
ချမ်းမြေ့ဆရာတော်

ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ

ချမ်းမြေ့ရိပ်သာဆရာတော်
ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ

သာသနာနှစ်
၂၅၃၇

မြန်မာနှစ်
၁၃၅၆

ခရစ်နှစ်
၁၉၉၄

နှစ်သစ်မင်္ဂလာ

နှစ်ဟောင်း ကုန်ပျောက်၊ နှစ်သစ်
ရောက်၊ ထွန်းတောက်မင်္ဂလာ ရှိပါစေ။

နှစ်သစ်မင်္ဂလာ၊ သည်ချိန်ခါ၊ စိတ်မှာ
ညစ်မဲ ကင်းပါစေ။

တစ်နှစ်ပတ်လုံး၊ စိတ်ဖြူဖုံး၊ ရွှင်ပြုံး
ကြည်သာ ရှိပါစေ။

နှစ်သစ်ချိန်ခါ၊ များသတ္တာ၊ ချမ်းသာ
ကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

ကုသိုလ် ကျန်းမာ၊ ပညာ စီးပွား၊
ဒီရေလား၊ တိုးပွားကြပါစေ။

ချမ်းမြေ့ စာစဉ်များ

- ၁။ ဆင်းရဲငြိမ်းအေး ချမ်းသာရေးတရားတော် (ဆဋ္ဌမအကြိမ်)
- ၂။ ချမ်းမြေ့ အခြေပျိုးဗုဒ္ဓဘာသာ (ပဉ္စမအကြိမ်)
- ၃။ ချမ်းမြေ့မင်္ဂလာ သင်စရာ (တတိယအကြိမ်)
- ၄။ ဂုဏ်တော်ဘုရားရှိခိုးနှင့် သိမှတ်ဖွယ်အထွေထွေ(နဝမအကြိမ်)
- ၅။ အသံလွှင့်တရားတော်များ (ဒုတိယအကြိမ်)
- ၆။ ၁၉၈၅-ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ခမ္မသဘင် (ဒုတိယအကြိမ်)
- ၇။ လှူကထိန်သင်္ကန်းနှင့် မင်္ဂလမ်းကိုရွယ် (စတုတ္ထအကြိမ်)
- ၈။ အနောက်တိုင်းမှ ဘဝပြဿနာ (ကုန်ပြီ)
- ၉။ ချမ်းမြေ့ သာသနာတော်လျှောက်စာတန်း (ဒုတိယအကြိမ်)
- ၁၀။ နိုင်ငံခြားမှ ပေးစာများ (ကုန်ပြီ)
- ၁၁။ တတိယအကြိမ် ခမ္မစရီး (ကုန်ပြီ)
- ၁၂။ ယောဂီသိဖွယ် အသွယ်သွယ် (ကုန်ပြီ)
- ၁၃။ နိုင်ငံခြားသား ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါး၏ ဗုဒ္ဓဘာသာအမြင်
အမေးအဖြေများ (ထွက်ပြီ)
- ၁၄။ ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ (ထွက်ပြီ)
- ၁၅။ Vipassana Meditation Guidelines
- ၁၆။ Vipassana Meditation
- ၁၇။ Ordination Procedure and some rules of Vinaya
- ၁၈။ The Fundamental Doctrine of Buddhism

(ခ)

အမှန်ဘက်က လူတို့၏ စိတ်သည် မိမိ ဖြစ်လိုသည့်
 ရပ်မိကြ၏ အရာဘက်ကို အလေးပေးတတ်သော
 သဘာဝ ရှိ၏။ အမြဲ အသက်ရှင်နေလို
 သော လူသည် အမြဲ အသက်ရှင်နေရန် မဖြစ်နိုင်သောအခါ
 သေပြီးသည့်နောက်တွင် ပြန်၍ ရှင်လိုကြ၏။ ဤသည်ကိုပင်
 ဘဝတဏှာဟု ခေါ်ကြ၏။ ပြန်၍ ရှင်လိုသောကြောင့်ပင်
 အသက် ပြန်ရှင်ရေးဘက်ကို အလေးပေး စဉ်းစားခဲ့ရာ
 နောက်ဆုံးတွင် နောက်ဘဝ တမလွန်ဘဝ ရှိသည်ဟု
 ကိုယ်လိုရာဘက်ကို ယက်၍ သိလျက်သော်လည်းကောင်း၊
 မသိဘဲသော်လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

ယင်းသို့ ကိုယ်လိုရာဘက်သို့ ဆွဲ၍ ဆုံးဖြတ်သော
 အဆုံးအဖြတ်များသည် မှန်သည်လည်းရှိ၏။ မှားသည်လည်း
 ရှိ၏။ ဤအရာ၌ တမလွန်ဘဝ ရှိလိုစိတ်ကြောင့် ‘ရှိသည်’
 ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြရာ အကြောင်းအကျိုး ယုတ္တိသဘာဝနှင့်
 ညီညွတ်သဖြင့် အမှန်ဘက်၌ ရပ်မိခဲ့ကြ၏။

လောက၌ ရုပ်သာလျှင် တကယ့် အရှိတရားဟု
 တရားသေ စွဲထားသော ရုပ်ဝါဒသမားများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ
 ဘာသာတရား၏ ပညတ်ချက်အပေါ် ကျော်၍ မတွေးဝံ့သော
 လူအချို့မှတစ်ပါး သမိုင်းမတင်မီ အချိန်မှစ၍ ယခုအချိန်အထိ
 ကမ္ဘာနေရာဒေသ အနှံ့အပြား၌ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန် ပုံစံ
 အမျိုးမျိုးဖြင့် တမလွန်ဘဝရှိကြောင်း လက်ခံ ယုံကြည်ကြ၏။

ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားရာ ဒေသ၌ နေကြသူတို့ ကလည်း သူ့အကြောင်းပြ သူ့အစဉ်အလာနှင့်သူ သူ့နည်း သူ့ဟန်ဖြင့် တမလွန်ဘဝကို လက်ခံ ယုံကြည်ကြ၏။ ယဉ်ကျေးမှု မထွန်းကားရာ ဒေသ၌ နေကြသူတို့ကလည်း သူ့အကြောင်းပြ သူ့အစဉ်အလာနှင့်သူ သူ့နည်း သူ့ဟန်ဖြင့် တမလွန်ဘဝကို လက်ခံ ယုံကြည်ကြ၏။

အတ္တဝါဒ လောက၌ အယူဝါဒရေးရာနှင့်
အနတ္တဝါဒ ပတ်သက်၍ အုပ်စုနှစ်စု ကွဲလျက် ရှိ၏။ တစ်စုမှာ မပျက်မစီးဘဲ အမြဲတည်သော အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ် ရှိသည်ဟု ယူဆသော အတ္တဝါဒအုပ်စု၊ အခြား တစ်စုမှာ အမြဲတည်သော အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ် မရှိဟု ယူဆသော အနတ္တဝါဒအုပ်စု။ ထိုနှစ်စုအနက် ဗုဒ္ဓဘာသာမှတစ်ပါး အခြားသော ဘာသာ အယူဝါဒများသည် အတ္တဝါဒချည်း ဖြစ်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်ခုတည်းသာလျှင် အနတ္တဝါဒ ဖြစ်၏။

အတ္တဝါဒီတို့၏ အတ္တဝါဒီတို့၏ တမလွန်ဘဝ အယူ
တမလွန်ဘဝ အဆမှာ အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ်ပေါ်၌ အခြေခံ၏။ ထိုသူတို့၏ အယူအဆအရ အတ္တ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်သည် မသေကြေ မပျက်စီးသောအရာ (imortality)ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသွားသော်လည်း

(ဃ)

အတ္တ, ဝိညာဉ်က မသေဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီးလျှင် နောက် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲသို့ ပြောင်းရွှေ့ တည်နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် နောက်တစ်ဘဝ တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ [ဤ အယူဝါဒကို ဗုဒ္ဓ တရားတော်အရ သဿတဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်၏။]

သို့သော် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အယူအဆအရ အတ္တ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်သည် လက်ရှိ ဘဝ၌သာ တည်မြဲ၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးလျှင် အတ္တ, ဝိညာဉ်ပါ ပျက်စီးသွားသဖြင့် နောက်ဘဝဖြစ်ရန် ဘာမျှ မကျန်တော့ဘဲ တစ်ဘဝတည်းဖြင့် အပြီးသတ်သွား၏။ တမလွန်ဘဝဆိုတာ မရှိပေ။ [ဤ အယူဝါဒကို ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်၏။]

သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာအယူဝါဒအရ အမြဲတည်သော ဝိညာဉ် ရှိသည်ဟု မူလက ယူဆထားသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့သည် ယခုအခါ၌ အသိပညာ ဗဟုသုတနှင့် စိစစ်ဝေဖန်ဉာဏ် တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ဝိညာဉ်အပေါ် သံသယ ဖြစ်လာကြကာ အချို့မှာမူ အမြဲတည်သော ဝိညာဉ်ဝါဒကို လုံးဝ စွန့်လွှတ်လိုက်ကြ၏။ မူလက တည်မြဲနေသည့် ဝိညာဉ်က နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုတွင် ဝင်၍ နောက် တစ်ဘဝ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားရာ ဝိညာဉ်မရှိဟု ယူဆသောအခါ ခန္ဓာကိုယ် သေကြေ ပျက်စီးလျှင် ဘာမျှ မကျန်တော့၍ ထိုသူများအဖို့လည်း တမလွန်ဘဝဆိုတာ မရှိတော့ပေ။

အနတ္တဝါဒီတို့၏ ဗုဒ္ဓဝါဒကမူ ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်၍
 တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပျက်နေသော ရုပ်နာမ် ဖြစ်စဉ်ပေါ်၌
 အခြေခံလျက် နောက်ဘဝ ဖြစ်သည်ဟု
 ယုံကြည် ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအရ နောက်ဘဝ
 တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ရန် အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ်ရှိဖို့
 မလိုတော့ပေ။ သတ္တဝါ သေပြီးနောက် ရှေ့ဘဝ၌
 ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် အကြောင်းများကြောင့် နောက်ဘဝ၌ ရုပ်သစ်
 နာမ်သစ် အကျိုးအနေဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သည်ကို တမလွန်ဘဝဟု
 ခေါ်ဝေါ်ကြခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ဤသို့ တမလွန်ဘဝ ယူဆပုံ နှစ်မျိုးနှစ်စား
 ကွဲပြားနေသည်ကို နားလည်မှ တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပုံကို
 နည်းမှန်လမ်းကျ သဘောကျနိုင်ပေလိမ့်မည်။

သဘာဝကျသော ဗုဒ္ဓဝါဒအရမူ တမလွန်ဘဝ ရှိ၊
 တမလွန်ဘဝအယူအဆ မရှိကို စကားလုပ် ပြောနေစရာ
 မလိုပေ။ မြတ်စွာဘုရား
 ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော အချို့သော သုတ်
 ပါဠိတော်များ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်များ၊ ပေတဝတ္ထု၊
 ဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်များ၊ အပဒါန် ပါဠိတော်၊ ထေရာ
 ထေရီ ပါဠိတော်များ၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထုများ၊ ငါးရာငါးဆယ်
 ဇာတ်နိပါတ်တော် စသည်များကို ဖတ်ရှုနားလည်ထားကြ
 သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စစ်မှန်သော လူဝင်စား ဖြစ်ရပ်

(၈)

များကို ကြားသိနေကြရသောကြောင့်လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ အယူအဆကို အတိအကျ ယုံကြည် လက်ခံထားကြပြီး ဖြစ်၏။

သို့သော် ကြောင်းကျိုးနိယာမ ယုတ္တိသဘာဝအရ တမလွန်ဘဝ မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်သည်ကိုမူ သိရှိသူဦးရေ များဦးမည် မဟုတ်ပေ။ တမလွန်ဘဝ အယူအဆကို ယုံကြည် လက်ခံကြသူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းသည်၊ အထူး သဖြင့် တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပုံကို သဘောမပေါက်ကြသေး၍ သံသယကလေးဖြင့် မတင်မကျ လက်ခံနေကြရသူတိုင်းသည် ကြောင်းကျိုးညှိ၍ ယုတ္တိသဘာဝ ကျသော တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပုံကို လေ့လာသင့် နားလည်သင့်ကြပေသည်။

<p>ဟောပြီးလို့ နှစ် ၂၀ ကြာမှ တည်းဖြတ်ရ</p>	<p>ယင်းသို့သော တမလွန်သဘောကို စောကြောရှင်းပြရန် အခွင့်ကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ကြံခဲ့ရ၏။ ထိုနှစ်က မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာ၌ တရားအားထုတ်ကြ</p>
--	---

သော ကြယ်ငါးပွင့် သင်္ဘောမှ ရေကြောင်းပညာရှင်များက တမလွန်ဘဝအကြောင်း ရှင်းပြ ဟောကြားရန် လျှောက်ထား ကြသဖြင့် ဤ “ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ တရားတော်” ကို ဘုန်းကြီး ဟောကြားခဲ့ရသည်။ ဤတရား ကက်ဆက်ခွေကို နာကြားရသူများ အထူး စိတ်ဝင်စားကြ၏။ အထူးသဖြင့် ပညာတတ် လူငယ်လူရွယ်များ အထူး နှစ်ခြိုက်ကြ၏။

ဤတရားကို စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရန်လည်း
လျှောက်ထားကြ၏။

ဤတရားတော်ကို စာအုပ် ထုတ်ဝေရန် သမီးနှင့်သား
ပုံနှိပ်တိုက်ရှင် ဦးရွှေစိုးက တစ်မူ၊ ပုဇွန်တောင်မှ တပည့်တစ်ဦး
ဖြစ်သူ မသန်းသန်းနွယ်က တစ်မူ ကက်ဆက်ခွေမှ
ကူးပေးထားသည်မှာ အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ်ခန့် ရှိသွားပေပြီ။
သို့သော်လည်း အထွေထွေကိစ္စ များလှ၍ မအားရသဖြင့်
ဤ စာမူကို မသုတ်သင် မတည်းဖြတ် နိုင်ခဲ့ပေ။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၁၉၉၃ ခုနှစ်) အနောက်ဘက်ဆီသို့
ဓမ္မခရီး ထွက်သည့်အခါ Good Question, Good Answer
စာအုပ်ကို ဘာသာပြန် အပြီးတွင် ဤတရား စာမူကို
စတင် တည်းဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်း ဓမ္မခရီးမှ ချမ်းမြေ့သို့
ပြန်ရောက်သောအခါ မအားလပ်ပြန်၍ တည်းဖြတ်မှုကို
ရပ်ထားရပြန်သည်။

ယောနိသော တဖန် ထိုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ ၁၉၉၄
မနသိကာရ ခုနှစ် မတ်လအထိ ထိုင်း၊ ဩစတြေးလျ၊
 နယူးဇီလန်ဘက်သို့ ဓမ္မခရီး ထွက်ရ
ပြန်ရာ တရားစာမူကို တည်းဖြတ်ခွင့် ရခဲ့ပြန်သည်။
ပါသ်မြို့၊ မဲလ်ဘုန်းမြို့ တရားစခန်းများ၌ ကြီးကြားကြီးကြား
တည်းဖြတ်နိုင်ခဲ့၏။ ဆစ်ဒနီမြို့ အနီးမှ ဝပ်ဗုဒ္ဓဓမ္မ တောရ
ကျောင်း စခန်း၌ ယောဂီ လေးဆယ်ကျော် ရှိသဖြင့်
တည်းဖြတ်ချိန် ရှိဖို့ ခဲယဉ်းနေ၏။

(၉)

သို့သော် မမျှော်လင့်ဘဲ စာမူ တည်းဖြတ်ချိန် များများ ရလိုက်သဖြင့် တည်းဖြတ်မှုခရီး အတော်ကြီး တွင်ခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ ယင်းတရားစခန်း ဟောပြောပြသ နေစဉ် ဇန့်ဝါရီလတွင် ဆစ်ဒနီမြို့ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာ လုံး၌ နေရာပေါင်း ၁၅၀ တွင် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တောမီးများ အကြီးအကျယ် လောင်ကျွမ်းသဖြင့် တစ်လ တရားစခန်းကို ၁၅ ရက်ဖြင့် ရပ်နားလိုက်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယောဂီများကား အားမရကြ၊ စိတ်ပျက်ကြ၊ စိတ်ဓာတ်ကျကြ၏။ ယောဂီများကို ကြည့်၍ ဘုန်းကြီးလည်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရ၏။

သို့သော် ‘အိုးကွဲသော်လည်း ကရွတ်တော့ ရသေး သည်’ ဆိုသကဲ့သို့ တရားစခန်း ပျက်ရသော်လည်း စာမူ တည်းဖြတ်ချိန် များများရလို့ တဘက်ကကြည့်လျှင် တော်သေး၏ဟု ယောနိသော မနသိကာရ အကောင်းမြင် ဝါဒဖြင့် စိတ်ဖြေရ၏။

ချမ်းမြေ့သို့ ရောက်မှပင် အချိန်များများရသော်လည်း တည်းဖြတ် မှုက အပြီးမသတ် သေး၍ နယူးဇီလန် တရားစခန်း၊ ဗန်ကောက် တရားစခန်း တို့၌လည်း ဆက်လက် တည်းဖြတ်ရ၏။ တကယ်တော့ နယူးဇီလန် တရားစခန်း၌ အချိန်ရသလောက် ရသော်လည်း ဗန်ကောက် တရားစခန်း၌မူ ယောဂီများ တစ်ရာ ကျော်နေ သဖြင့် အချိန်ရ နည်းလှသည်။ သို့ဖြင့် ချမ်းမြေ့သို့

ပြန်ရောက်တော့မှပင် ယောဂီများကို တရား မမေး
မစစ်သေးဘဲ အတင်း အချိန်လုကာ တည်းဖြတ်မှပင်
အပြီးသတ်ပေတော့သည်။

ဤတရားစာမူကို တည်းဖြတ်ရာ၌လည်း ယခင်
စာမူများကို တည်းဖြတ်သကဲ့သို့ပင် ဖတ်ရှုရာတွင် မလိုအပ်
သည်များကို နှုတ်၍ လိုသေးသည်များကို အနည်းအကျဉ်း
ထပ်ဖြည့်ရသည်။ စာသွားရော သဘောတရားပါ ချောသွား
အောင် တတ်နိုင်သမျှ ပြင်ရသည်။ ဤမျှ အကျပ်အတည်း
အခက်အခဲ ကြားထဲမှ တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေရသည့် ဤ
'ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ' စာအုပ်ကို စာရှုသူများ ဖတ်ရှု၍
ဗဟုသုတ အသင့်အတန် တိုးတက် ရရှိကြသည်ဟု ဆိုလျှင်
ပန်းသရွေ့ ချမ်းမြေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

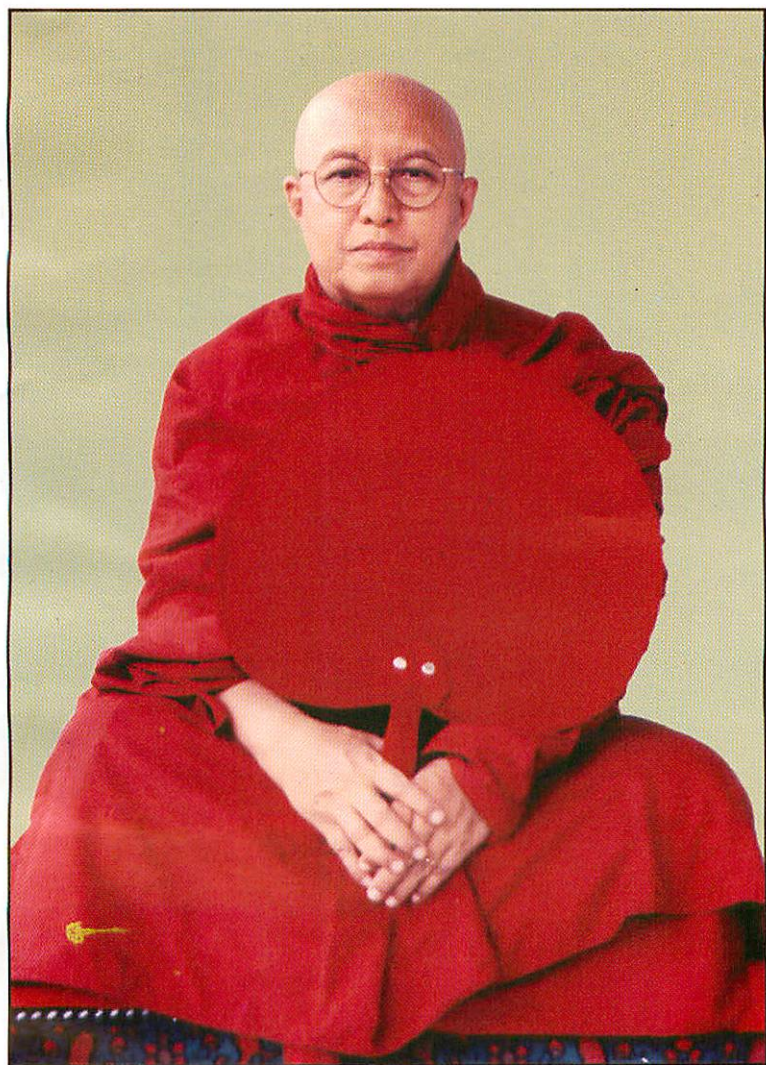
သူတော်စိတ်မြတ်၊ အငြိမ်းဓာတ်၊ လွမ်းပတ်ကမ္ဘာတည်ပါစေ။
မေတ္တာစိတ်မြတ်၊ အအေးဓာတ်၊ လွမ်းပတ်ကမ္ဘာရှိပါစေ။
သတ္တဝါမှန်သမျှ၊ ဘေးမခ၊ အေးမြချမ်းသာရှိပါစေ။
သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်

သာသနာ ၂၅၃၇ ခုနှစ်၊
မြန်မာ ၁၃၅၆ ခုနှစ်၊ ဦးတန်ခူးလ လဆုတ် ၇ ရက်၊
ခရစ်နှစ် ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
စာသဝဏ်	က
ကံနှင့် ကံ၏အကျိုး	၁-၂၄
အနာဂတ်အကျိုး မျှော်ကြည့်	၂၅-၃၀
အတိတ်အကြောင်း ပြန်ကြည့်	၃၁-၄၄
ဘဝတွေ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ	၄၅-၈၂
နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်ပုံ	၈၃-၁၀၂
အတ္တဒိဋ္ဌိ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ	၁၀၃-၁၃၀
ကမ္မသတ္တိသည် အတ္တမဟုတ်	၁၃၁-၁၃၅
ပြုလုပ်သူပဲ ခံစားတယ်	၁၃၆-၁၄၄
ဘဝဆင်းရဲငြိမ်းရေး	၁၄၅-၁၆၇
နောက်ဆက်တွဲ (က)	၁၆၉-၁၈၅
နောက်ဆက်တွဲ (ခ)	၁၈၇-၁၉၇
ကံနှင့် တမလွန်ဘဝတရားတော် (ဆောင်ပုဒ်)	၁၉၈-၁၉၉
သတိပဋ္ဌာန်တရား ဆောင်ပုဒ်များ	၂၀၁-၂၀၂

ချမ်းမြေ့ ဆရာတော်

ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ

[၁၉၇၄ ခုနှစ်၌ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်]

နမော တဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ကံနှင့် ကံ၏အကျိုး

ကြယ်ငါးပွင့် ဒီနေ့တော့ ရန်ကုန်မြို့ ကြယ်ငါးပွင့် သင်္ဘောလှိုင်း ရေကြောင်းပညာရှင် များက အထူး လျှောက်ထားတဲ့အတွက် အထူးတရားပွဲ ဟောကြား ချီးမြှင့်ရပါမယ်။ လျှောက်ထားကြသူတွေကတော့ ဦးခင်မောင်ဝင်း၊ မစ္စတာအာသာဘီဆင်၊ ဦးခင်မောင်လတ်၊ ကိုညွန့်ဝေ၊ ကိုနီတို့ပါပဲ။ ဒီဒကာများ လျှောက်ကြတာက “တပည့်တော်များ နိုင်ငံရပ်ခြားကို သင်္ဘောနဲ့ ခရီး သွားနေ ကြရတာကများတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ဝေးကွာ နေတဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း နားမလည်ကြဘဲ

မိရိုးဖလာလောက်ပဲ နားလည်ကြပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်က ကောင်းကောင်း နားမလည်ကြတော့ နိုင်ငံခြားကို ခေါ်သွားရတဲ့ တပည့်တော်တို့ ကလေးတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်း နားလည်အောင် စနစ်တကျ သင်ကြား မပေးတတ်ကြတဲ့အတွက် ကလေးတွေလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ဝေးနေကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်များ နိုင်ငံခြားရောက် မိသားစုများအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာမှ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရား အချက်အလက်ကလေး တွေကို ဟောကြား ပေးစေလိုပါတယ် ဘုရား” လို့ လျှောက်ကြတယ်။

တမလွန်ဘဝ တနေ့က မစ္စတာ အာသာဘီဆင်နဲ့ ကိုညွန့်ဝေတို့ လျှောက်စဉ်ကတော့ **Reincarnation** ကို ရှင်းပြပေးစေချင်ပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ကြတယ်။ သူတို့လျှောက်ပုံက “တပည့်တော်တို့ သင်္ဘောနဲ့ နိုင်ငံခြားကို သွားတဲ့အခါ မကြာခဏ အမေးခံရတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု ရှိပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါကတော့ **Reincarnation** တမလွန်ဘဝနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းပါ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ တမလွန်ဘဝ အကြောင်းကို ရှင်းပြပေးစေချင်ပါတယ်ဘုရား” လို့ လျှောက်ကြတယ်။

ဒီတော့ တမလွန်ဘဝအကြောင်းကို စွမ်းနိုင်သမျှ လက်ဦး ရှင်းပြပါမယ်။ ပြီးမှ တခြားသိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားအချက်အလက်ကလေးတွေကို ရှင်းပြပါမယ်။

တမလွန်ဘဝဆိုတဲ့ စကားကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ Reincarnation လို့ များသောအားဖြင့် ဘာသာ ပြန်ကြတယ်။ Transmigration, Rebirth ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့လဲ ဘာသာပြန်ကြတယ်။

Reincarnationဆိုတာ “ Soulခေါ်တဲ့ ဝိညာဉ်က တခြားခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲမှာ ပြန်ပြီး နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်ခြင်း” လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်တာကို ယုံကြည်တာကိုလဲ Reincarnation လို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်။ Transmigration ကတော့ “ ဝိညာဉ်က တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းသွားခြင်း” လို့ အဓိပ္ပါယ် ရပါတယ်။ Rebirthကတော့ “ပြန်လည်မွေးဖွားခြင်း” လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အခုခေတ်မှာ အများစုက Reincarnation သုံးကြသော်လဲ သတိထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ စာရေးဆရာ များကတော့ Rebirth ကိုပဲ သုံးကြပါတယ်။

ခေတ်အမြင် ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆအရ တမလွန်ဘဝဖြစ်ပုံကို ပြောပြရ ပါမယ်။ ဒီနေရာမှာ ဒကာများက ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ စိမ်းနေတဲ့ နိုင်ငံခြားသားများကို ပြန်ပြီး ရှင်းပြချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ပါနေတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်များကို ကိုးကားပြီး မပြောပါဘူး။ ဝတ္ထုသာဓက အနည်းငယ်လောက်ပဲ ထည့်သွင်း ပြောပါမယ်။ ပဓာနအားဖြင့်တော့ အကြောင်း

အကျိုးနဲ့ ယုတ္တိသဘာဝ ညှိပြီး တမလွန်ဘဝ ရှိပုံကို သဘာဝကျကျ ခေတ်အမြင်နဲ့လျော်အောင် ကြိုးစား ရှင်းပြပါမယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
ငါးမျိုး ဈာန သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မဂ္ဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဖလ သမ္မာဒိဋ္ဌိလို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ငါးမျိုး ရှိတယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတာ သမ္မာ=အမှန်အတိုင်း၊ ဒိဋ္ဌိ=သိမြင် တာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = အမှန်အတိုင်း သိမြင်တာ။ အမှန်အတိုင်း သိမြင်တယ်ဆိုတာ သူ့အရှိသဘာဝကို အရှိအတိုင်း သိမြင်တာကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။

ပထမဆုံးက မူလသမ္မာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တဲ့ ပင်ရင်းကျတဲ့ အခြေခံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အခြေခံ အမှန်အတိုင်း သိမြင်မှုပေါ့။ အဲဒါကို ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ လို့ခေါ်တယ်။

အလုပ်သာလျှင် မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပဲလို့ အမှန် အတိုင်း သိမြင်တာဟာ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဲ။ အများ ဘာသာပြန်နေကြတဲ့အတိုင်း ဘာသာပြန်ရင်တော့ “ကံသာလျှင် မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပဲလို့ အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်း” လို့ ပြန်ရလိမ့်မယ်။ ကံသာလျှင်ဆိုတော့ စကားလုံးအဓိပ္ပာယ် တယ်ပြီး မပေါ်လွင်ဘူး။ ကမ္မဆိုတာ အလုပ်ကိုပြောတာ၊ ဒီတော့ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ အလုပ်သာလျှင် မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပဲလို့ အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းလို့ ပြောမှ အဓိပ္ပာယ် ပိုပြီး ပေါ်လွင်တယ်။ သိလွယ်တယ်။

ဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ် လို့ ရတဲ့ ဈာန်စိတ်နဲ့အတူ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အမှန်အတိုင်း သိမြင်တဲ့ ပညာကို ခေါ်တယ်။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ခန္ဓာကိုယ်ခေါ်တဲ့ ရုပ်နဲ့ စိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မယ် သူဖြစ်တဲ့ အတိုင်းလေး စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုတဲ့အခါမှာ ရုပ်သဘော နာမ်သဘောလေးတွေကို အမှန် အတိုင်း သိလာတာကို ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်။

မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာကတော့ သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်းသိမြင်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်ကို မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ လို့ခေါ်တယ်။

ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာကတော့ မဂ်ရပြီးလို့ မဂ်စိတ် ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် မဂ်ရဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်တဲ့ အခိုက်မှာ ဖိုလ်စိတ်ထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ အမှန်အတိုင်း သိမြင်တဲ့ ပညာကို ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိခေါ်တယ်။

အဲဒါကတော့ သမ္မာဒိဋ္ဌိအမျိုးအစား အကွဲကွဲအပြားပြား ရှိတာကို သိစေလိုလို့ ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာကတော့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် နားလည်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါကို မပြောပါဘူး။ ပြောချင်တာက ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပြောချင်တာပါ။

အနတ္တဝါဒ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ဝါဒရင်းအနေနဲ့ အနတ္တ
 ဝါဒ။ အနတ္တဝါဒဆိုတာ သတ္တဝါရဲ့
 သန္တာန်မှာ Soul ခေါ်တဲ့ အသက်ဝိညာဉ် အတ္တ မရှိဘူးလို့
 ယူဆတဲ့ဝါဒ။ အတ္တမရှိဘူးလို့ ယူဆတဲ့အတွက် အနတ္တဝါဒ
 လို့ခေါ်ရတယ်။ ဟိန္ဒူဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊
 မဟာမေဒင်ဘာသာ အစရှိတဲ့ တခြားဘာသာတရားတွေ
 ကတော့ သတ္တဝါရဲ့ သန္တာန်မှာ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေတဲ့
 အသက်ဝိညာဉ် အတ္တ ရှိတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ အဲဒီ
 ဘာသာတွေကတော့ အတ္တဝါဒတွေပေါ့။ သတ္တဝါတွေဟာ
 အတ္တပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ပြောဆို ပြုလုပ် ကြံတွေးကြတယ်လို့
 သူတို့ ယူဆကြတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာက တည်မြဲနေတဲ့ အဲဒီ အသက်ဝိညာဉ်
 အတ္တဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ယူဆတယ်။ တခြားဘာသာ
 တွေက ရှိတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ
 တခြားဘာသာတွေနဲ့ အခြေခံအားဖြင့် အင်မတန်
 ကွာခြားတယ်။ ပြောင်းပြန်သဘောရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်
 ထင်တယ်။

တခါတရံမှာ တချို့ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေက
 ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏဘာသာရဲ့ ဂိုဏ်းခွဲတစ်ခုလို့
 ယူဆတတ်ကြ ပြောတတ်ကြတယ်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားဟာ
 ဟိန္ဒူနတ်ဘုရားကြီး ဗိဿနိဝင်စားတဲ့ ကိုးယောက်မြောက်

ဘုရားဝင်စား နဝမအဝတာရ လို့ပြောတတ်ကြတယ်။
 အဲဒါလုံးဝ မှားပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောကြတာကတော့
 ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ဟိန္ဒူဝါဒဟာ အတူတူပဲလို့ ထင်ယောင်
 ထင်မှား ဖြစ်အောင် ပြောကြတာပါ။ အဲဒီလို လူတွေက
 သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဟိန္ဒူဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေပါ လို့
 ပြောတတ်ကြတယ်။ တချို့ကတော့ နားမလည်လို့
 သူတစ်ပါးပြောတာ သံယောင်လိုက် ပြောကြတာလဲ
 ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာက အနတ္တဝါဒ၊ ဟိန္ဒူဘာသာက
 အတ္တဝါဒဆိုတော့ ဘာသာတရားနှစ်ခုဟာ အရှေ့နှင့်
 အနောက်၊ အဖြူနှင့်အမဲလို အလွန် ကွဲပြားခြားနားတဲ့
 အတွက် ရောနှောလို့ လုံးဝမရပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ပဓာနအယူအဆဖြစ်တဲ့ အနတ္တ
 သဘောကို နားလည် သဘောပေါက်အောင် ကမ္မသကတာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိကို အခြေခံပြီး စဉ်းစားရပါတယ်။ မိမိပြုလုပ်တဲ့
 အလုပ်သည်သာလျှင် မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာပဲလို့ အမှန်အတိုင်း
 သိမြင်ယုံကြည်မှုပေါ် အခြေခံရပါတယ်။ အဲဒါကို ကမ္မဝါဒ
 လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဝါဒရင်းအနေနဲ့
 အနတ္တဝါဒ၊ သို့သော် အခြေခံအနေနဲ့ ကမ္မဝါဒကို
 လက်ခံတယ်။

ကမ္မဝါဒ ကမ္မဝါဒဆိုတာ အကြောင်းကြောင့် အကျိုး
 ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဝါဒပဲ။ အများပြောကြတဲ့
 စကားလုံးနဲ့ ပြောရင်တော့ ကံ ကံရဲ့အကျိုး ရှိတယ်လို့
 ယုံကြည်တာဟာ ကမ္မဝါဒပဲ။ ကံ ဆိုတာ ပါဠိဘာသာ
 ကမ္မ ကို မြန်မာမှု ပြုထားတာပဲ။ ကမ္မ , ကံ ဆိုတာ
 အလုပ်ပဲ။ အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်ရင် အဲဒီအလုပ်ကြောင့်
 အကျိုး တစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်မှာ မှချပဲ။ အဲဒီ ဖြစ်ပေါ်တဲ့
 အကျိုးကို ကံရဲ့အကျိုးလို့ ခေါ်ကြတယ်။

အဲဒါကြောင့် ကံ ကံရဲ့အကျိုး ဆိုတာရယ်၊ အလုပ်နဲ့
 အလုပ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အကျိုးဆိုတာရယ်၊ ပြီးတော့
 အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အကျိုးဆိုတာရယ်၊
 ဒီစကားသုံးရပ်ဟာ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပါပဲ။

ဟိန္ဒူဘာသာလဲ အကြောင်းကြောင့် အကျိုး
 ကံကိုယုံကြည်တယ် ဖြစ်ပေါ်တယ်၊ အလုပ်ကြောင့်
 အလုပ်မှ အကျိုးကို ခံစားရတယ်
 ဆိုတဲ့ ဒီကမ္မဝါဒကို ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏဘာသာကလဲ ယုံကြည်
 လက်ခံတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကလဲ ယုံကြည်လက်ခံတယ်။

သို့သော်လဲ ဒီကမ္မဝါဒကို ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့
 လက်ခံပုံနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လက်ခံပုံဟာ အလွန်
 ခြားနားပါတယ်။ လုံးဝ မတူပါဘူး။

ဟိန္ဒူဝါဒဟာ မပျက်မစီးဘဲ အမြဲတည်တဲ့အတ္တ ရှိတယ်လို့ ယူဆတဲ့ အတ္တဝါဒ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် အတ္တကပဲ လုပ်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ အဲဒီအလုပ်ကြောင့် ရတဲ့အကျိုးကိုလဲ ဒီဘဝမှာပဲဖြစ်စေ၊ နောက်ဘဝမှာပဲဖြစ်စေ အဲဒီအတ္တကပဲ ခံစားတယ်လို့ ယူဆတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာတော့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တဲ့ အတ္တ အသက်၊ဝိညာဉ် (Soul) ဆိုတာ မရှိဘူး။ ကုသိုလ်စေတနာကြောင့် ကောင်းတဲ့ အလုပ်၊ ကောင်းတဲ့အပြော၊ ကောင်းတဲ့အကြံ အတွေးတွေ ဖြစ်တယ်၊ ကုသိုလ်ကံတွေပေါ့။ အကုသိုလ် စေတနာကြောင့် မကောင်းတဲ့အလုပ်၊ မကောင်းတဲ့အပြော၊ မကောင်းတဲ့ အကြံအတွေးတွေ ဖြစ်တယ်၊ အကုသိုလ်ကံတွေပေါ့။ အဲဒီအလုပ်တွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့အကျိုး (ကံရဲ့အကျိုး) တွေကို ခံစားတဲ့ အတ္တဆိုတာလဲ မရှိဘူး။ နောက်နောက် ရုပ်နာမ်အစဉ်မှာ အကျိုးဖြစ်ပေါ်တာကိုပဲ ကံရဲ့အကျိုးကို ခံစားတယ်လို့ ခေါ်ဝေါ် သုံးနှုန်းကြတာသာ ဖြစ်တယ်။

စေတနာသည် ကုသိုလ် စေတနာကြောင့် ဖြစ်တဲ့
ကံ ကောင်းတဲ့အလုပ်၊ အပြော၊ အကြံ
အတွေးတွေကို ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်
စေတနာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ မကောင်းတဲ့အလုပ်၊ အပြော၊

အကြံအတွေးတွေကို အကုသိုလ်ကံလို့ ခေါ်လိုက်တာပဲ။ အမှန်တော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီအလုပ်တွေကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ အကြောင်းရင်း စေတနာကိုပဲ ကံလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ အပြစ်ကင်းတဲ့ စေတနာကောင်းနဲ့ လုပ်ရင် ကုသိုလ်ကံ၊ အပြစ်မကင်းတဲ့ စေတနာဆိုးနဲ့ လုပ်ရင် အကုသိုလ်ကံပေါ့။

ဒီတော့ ဒီကံကိုပြုလုပ်တဲ့ လက်သည် အတ္တအသက်ဝိညာဉ် Soul ဆိုတာ ရှိစရာ မလိုတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလုပ်တိုင်း ကံတိုင်းဟာ သူ့အကြောင်းနှင့်သူ ဖြစ်လာတာချည်းမို့ပဲ။ ပြီးတော့ ဒီအလုပ် ဒီကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အကျိုးကို ခံစားတဲ့အတ္တ(Soul)လဲ မရှိဘူးလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒက ယူဆတယ်။ ဒါဖြင့် ဘယ်သူက ခံစားသလဲဆိုရင် အဲဒီအလုပ် အဲဒီကံကို လုပ်ခိုက်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်အစဉ် နာမ်အစဉ်နဲ့ တစဉ်တည်း ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နဲ့ ဆက်လက်ဖြစ်နေတဲ့ နောက်နောက် ရုပ်နာမ်အစဉ် တစ်ခုခုမှာ အဲဒီအကျိုးက ဖြစ်ပေါ်တယ်။ ဒါကိုပဲ လောကဝေါဟာရအားဖြင့် “ပြုလုပ်သူပဲ ခံစားရတယ်” လို့ ပြောဆို သုံးနှုန်းကြရတယ်။

ခြားနားချက် ဒါကြောင့် ဒီမှာ ရှင်းအောင် ထပ်ပြောချင်တာက ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ဟိန္ဒူဝါဒနှစ်ခုလုံးဟာ ကံနှင့် ကံရဲ့အကျိုး အယူအဆကို လက်ခံကြ

ပေတဲ့ လက်ခံပုံချင်း မတူဘူး။ အလွန် ကွာခြားတယ်။
 ဟိန္ဒူဝါဒက ကံကို အတ္တက ပြုလုပ်တယ်။ ကံရဲ့အကျိုးကိုလဲ
 အဲဒီအတ္တကပဲ ခံစားတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ပါဠိလိုတော့
 ကာရကအတ္တ၊ ဝေဒကအတ္တလို့ သုံးနှုန်း ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ
 ကတော့ စေတနာ နာမ်တရားကြောင့် အလုပ်၊ အပြော၊
 အကြံအတွေး ကံတွေဖြစ်တယ်။ ဒီကံတွေကို ပြုလုပ်တဲ့
 အတ္တဆိုတာ မရှိဘူး။ ကံရဲ့အကျိုးဟာလဲ ဒီကံကို ပြုစဉ်က
 ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်နှင့် တစဉ်တည်း ဖြစ်တဲ့
 နောက်နောက် ရုပ်နာမ်အစဉ်မှာ ဖြစ်ပေါ်တယ်။ ခံစားသူ
 အတ္တရယ်လို့ သီးခြားမရှိဘူး။ ဒီလို ကွာခြားပါတယ်။

ဟိန္ဒူဘာသာရဲ့ ကမ္မဝါဒက သတ္တဝါရဲ့သန္တာန်မှာ
 မပျက်မစီးဘဲ အမြဲရှိနေတယ်လို့ ဟိန္ဒူတို့ ယူဆကြတဲ့
 အသက် ဝိညာဉ် အတ္တပေါ်မှာ အခြေခံတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့
 ကမ္မဝါဒကတော့ အကြောင်းအကျိုး သဘာဝအားလျော်စွာ
 ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်ပေါ်မှာ အခြေခံတယ်။ ဒီလိုလဲ
 ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဒီခြားနားချက်ကို မသိရင် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေက
 “ဗုဒ္ဓဝါဒမှာလဲ ကံ ကံရဲ့အကျိုးရှိတယ်၊ ဟိန္ဒူဝါဒမှာလဲ
 ကံ ကံရဲ့အကျိုးရှိတယ်၊ အတူတူပါပဲ” လို့ ပြောလာတဲ့
 အခါမှာ ကိုယ်က နားမလည်တော့ ဟုတ်သလိုလိုနဲ့
 အသာ ငြိမ်နေရတတ်တယ်။ အဲဒီလို ငြိမ်မနေရဘဲ ပြန်ဖိး

ရှင်းပြနိုင်အောင် ဒီခြားနားချက်ကိုတော့ နားလည်အောင်
လေ့လာထားရမယ်။

အဲဒီလို နားမလည်လို့ ငြိမ်ပြီး လက်ခံလိုက်ရရင်
အခုလိုပြောတတ်တဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေက သူတို့ကိုယ်
သူတို့ ဟိန္ဒူဗုဒ္ဓဘာသာတွေပါလို့ ပြောကြသလို ကိုယ်လဲ
ဗုဒ္ဓဘာသာဟိန္ဒူ ဖြစ်သွားတတ်တယ်။

မေးကြတာတွေ ဒီတော့ အဲဒီ ကံနှင့် ကံရဲ့အကျိုးဆိုတာ
တကယ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။
ကောင်းတဲ့ကံ လုပ်ရင် ကောင်းတဲ့အကျိုး ခံစားရတယ်။
မကောင်းတဲ့ကံ လုပ်ရင် မကောင်းတဲ့အကျိုး ခံစားရတယ်
ဆိုတာ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား။ ဒီဘဝမှာ ပြုတဲ့
ကံကြောင့် ဟိုဘက်ဘဝမှာ အကျိုးပေးတယ် ဆိုတာ
ဟုတ်သလား။ ဟိုဘက်ဘဝ နောက်ဘဝဆိုတာကော
ရှိသလား။ အယင်ဘဝဆိုတာကော ရှိသလား။ ဒီမေးခွန်း
ပြဿနာတွေ အဲဒီကမ္မဝါဒကနေ ဖြာထွက်လာတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ဒီဘဝမှာ ကောင်းတဲ့ဘဝ၊ မကောင်းတဲ့
ဘဝ ရတာဟာ အယင်အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့တဲ့ကောင်းမှု
မကောင်းမှု ကံကြောင့်လို့ ယူဆတယ်။ ဒီတော့ အတိတ်ဘဝ
ဆိုတာ ရှိသလား။ ရှိနိုင်သလား။ တစ်ခါ ဒီဘဝမှာ
ပြုတဲ့ကောင်းမှု မကောင်းမှုဆိုတဲ့ ကံကြောင့် ဒီဘဝမှာပဲ

သူ့အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ရင်ပေါ်၊ မပေါ်ရင် နောက်တစ်ဘဝမှာ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မယ်လို့ဆိုတယ်။ ဒါဖြင့် နောက်ဘဝ ဆိုတာကော ရှိသလား။

များသောအားဖြင့် လူတွေသိချင်တာ ဒါပဲ။ တမလွန်ဘဝဆိုတာ ရှိတယ်၊ မရှိဘူး၊ ဒါပဲ ငြင်းနေကြတာ ပြဿနာ ဖြစ်နေကြတာပဲ။

အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာလဲ ဗုဒ္ဓရဲ့ ပဓာနကျတဲ့ ပင်မဝါဒက အနတ္တဝါဒ၊ အတ္တ အသက်ဝိညာဉ် Soul ဆိုတာ မရှိဘူးဆိုတဲ့ အယူအဆပဲ။ သို့သော် အဲဒီက အတ္တ အသက် ဝိညာဉ် Soul ဆိုတာ မရှိဘူးဆိုတဲ့ အမြင်ကို တိတိကျကျ မြင်အောင် ဒီကမ္မဝါဒကနေပြီး တဖြေးဖြေး သွားရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကမ္မဝါဒကို အခြေခံ ဗုဒ္ဓဝါဒ အနေနဲ့ လက်ခံရတယ်။

ကဲ.. ဒီတော့ ကံဆိုတာဘာလဲ။ အလုပ်။ အလုပ်ဆိုတာ သုံးမျိုးရှိတယ်။ စိတ်နဲ့လုပ်တာကို မနောက် ခေါ်တယ်။ နှုတ်နဲ့ပြောတာကို ဝစီကံခေါ်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ ပြုလုပ်တာကို ကာယကံခေါ်တယ်။ အဲဒီသုံးမျိုးကိုပဲ ကံလို့ခေါ်လိုက်တယ်။

ဒါပေမယ့် မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်။ စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ..။ ရဟန်းတို့.. စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ တက်ကြွ လှုံ့ဆော်တဲ့ သဘောကလေးကို ကံလို့ ခေါ်တယ်တဲ့။

စိတ်က စိတ်ရယ်၊ နှုတ်ရယ်၊ ကိုယ်ရယ်
 အရင်းခံ သုံးမျိုးရှိတာမှာ ဘယ်သူက အရင်းခံ
 ကျမလဲ၊ အဲဒါ စဉ်းစားကြည့်ရမယ်။
 ဘယ်သူက အခြေခံကျမလဲ။

ကိုယ်အပြုအမူကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရသလား၊ နှုတ်
 အပြောအဆိုကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရသလား၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ်
 အကြံအတွေးကြောင့် ကိုယ် အပြုအမူ ဖြစ်ရသလား။ စိတ်
 အကြံအတွေးကြောင့် နှုတ်အပြော ဖြစ်ရသလား။ အဲဒီလို
 စဉ်းစားကြည့်...။ စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါကျတော့ စိတ်ဟာ
 အခြေခံ ပဓာန ပင်မအကြောင်းရင်းဆိုတာ လာတွေ့တယ်။

စိတ်က ရယ်ချင်ရင် ရယ်လိုက်တယ်။ စိတ်က
 သွားချင်ရင် သွားလိုက်တယ်။ စိတ်က ထိုင်ချင်ရင်
 ထိုင်လိုက်တယ်။ စိတ်က ရပ်ချင်ရင် ရပ်လိုက်တယ်။
 စိတ်က ဆဲချင်ရင် ဆဲလိုက်တယ်။ စိတ်က မဆဲချင်ဘဲ
 နဲ့တော့ ဘယ်တော့မှ မဆဲဘူး။ ထချင်တဲ့စိတ် မဖြစ်ဘဲနဲ့တော့
 ဘယ်တော့မှ မထဘူး။ ရိုက်ချင်တဲ့စိတ် မဖြစ်ဘဲနဲ့တော့
 ဘယ်တော့မှ မရိုက်ဘူး။ ရှိခိုးချင်တဲ့စိတ် မရှိဘဲနဲ့တော့
 ဘယ်တော့မှ ရှိမခိုးဘူး။ ဒီတော့ အဲဒီသုံးမျိုးထဲက အခြေခံ
 အကျဆုံးကို ရှာလိုက်တော့ စိတ်ဟာ အကြောင်းရင်း
 အခြေခံအကျဆုံးပဲ။

ဖြစ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ မနှစ်မြို့စရာ အသံအာရုံဆိုတဲ့ ဆဲဆိုမှုကို ကြားတာနဲ့ အဲဒီ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် ရမယ့် ဒေါသဆိုတဲ့ စေတသိက် တစ်ခုက ဝင်လာရတယ်။ အဲဒီ ဒေါသစေတသိက်ဟာ သာမန်ဖြစ်ရုံမျှ ဖြစ်ရင် ချက်ချင်း သူ့ဟာသူ ပြန်ပြီး ငြိမ်သွားမယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲလိုမဟုတ်ပဲနဲ့ အခုနက ကြွခနဲဖြစ်တဲ့ တက်ကြွတဲ့ စေတနာ သဘောကလေးက အဲဒီဒေါသကို သွေးထိုး ပေးလိုက်မယ် လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်မယ် ဆိုရင် “တယ်.. ဒီကောင် ငါ့ဆဲတာပဲ၊ သက်သက် စော်ကားတာ၊ ငါက ဒီလို စော်ကားမှုမျိုး မခံဘူး ” အစရှိသည်ဖြင့် စဉ်းစားစိတ် တွေ ဝင်လာတယ်။ အဲဒီ စဉ်းစားစိတ်တွေဟာလဲ ခုန စေတနာ တက်ကြွမှု သဘောကလေးရဲ့ လှုံ့ဆော်ပေးမှုကြောင့် ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါကြောင့်ပဲ ဒီဒေါသကလဲ ခုနက တက်ကြွတဲ့ စိတ်သဘောရဲ့ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် သွေးထိုး မှုကြောင့် ပိုကြွလာတယ်။ ဒါနဲ့ ဒေါသက တဖြည်းဖြည်း ပြင်းထန်လာတယ်။ ဒီတော့ ပြန်ဆဲတယ်။ သို့မဟုတ် လက်သီးနဲ့ ထိုးလိုက်တယ်။ ဟော.. ပြန်ဆဲတော့ ဝစီကံ ဖြစ်သွားပြီ။ လက်သီးနဲ့ထိုးတော့ ကာယကံ ဖြစ်သွားပြီ။

ဒီတော့ အဲဒီ ကာယကံ ဝစီကံဆိုတဲ့ ကိုယ်မှုနှုတ်မှု အလုပ်နှစ်မျိုးရဲ့ အကြောင်းဟာ ဘယ်သူလဲဆိုတော့ စိတ်ပဲ။ အဲဒီ စိတ်ထဲမှာလဲပဲ ပဓာနအားဖြင့် ဒီအလုပ် လုပ်ဖြစ်အောင် စေ့ဆော်ပေးတဲ့ လက်သည်က ဘယ်သူလဲဆိုရင် စေတနာပဲ။

အဲဒီ စေတနာကလေးသာ၊ တက်ကြွတိုက်တွန်း နှိုးဆော် ပေးမှုကလေးသာ မပါရင် ပါးစပ်နဲ့ မဆဲဖြစ်ဘူး။ လက်သီးနဲ့ မထိုးဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဝစီကံရော ကာယကံရော နှစ်ခုလုံး မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဝစီကံခေါ်တဲ့ နှုတ်မှု၊ ကာယကံဆိုတဲ့ ကိုယ်မှု ဒီနှစ်ခုဖြစ်ဖို့ရာ အကြောင်းဟာ ခုနစေတနာ မနောက်ပဲ။

ဒီတော့ ဝစီကံဖြစ်ပြီဆိုကတည်းက သူ့ အကြောင်းရင်း စေတနာ ပါနေပြီဆိုတာ သိရမယ်။ ကာယကံ ဖြစ်ပြီ ဆိုကတည်းက သူ့အကြောင်းရင်း စေတနာ ပါနေပြီဆိုတာ သိရမယ်။ ဒါကြောင့် ကာယကံပဲ ဖြစ်စေ၊ ဝစီကံပဲဖြစ်စေ၊ ဒါမှမဟုတ် မနောက်ပဲဖြစ်စေ ကံတစ်ခုခုပြုရင် အကြောင်းရင်းက စေတနာသာ ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဘုရားရှင်က “စေတနာကို ကံလို့ ငါဆိုတယ်။ နာမည်တပ်တယ်” လို့ မိန့်တော်မူတယ်။

ဒီတော့ ဘုရားရှင်က ကံလို့ အမည်တပ်လိုက်တဲ့ စေတနာနဲ့ တကွ ပြုလုပ်မှုဟာ အကြောင်းတရားပဲ။ အကြောင်းတရား ဖြစ်ရင် အဲဒီ ကံအကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုး တစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်ရမယ်။ မပေါ်ဘဲ မနေရဘူး။ ဘုရားရှင်က အပေါ်ခိုင်းလို့ ပေါ်ရတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့သဘာဝအရ၊ သဘာဝနိယာမအရ ပေါ်ရတာပဲ။ ဒီတော့ ဘုရားရှင်က “စေတနာကို ကံလို့ ငါဆိုတယ်” လို့ မိန့်တော်မူတဲ့အတွက် စေတနာရဲ့ တက်ကြွမှု၊ လှုံ့ဆော်မှု မပါတဲ့ ကိစ္စတွေကို ဘုရားရှင်က ကံလို့ မဆိုဘူး။

ကံမမြောက်တဲ့ ဥပမာ ဆိုကြပါစို့။ လက်မြောက်လိုက်
 အလုပ် တယ်။ ထမင်းယူတယ်၊ ထမင်းကို
 ပါးစပ်ထဲခွဲတယ်၊ စားတယ်။ အဲဒါတွေ
 ဟာ အလုပ်တော့ အလုပ်တွေပဲ။ ကံတွေပဲ၊ ကိုယ်နဲ့
 လုပ်တဲ့အလုပ် ကာယကံပဲ။ ဒါပေတဲ့ သူ့ကိုတော့ နောင်
 တချိန်ချိန်မှာ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး ပေးမယ့် ကံလို့
 ဘုရားရှင် မဟောဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ။

အဲဒီ လက်မြောက်လိုက်တယ်။ ထမင်းဆီ လက်လှမ်း
 တယ်။ ထမင်းယူတယ်။ ပါးစပ်ထဲခွဲတယ်။ ဝါးတယ်။
 မျိုတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်နိုင်ရုံမျှ အဲဒီလှုပ်ရှားမှု
 ကလေး ဖြစ်နိုင်ရုံမျှသာ အားသေးတဲ့ စေတနာ သဘော
 ကလေး ပါတယ်။ စိတ်ထဲမှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်ရှား
 တက်ကြွလာအောင် စေ့ဆော်ပေးတဲ့သဘော မပါဘူး။
 ပြီးတော့ အကောင်းအဆိုး ရည်ရွယ်ချက်လဲ မပါဘူး။
 အားကောင်းတဲ့ စေတနာ မရှိဘူး။ အကျိုးပေးမည့် ကံလို့
 ခေါ်နိုင်လောက်အောင် ကြီးမားတဲ့ လက်သည်စေတနာ
 မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီထမင်းစားတာ ကာယကံပင်
 ဖြစ်သော်လဲ အဲဒီကံကြောင့် နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အကျိုး
 တစ်ခုခု ရမယ်လို့ ဘုရားရှင် မဟောတော်မမူဘူး။

ဒီတော့ ကံဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ နားလည်ပြီ။
 နားလည်တော့ ကံကြောင့် အကျိုးတရား ဖြစ်ပေါ်တယ်

ဆိုတာ ဟုတ်ပါ့မလား။ ဒါကတော့ အင်မတန်လွယ်တဲ့ ကိစ္စပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့....

လောကမှာ စိတ်နဲ့ဆိုင်ရာ သဘောတရားတွေပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရုပ်နဲ့ဆိုင်ရာ သဘောတရားတွေပဲဖြစ်ဖြစ် အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်နေတာချည်းပဲ။ အကြောင်း အကျိုး ဆက်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်နေတာပဲ။ အကြောင်း အကျိုးမှ ကင်းပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်တာ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ အကြောင်းအကျိုးကင်းပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်တာ ဘာပဲ ရှိသလဲ ဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆအရ နိဗ္ဗာန်ပဲရှိတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ အကြောင်းကင်းတယ်။

အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။

သူ့မူလကတည်းက ရှိနေတဲ့ သဘာဝပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ အကြောင်းအကျိုးမှ ကင်းနေတယ်။ လွတ်နေတယ်။ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး ကျန်တာတွေကတော့ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်၊ အဲဒီအကျိုးကပဲ အကြောင်း ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ခါ တခြားအကျိုး တစ်ခုကို ဖြစ်စေ ပြန်တယ်။

သဘာဝနိယာမ ဒီလိုနဲ့ပဲ လောကမှာ ဖြစ်သမျှ စိတ်နဲ့ ဆိုင်ရာ သဘောတရားတွေ၊ ရုပ်နဲ့ ဆိုင်ရာ သဘောတရားတွေ မှန်သမျှဟာ အကြောင်း

အကျိုး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်နေကြတာ ချည်းပဲ။ အကြောင်းအကျိုးမှကင်းပြီး ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ဒါ ဘယ်သူမှ လက်မခံဘဲ မနေနိုင်တဲ့ သဘာဝ နိယာမ

THE LAW OF CAUSAL RELATION ပဲ။ အကြောင်း အကျိုး ဆက်သွယ်မှု နိယာမပေါ့။ အခု လပေါ်သွားနေတယ် ဆိုတဲ့ လူတွေ၊ သောကြာဂြိုဟ်ကို အာကာသယာဉ် လွှတ်နေတယ် ဆိုတဲ့ လူတွေ၊ ဒါတွေလဲပဲ အကြောင်းအကျိုး အခြေခံပြီးတော့ ဒီစွမ်းရည်သတ္တိတွေ ရပြီး တိုးတက်အောင် လုပ်နေကြရတာပဲ။

ဥပမာ ဒီတော့ ခုနကလိုပဲ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးတစ်ခုဟာ အကျိုးအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတဲ့နောက် သူဟာ အကြောင်းဖြစ်သွားတယ်။ အဲ.. အခုနလာပြီး ဆဲတဲ့လူ။ အဲဒီမှာ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ကြည့်ပါ။ မိမိဘာသာ နေတာကို လာဆဲတယ်။ ဆဲသံကြားလိုက်တယ်။ ဆဲခြင်းဟာ အကြောင်း၊ အသံ ကြားလိုက်ခြင်းဟာ အကျိုး၊ အသံ ကြားလိုက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊ အဲဒီအသံ ကြားလိုက်ခြင်း ကြောင့် စိတ်ထဲမှာ ထောင်းခနဲ စေတနာနဲ့တကွ ဒေါသဖြစ်လိုက်ခြင်းဟာ အကျိုး၊ အဲဒီ စေတနာနဲ့တကွ ဒေါသဖြစ်လိုက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊ ပြန်ဆဲလိုက်ခြင်းဟာ အကျိုး၊ အဲဒီလောက်တင် မနေဘဲနဲ့ လက်သီးနဲ့ ထိုးလိုက်ခြင်း ဟာ အကျိုး။ ကဲ..

ဒီနေရာတင်ပဲ အကျိုးအဖြစ် ဒီဆဲမှုနဲ့ လက်သီးထိုးမှုဟာ ရပ်ရတော့မလား၊ မရပ်ဘူး။ ကိုယ်ကဆဲတယ်၊ လက်သီးနဲ့ ထိုးတယ်ဆိုရင် ဟိုကလဲပဲ တုတ်နဲ့ရိုက်လိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ ဒီက ဆဲခြင်း၊ လက်သီးနဲ့ထိုးခြင်းဟာ အကြောင်း၊ ဟိုက တုတ်နဲ့ ပြန်ရိုက်ခြင်းဟာ အကျိုး၊ အဲဒီလို အကြောင်း အကျိုး ဆက်ပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ဖြစ်ပေါ်တော့ ကိုယ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်နှင့်ဖြစ်စေ တက်ကြွတဲ့ စေတနာနှင့်တကွ ပြုလုပ်တဲ့ ကံဆိုတဲ့ အလုပ်ဟာ စေတနာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒီ အလုပ်ဟာ သူ ဖြစ်ပေါ်လာတာနှင့် တပြိုင်နက် အကြောင်း ဖြစ်သွားတယ်။ အကြောင်း ဖြစ်သွားပြီဆိုတော့ သူဟာ တချိန်ချိန်မှာ အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတာမှာ တချို့က အကြောင်းနှင့်အကျိုး တပြိုင်တည်းဖြစ်တယ်။ တချို့က အကြောင်းရဲ့နောက် ကပ်ကပ်က အကျိုး ဖြစ်ပေါ်တယ်။ တချို့က အချိန်ခြားပြီးမှ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်တယ်။

အချိန်ခြားပြီးမှ ဆိုကြပါစို့၊ အစိုးရတွေမှာ စီမံကိန်းတွေ
အကျိုးဖြစ် ဆွဲကြတယ်။ ၅ နှစ် စီမံကိန်း၊ ၁၀ နှစ်
 စီမံကိန်း၊ နှစ်တိုစီမံကိန်း ဆိုပြီး
စီမံကိန်းတွေ ဆွဲကြတယ်။ အဲဒါတွေဟာ အကြောင်းအကျိုး
သဘာဝတွေပေါ့။ ၅ နှစ် စီမံကိန်းဆိုရင် နောက် ၅ နှစ်မှာ

အကျိုးအမြတ် ပေါ်ရမယ့် စက်မှုလုပ်ငန်းကို ခုကတည်းက ငွေအရင်းအနှီး မြှုပ်နှံပြီးတော့ လုပ်ရတယ်။ အဲဒီ စက်ရုံ ဆောက်ဖို့ရာ တွက်ရချက်ရတယ်။ စက်ရုံ ဆောက်တာ ဘယ်လောက် ကုန်မလဲ၊ စက်ရုံအလုပ်သမား ခန့်လို့ရှိရင် ဘယ်လောက်ကုန်မလဲ၊ အရာရှိ ဘယ်လောက် ခန့်ရမလဲ၊ ကုန်ကြမ်းက ဘယ်ကရမလဲ၊ ဘယ်လိုမြေတွေ သုံးပြီးတော့ စိုက်ရပျိုးရမလဲ၊ ပြီးလို့ရှိရင် အဲဒီ ကုန်ကြမ်းတွေကို သိမ်းဖို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ဖို့ ဘယ်လောက် ကုန်ကျမလဲ စသည်ဖြင့် အကုန်လုံး တွက်ရတယ်။

အဲဒီလို တွက်ချက်ပြီးတော့မှ ၃ နှစ်ရှိရင် ဒီစက်ရုံ ဆောက်လို့ ပြီးမယ်၊ ပြီးလို့ စက်ရုံလည်ပတ်ပြီး ၂ နှစ် လောက် ကုန်ထုတ်လိုက်ရင် အရင်းကြေမယ်၊ နောက် ၆ နှစ်မြောက်ကစပြီး အမြတ်ပေါ်မယ်ဆိုတာ သေချာတော့မှ စက်ရုံပုံစံဆွဲ၊ စက်ရုံဆောက်၊ အဲဒီဆောက်တာ တော်တော်နဲ့ မပြီးသေးဘူး။ အဲ.. ၃ နှစ် ပြည့်ခါနီးတဲ့အခါတော့ ဒီစက်ရုံ ပြီးပြီ ဆိုကြပါစို့။ ပြီးရင် အလုပ်သမားတွေခန့်၊ အရာရှိတွေခန့်၊ ကုန်ကြမ်းတွေဝယ်၊ အဲလိုနဲ့ စက်ရုံ လည်ပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့ အခါကျတော့မှပဲ အဲဒီစက်ရုံက ကုန်ချော ထွက်တော့တယ်။

အဲဒီ ကုန်ချောထွက်တဲ့ အချိန်မှာ ဒီစက်ရုံအတွက် ကုန်ကျစရိတ်တွေ ကာမိပြီလားဆိုရင် မကာမိသေးဘူး။

မကာမိသေးတော့ ဒါ အကျိုးရတယ်လို့ မခေါ်သေးဘူး။ နောက်တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ် ဒီစက်ရုံ လည်ပတ်ပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့ အခါကျတော့ စက်ရုံအတွက် ကုန်ကျစရိတ်တွေ ကြေကုန်ပြီ။ အမြတ်ပေါ်လာပြီ။

ဒီတော့ ဘာပြောချင်သလဲဆိုတော့ ငါးနှစ် စီမံကိန်းအရ စက်ရုံက သုံးနှစ်မှာပြီးတယ်။ နောက် သုံးလေးနှစ်ကြာမှ အကျိုးအမြတ်ပေါ်တယ်။ အဲဒီလို အကျိုးအမြတ် ရဖို့ရာအတွက် ငါးနှစ်လောက် ကြိုတင်ပြီး တော့ အရင်းအနှီး မြှုပ်ထားရတယ်။ အဲဒီ အရင်းအနှီး မြှုပ်ထားတာက အကြောင်း၊ ငါးနှစ်ပြည့်ပြီးမှ အမြတ်အစွန်း ပေါ်တာက အကျိုး၊ ဒီတော့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးဟာ အချိန် အတော်ကြီး ခြားနေတယ်။

အဲဒီလိုပဲ အကြောင်းဖြစ်ပြီးတော့ အချိန် အတော် ကြာကြီး ခြားပြီးမှ အကျိုးပေါ်တာလဲ ရှိတယ်။ ဒါလဲပဲ သဘာဝနိယာမပဲ၊ ဘယ်သူမှ ဖန်တီးလို့ ရတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ကိုင်း ဆိုကြစို့.. အခုန လာဆဲတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လက်သီးနဲ့ထိုးရုံ မဟုတ်ဘဲနဲ့ လက်ထဲမှာ တုတ်ရှိတာနဲ့ တစ်ခါတည်း ရိုက်ချလိုက်တယ်။ ဒီလူ လဲသွားပြီ၊ သေတော့မသေဘူး။ ဒီတော့ ရိုက်လိုက်တဲ့ ကိုယ်အမှုဟာ ဒီနေရာမှာ အကျိုးပေးတာ ပြီးသွားပြီလား၊ နောက်ထပ် အကျိုးမပေးတော့ဘူးလား၊ အကြောင်း အဖြစ်နဲ့ပဲ

ရပ်သွားသလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလူ ပြန်ပြီး သတိရတဲ့အခါမှာ ရဲဋ္ဌာနသွားတိုင်တယ်။ ရဲဋ္ဌာနက ရိုက်တဲ့ လူကို လာပြီးဖမ်းတယ်။ ဒီတော့ ရိုက်လိုက်တဲ့ အချိန် ကနေပြီးတော့ ရဲဋ္ဌာနက လာဖမ်းတဲ့ အချိန်အထိဟာ တစ်နာရီလဲ ကြာချင်ကြာမယ်၊ နှစ်နာရီလဲ ကြာချင် ကြာမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သုံးလေးနာရီလဲ ကြာချင်ကြာမယ်။ ရိုက်မှုဆိုတဲ့ ကံအကြောင်းက အဖမ်းခံရဖို့ဆိုတဲ့ အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတာဟာ အကြောင်းရဲ့ နောက်ကပ်ကပ်က ဖြစ်ပေါ်စေတာ မဟုတ်ဘူး။ အချိန်အများကြီး ခြားပြီးမှ နှစ်နာရီ သုံးနာရီ လေးနာရီ ခြားပြီးမှ သူ့ရဲ့အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတာ။

ဒါကြောင့် အကြောင်းအားကြီးရင် အကျိုးမဖြစ် ပေါ်ဘဲ နေကိုမနေဘူး။ အကျိုး ဖြစ်ကိုဖြစ်ရတယ်။ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ရာမှာလဲပဲ တချို့အကျိုးဟာ အကြောင်း ဖြစ်ပြီးတော့ အတော်ကြီးကြာမှ အကျိုးပေါ်တယ်။ တချို့အကျိုးဟာ အကြောင်းဖြစ်ပြီး ချက်ချင်း အကျိုး ပေါ်တယ်။ သို့သော် အဲဒီအကျိုးနဲ့တင် ဒီအကြောင်းရဲ့ စွမ်းအားအရှိန်ဟာ မကုန်သေးလို့ အကြောင်းဖြစ်ပေါ်ပြီး တော်တော်ကြာ အချိန် ခြားပြီးမှလဲ နောက်ထပ် အကျိုး ပေါ်တတ်သေးတယ်။ ဒါလဲ ဖြစ်တတ်သေးတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီလောက်ဆိုရင် ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုး ဆိုတာ သဘောပေါက်လောက်ပြီ။ ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုးဆိုတာ

တခြားမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်တာကို ပြောတာပဲ။ တစ်နည်းဆိုယင် ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ကြောင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ။ ဒါပြောတာပဲ။ သို့သော် အခုနပြောသလို အချိန်ခြားပြီးမှ အကျိုး ပေါ်တတ်တယ် ဆိုတာ ဒါလေး သတိပြုရမယ်။ ဒါလေးသတိထားရင် နောက်ကျတော့ ဟို အကြောင်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံနဲ့ မဖြေရှင်း နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြေရှင်းနိုင်တယ်။ ထားကြစို့။ သိပ်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မပြောဘဲနဲ့ ကျဉ်းကျဉ်းပဲ ပြောကြစို့။

အနာဂတ်အကျိုး မျှော်ကြည့်

ဆိုကြပါစို့ လူတစ်ယောက်၊ အဲဒီလူတစ်ယောက်ဟာ သူ့တစ်ဘဝလုံးတော့ ဆိုးပေတေနေတာပဲ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးလဲ မကိုင်းရှိုင်းဘူး။ ဒါနလဲမပြုဘူး၊ သီလလဲ မစောင့်ထိန်းဘူး၊ ဥပုသ်လဲ မစောင့်ဘူး။ တရားလဲ အားမထုတ်ဘူး။ သူလုပ်တာ ဘာလုပ်သလဲ၊ ပစ္စည်းရမယ် ဆိုယင် ဘယ်လိုနည်းနဲ့မဆို ခိုးတယ်၊ တိုက်တယ်၊ ခိုက်တယ်။ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် လုပ်ရင်လဲ လိမ်တယ်၊ ညာတယ်၊ လှည့်တယ်၊ အမျိုးမျိုး ဒါတွေ လုပ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ သူ့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်လာတယ်။

ဒီလူ သေခါနီးကျတော့ နောင်တရတယ်။ လူဆိုတာ သေခါနီးကျတော့ သေရမှာ သိပ်ကြောက်တာကိုး။ အဲဒီအခါကျတော့ နောက်တစ်ဘဝ ရှိတယ်ဆိုတာ

ယူဆထားရင် လာမယ့်ဘဝမှာ ကောင်းတဲ့ဘဝ ရချင်တယ် ဆိုတဲ့ စိတ်လဲ သေခါနီးကျတော့ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ လာမယ့်ဘဝမှာ မကောင်းတဲ့ဘဝတွေ ရောက်ပြီးတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ တွေ့ရမှာ ကြောက်လာတယ်။ ကောင်းတဲ့ ဘဝတွေပဲ ရပြီးတော့ ချမ်းသာချင်တဲ့ စိတ်တွေပဲ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့မှ ကံတရားကို ယုံလာတတ်တယ်။ ဒီတော့မှ သူ့ဘဝတလျှောက်လုံး ပြန်ပြီး ကြည့်လိုက်တယ်။

“တစ်သက်လုံး ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ။ ကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့သလား၊ မကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့သလား” လို့ ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ သူ့နောက်ကြောင်းမှာ ကောင်းတာ တစ်ခုမှ မတွေ့ရဘူး။ မတွေ့တဲ့အခါကျတော့ “ငါ ကောင်းတာလဲ တစ်ခုမှ မလုပ်ခဲ့ဘူး၊ သေရင်တော့ ပြီးရော။ မကောင်းတဲ့ဘဝတွေ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာဘဝတွေ ရရင်တော့ ဆင်းရဲတော့မှာပဲ” လို့ အဲဒီအခါကျမှ သူ တွေးမိပြီး အကြောက်ကြီးကြောက်လာတယ်။

ဒီတော့မှ “ကုသိုလ်တစ်ခုခုတော့ ပြုမှ ဖြစ်မှာပဲ” လို့ စိတ်ထဲ အရေးတကြီး စဉ်းစားမိပြီး သူ့မှာရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ထုခွဲရောင်းချပြီးတော့ သူ့အိမ်ကလူတွေကို ဘုန်းကြီး ၁၀ပါး ပင့်ပြီး ဆွမ်းကပ်ခိုင်းတယ်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို သင်္ကန်း တစ်စုံစီ လှူတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ဖိတ်ပြီး

ဝတ်စုံတစ်စုံစီ ကန်တော့တယ်။ အဲဒီလို အစရှိသည်ဖြင့်
ကောင်းမှု ကောင်းတာတွေကို လုပ်တယ်။ အဲဒီတော့
သူလုပ်ချင်တာလဲ လုပ်ပြီးရော စိတ်ဓာတ် လျော့ချလိုက်တဲ့
အခါကျတော့ အဲဒီမှာပဲ သူ့ကုသိုလ်ကို အာရုံပြုရင်း
သူ့ကွယ်လွန်သွားတယ်။

အကြောင်းရှိရင် ကွယ်လွန်သွားတော့ အဲဒီလို သူ
အကျိုးဖြစ်ရမယ် ကွယ်လွန်ခါနီးမှာကပ်ပြီး လုပ်သွားတဲ့
ဆွမ်းကျွေးတယ်၊ သင်္ကန်းလှူတယ်
ဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်၊ ပြီးတော့ သင်္ကန်းရွယ်အိုတွေကို
ပင့်ဖိတ်ပြီးတော့ ဝတ်စုံ လှူတယ်ဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်၊
အဲဒီ သူမသေခင် သေခါနီးဆဲဆဲမှာ ပြုလုပ်ခဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့
ဒီအကြောင်းတရားတွေဟာ အကျိုးမပေးတော့ဘူးလား၊
ဒီအကြောင်းတွေကြောင့် အကျိုး မဖြစ်ပေါ်တော့ဘူးလား
ဆိုတော့ အကြောင်းမှန်ရင် အကျိုးဖြစ်ပေါ်ရမှာ မုချ။

သို့သော် အဲဒီအကြောင်းထက်ပိုပြီး အင်အား
ကောင်းတဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတစ်ခုက လွှမ်းမိုး
သွားရင်တော့ ဒီအကြောင်းဟာ အကျိုး မဖြစ်ပေါ်
စေတော့ဘူး။ အင်အားကောင်းကောင်းနဲ့ လွှမ်းမိုးလိုက်တဲ့
အကြောင်းကသာလျှင် အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။
အင်အားကောင်းတဲ့အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်း
တစ်ကြောင်းကြောင်း လာပြီး မလွှမ်းမိုးဘူး ဆိုရင်တော့ ဒီ

ဝတ်စုံတစ်စုံစီ ကန်တော့တယ်။ အဲဒီလို အစရှိသည်ဖြင့်
ကောင်းမှု ကောင်းတာတွေကို လုပ်တယ်။ အဲဒီတော့
သူလုပ်ချင်တာလဲ လုပ်ပြီးရော စိတ်ဓာတ် လျော့ချလိုက်တဲ့
အခါကျတော့ အဲဒီမှာပဲ သူ့ကုသိုလ်ကို အာရုံပြုရင်း
သူ့ကွယ်လွန်သွားတယ်။

အကြောင်းရှိရင် ကွယ်လွန်သွားတော့ အဲဒီလို သူ
အကျိုးဖြစ်ရမယ် ကွယ်လွန်ခါနီးမှာကပ်ပြီး လုပ်သွားတဲ့
ဆွမ်းကျွေးတယ်၊ သင်္ကန်းလှူတယ်
ဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြီးတော့ သင်္ကန်းရွယ်အိုတွေကို
ပင့်ဖိတ်ပြီးတော့ ဝတ်စုံ လှူတယ်ဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်၊
အဲဒီ သူမသေခင် သေခါနီးဆဲဆဲမှာ ပြုလုပ်ခဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့
ဒီအကြောင်းတရားတွေဟာ အကျိုးမပေးတော့ဘူးလား၊
ဒီအကြောင်းတွေကြောင့် အကျိုး မဖြစ်ပေါ်တော့ဘူးလား
ဆိုတော့ အကြောင်းမှန်ရင် အကျိုးဖြစ်ပေါ်ရမှာ မှချ။

သို့သော် အဲဒီအကြောင်းထက်ပိုပြီး အင်အား
ကောင်းတဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတစ်ခုက လွှမ်းမိုး
သွားရင်တော့ ဒီအကြောင်းဟာ အကျိုး မဖြစ်ပေါ်
စေတော့ဘူး။ အင်အားကောင်းကောင်းနဲ့ လွှမ်းမိုးလိုက်တဲ့
အကြောင်းကသာလျှင် အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။
အင်အားကောင်းတဲ့အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်း
တစ်ကြောင်းကြောင်း လာပြီး မလွှမ်းမိုးဘူး ဆိုရင်တော့ ဒီ

အကြောင်းဟာ အကျိုး ပေးကိုပေးရတယ်။ အကျိုး ဖြစ်ကိုဖြစ်ပေါ်စေရတယ်။ အကျိုး မဖြစ်ပေါ်စေဘဲ ဒီအကြောင်းဟာ ငြိမ်းမသွားဘူး။ အပြီးသတ် မသွားဘူး။

ဒါကြောင့် အဲဒီ နိယာမအရ အခု သေခါနီးဆဲဆဲမှာ သူလုပ်သွားတဲ့ ဒါနကုသိုလ်ခေါ်တဲ့ ကံအကြောင်းဟာ အကျိုးပေးရမယ်။ အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေရမယ် မုချပဲ။

သံဝေဂစိတ်နဲ့ သေခါနီးပြုတဲ့ကံဟာ မသေခင် စပ်ကြား အသက်ရှင်နေဆဲ သာမန်အချိန်မှာ ပြုတဲ့ကံထက် ပိုပြီးတော့ အားကောင်းတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အခု သေခါနီးပြုတဲ့ အဲဒီကံ အဲဒီအလုပ်ဟာ နောက်ဆုံးသေတဲ့ စိတ်ကလေး ဖြစ်သည်အထိ သူ့စိတ်ထဲမှာ ပေါ်နေတယ်။ သေခါနီးပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ပေါ်နေတယ်။ ပေါ်နေတာနဲ့အမျှ အဲဒီကံဟာ တိုးတိုးပြီး အားကောင်း လာတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ခုနပြောခဲ့တဲ့ အားကြီးတဲ့ စေတနာကြောင့်ပဲ။ သူက ထိတ်လန့်သံဝေဂစိတ်နဲ့ ကုသိုလ် ပြုတာဆိုတော့ ကုသိုလ်စေတနာက အားကောင်းတယ်။

ဒီတော့ သေခါနီးမှာပြုလိုက်တဲ့ အဲဒီ ဒါနကုသိုလ်ကံ ဆိုတဲ့ အကြောင်းတရားဟာ အကျိုးပေးရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီအကျိုးဟာ ဒီလူ့အတွက် ဒီဘဝမှာ အကျိုး ဖြစ်ပေါ် ပြီးပြီလားဆိုတော့ အချိန်မရလို့ မဖြစ်ပေါ်ရသေးဘူး၊ မဖြစ်ပေါ်ရသေးရင် ဒီအကြောင်းတရားဟာ အကျိုး

မဖြစ်ပေါ်စေတော့ဘဲ ငြိမ်းသွားတော့မလား ဆိုတော့
မဟုတ်ဘူး။ ဒါသဘာဝ မကျဘူး၊ သဘာဝ မဟုတ်ဘူး။
အကြောင်းဖြစ်လာရင် အကျိုးဖြစ်ပေါ်စေရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက်
ဒီအကြောင်းတရားဟာ အဲဒီအကြောင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက်
တချိန်ချိန်မှာ သူ့အကျိုးကို ဖြစ်ကိုဖြစ်စေရမယ်။ သို့သော်
သေခါနီးမှာ ကပ်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြစ်လို့ မသေမီ
ဒီဘက်ဘဝမှာတော့ သူ့အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ချိန် မရတော့ဘူး။

နောက်ဘဝ အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီး နောက်
ဖြစ်ဦးမှ တချိန်ချိန်မှာ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ရတာ
ကလဲ သဘာဝနိယာမ ဖြစ်လေတော့
ဒီဒါနကုသိုလ်ကို ပြုသွားတဲ့ ဒီလူရဲ့ ရုပ်အစု နာမ်အစုဟာ
အဲဒီ ဒါနရဲ့ အကျိုးတရားကို လက်ခံဖို့ ရုပ်အသစ်
နာမ်အသစ် အနေနဲ့ တစ်ခါ ပြန်ဖြစ်ရဦးမယ်။ ဖြစ်ပြီးရင်လဲ
အဲဒီကံရဲ့ အကျိုးကို ပြန်ပြီး သူ ခံစားရဦးမယ်။

ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ်ဟာ အခု
ရုပ်အဟောင်း နာမ်အဟောင်း ဖြစ်နေတဲ့ ဘဝဟောင်းမှာ
ဖြစ်တာလားလို့ဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်အဟောင်း
နာမ်အဟောင်းက ချုပ်ပျက်သွားပြီ၊ ချုပ်ပျက်သွားလို့မို့
တစ်ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ၊ တစ်ဘဝ တစ်စခန်း သိမ်းသွားပြီ။

ဘဝဟောင်း ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီဖြစ်လို့ ခုနက
အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာအတွက် ရုပ်အသစ်

နာမ်အသစ် ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒီအသစ်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်အစုကို နောက်ဘဝလို့ ခေါ်ရတယ်။ တမလွန်ဘဝလို့ ခေါ်ရတယ်။

အဲဒီ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ်ကပဲ အယင်ရုပ်အဟောင်း နာမ်အဟောင်း ပြုခဲ့တဲ့ အကြောင်းကံရဲ့ စွမ်းအားသတ္တိကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ခံယူတဲ့အတွက် ကောင်းတဲ့ဘဝ ရတယ်။ ကောင်းတဲ့ ဘဝမှာလဲပဲ ပစ္စည်းဥစ္စာနဲ့ ပြည့်စုံခြင်းဆိုတဲ့ ကံရဲ့အကျိုးကို ခံစားရတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဘာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်ရတာဟာ သဘာဝ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအကြောင်းကံကို ပြုပြီးရင်ပြီးချင်း ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် အကျိုးကို သူဟာ မုချခံစားရမယ်။ ဒါကြောင့် အကြောင်းဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် တချိန်ချိန်မှာ ဒီအကျိုးကို ခံစားရဖို့ရာ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ် ဖြစ်ရဦးမယ်။ အဲဒီ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ်ကို ဒီဘဝ လို့ ခေါ်မလား ဟိုဘက် ဘဝ လို့ ခေါ်မလားဆိုတော့ ဟိုဘက်ဘဝ လို့ ခေါ်ရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ရုပ်ဟောင်းနာမ်ဟောင်း ဘဝဟောင်း ချုပ်ပြီးမှ ရုပ်သစ် နာမ်သစ် ဖြစ်ရတာမို့ပဲ။

ဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်တဲ့ ဘဝတဏှာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ပြီးတဲ့ ရဟန္တာများမှတစ်ပါး ဘဝ တဏှာကို မပယ်နိုင်သေးတဲ့ သတ္တဝါမှန်သမျှ ဒီကြောင်းကျိုး နိယာမအတိုင်း ဘဝအသစ် ဖြစ်ကြရတာ ချည်းပဲ။

အဲဒီ အရည်အချင်းမျိုး သူတို့မှာ ရှိတယ်။ အဲဒါ ဒကာကြီးတို့
တွေ့ဖူးလား၊ ကြားဖူးလား၊ (ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား)။

ဗီသိုဗင် ဥပမာ— ဟို ဥရောပတိုက် ဂျာမနီပြည်က
မိုးဇတ် ဗီသိုဗင်တို့၊ ဩစတြီးယားက မိုးဇတ်တို့လို
လူမျိုးပေါ့။ ဗီသိုဗင်ဆိုရင် အသက် ၃နှစ်
ကထင်တယ် စပြီးတော့ သီချင်းစပ်တာပဲ၊ ဖဲနှစ်မှာ
အော်ခက်စကြာ တီးဝိုင်းတစ်ခုကို ဦးစီးပြီး တီးနေပြီ။ သူ့
သီချင်းတွေ သူစပ် သူ့တီးဝိုင်းသူ ဦးစီးပြီး တီးခဲ့တာပဲ။
မိုးဇတ်ဆိုလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ ဗီသိုဗင် သီချင်းတွေဆိုရင်
ခုတောင်မှပဲ ရှေးသီချင်းကြီးတွေဆိုပြီး နားထောင်
နေကြတာပဲ။ အဲဒီကလေးတွေ ၃နှစ်နဲ့ သီချင်းစပ်နိုင်တဲ့
အရည်အချင်းတွေ ဘယ်ကရသလဲ၊ ဘယ်အချိန်တုံးက
သင်ထားသလဲ။ ဖဲနှစ်နဲ့ ဒီတီးဝိုင်းကြီးကို တည်ထောင်
ဦးစီးနိုင်တဲ့ ခေါင်းဆောင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ
ဘယ်လိုလုပ် ရသလဲ၊ ဘယ်အချိန်တုန်းက သင်ထားသလဲ။

ကျောင်းသားတွေ ပညာသင်ရာမှာ မူလတန်း
ကျောင်းသားလေး တစ်ယောက်ဟာ ဘီအေဘွဲ့ ရသည်အထိ
အရည်အချင်းပြည့်အောင် စာသင်တယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက်
ဉာဏ်ထက်တဲ့ ကျောင်းသားပဲဖြစ်ဖြစ် Genius ခေါ်တဲ့
ဉာဏ်ရည်ချွန်လွန်းသူများမှတစ်ပါး တခြားဘယ်သူမဆို
အနည်းဆုံး ၁၃နှစ် ၁၄ နှစ်တော့ သင်ရမယ်၊ စပြီးတော့

သူလုပ်သလား။ အသက် ၃ နှစ်၊ ၆ နှစ်ဆိုတော့ ဒီဘဝမှာ မသင်ရသေးတာ သေချာတယ်။ ဒီသင်ကြားမှုဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ဒီဘဝမှာ ရှာလို့ မတွေ့ဘူးဆိုရင် မွေးတဲ့ အချိန်အထိ နောက်ပြန်ရှာသော်လဲ မတွေ့ဘူးဆိုရင် မမွေးဖွားမီ တချိန်ချိန်မှာ သူ သင်ကြားခဲ့လို့ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် မသက်ရောက်ဘူးလား။ (သက်ရောက်ပါတယ် ဘုရား)။ မမွေးဖွားမီ အမိဝမ်းထဲမှာ ပဋိသန္ဓေ သားကောင် အနေနဲ့ သင်သလား ဆိုတာတော့ စဉ်းစားဖို့ကို မလိုဘူး။

အဲဒီလို မမွေးဖွားမီက သင်ကြားခဲ့တဲ့ အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်တော့ကာ မွေးတဲ့အချိန်ရဲ့ ဟိုဘက် တချိန်ချိန် မှာ ဒီသတ္တဝါဟာ သတ္တဝါတစ်ဦးအနေနဲ့ ဖြစ်ခဲ့လို့သာ သင်ကြားခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကို သူပြုလုပ် နိုင်တာပဲ။ သတ္တဝါ တစ်ဦးအနေနဲ့ ဖြစ်ခဲ့တယ် ဆိုကတည်းက အယင်ဘဝ အတိတ်ဘဝ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီဘဝမှာ ဒီပညာတွေ သင်ကြားခဲ့ခြင်း၊ လေ့လာပွားများ အားထုတ်ခဲ့ခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် အားကောင်းတဲ့ မှတ်ဉာဏ်ကို မှီပြီးတော့ (ဒီဘက်ဘဝမှာ မသင်ကြားရသေးဘဲနဲ့) တတ်မြောက်ခြင်း ဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ရတာပဲ။ ဒီဘက်ဘဝမှာ မသင်ကြား ဘဲနဲ့ အယင်ဘဝ က ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းကြောင့် လာပြီးတော့ အကျိုးပေါ်တာ။

၂ နှစ်နှင့် လေးလရှိတော့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွေ ရေးနေပြီ။
အဲဒီအချိန်မှာ သူရေးတဲ့စာတွေ၊ ကဗျာတွေဟာ ပုံနှိပ်စာအုပ်
အဖြစ် ထွက်နေပြီ။

ဒီကလေးဟာ ၁၉၆၃ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်နေ့မှာ
မွေးဖွားတယ်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာ သူ့နေ့စဉ်
မှတ်တမ်းထဲမှာ ဒီလိုရေးထားတာကို တွေ့ရတယ်။

White clouds float in the sky,

White clouds are just like cotton;

Why not spin cloud-cotton

and make cloths out of it;

Where do these clouds go?

Black clouds are covering white ones with
hate.

The white clouds, unable to see me, are
running away with the wind.

I hate the black clouds and come back to
my room.

Then the black clouds start shedding tear.

ဒီဆောင်းပါးရှင်က သူ့အတွက် တစ်ခုခု
ရေးပေးပါလို့ပြောတော့ ကလေးက တရုတ်ဘာသာနဲ့
ဒီလိုရေးပေးတယ်။

မွေးဖွားတဲ့အချိန်ရဲ့ ဟိုဘက် တချိန်ချိန်မှာ သင်ကြားခဲ့လို့ပဲ။ ဟိုဘက်တချိန်ချိန်မှာ သင်ကြားခဲ့ရတယ် ဆိုရင် သူဟာ ရုပ်နဲ့နာမ်နဲ့ သတ္တဝါတစ်ဦးအနေနဲ့ ဖြစ်ခဲ့လို့ပဲဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ့။ အယင်ဘဝမှာ သတ္တဝါ တစ်ဦးအနေနဲ့ ဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီဘဝမှာ သင်ကြားခဲ့လို့ ဒီဘက်ဘဝမှာ မသင်ကြားဘဲနဲ့ အကျိုးအဖြစ် ဒီအရည်အချင်းတွေကို ရလာတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်လာတယ်။ ဒီတော့ အယင်ဘဝက အကြောင်းကြောင့် အခုဘဝမှာ အကျိုး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

ယခုခေတ် အခုပြောခဲ့တဲ့ ကြောင်းကျိုး
 အထောက်အထားများ သဘာဝ ပိုထင်ရှားအောင်
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
 ဗာဂျီးနီးယားတက္ကသိုလ် စိတ်ခွဲကုပညာနှင့် စိတ်နယ်လွန်
 ပညာဌာနက ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ အီယန်စတီဗင်ဆင်
 ရေးတဲ့ 'တမလွန်ဘဝကို ညွှန်ပြနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်နှစ်ဆယ်'
 စာအုပ်ထဲက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ဒီမှာ ထုတ်ပြချင်ပါသေးတယ်။
 ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ စတီဗင်ဆင်ဟာ တမလွန်ဘဝနှင့်
 ပတ်သက်လို့ နိုင်ငံပေါင်းများစွာက လူဝင်စား ဖြစ်ရပ်ပေါင်း
 များစွာ ရှိရာကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်
 သွားရောက်ပြီး ဖြစ်ရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သူ မှန်သမျှကို
 အထပ်ထပ် အခါခါ စစ်ဆေး မေးမြန်း လေ့လာ စိစစ်ပြီးမှ

ဖြစ်ရပ် ရာပေါင်းများစွာထဲက ဆန်ကာတင်ဖြစ်ရပ် နှစ်ဆယ်ကို ရွေးထုတ်ပြီး အဲဒီစာအုပ်မှာ စစ်ဆေးမေးမြန်း လေ့လာစိစစ်ပုံနှင့်တကွ ဖော်ပြထားပါတယ်။ သူဟာ ဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သက်လို့ မြန်မာပြည်ကိုလဲ လေးငါးကြိမ် ရောက်ဖူးပါတယ်။

ဘရာဇီးနိုင်ငံမှ အခု ထုတ်ပြချင်တာက တောင် ကလေး အမေရိကတိုက် ဘရာဇီးနိုင်ငံက ပေါလို (Paulo) ဆိုတဲ့ ကလေး

အကြောင်းပါ။ ဒီကလေးဟာ ၁၉၂၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်မှာ မွေးဖွားပြီး အသက် ၄ နှစ်ကျော်ကျော်မှာ ဘယ်သူမှ သင်မပေးရဘဲနှင့် သူ့အလိုလို စက်ချုပ်တတ် နေတယ်။ စက်ချုပ်ရတာကိုလဲ သူ့သိပ်သဘောကျတယ်။ တတ်တာကလဲ သာမန်မဟုတ်ဘူး။ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ကို တတ်တာ။ စက်နဲ့ ဖောင်းကြွပန်းတွေပါ ထိုးနိုင်သည်အထိ တတ်တယ်။

ပညာတစ်ရပ် တတ်တယ်ဆိုတာ သင်ယူခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းရှိမှ တတ်မြောက်ခြင်းဆိုတဲ့အကျိုး ဖြစ်ရတာပဲ။ မသင်ဘဲနဲ့ တတ်တယ်ဆိုရင် ဒါ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကြောင်းကျိုးနိယာမနဲ့ ဆန့်ကျင်တယ်။ အခု ဒီကလေးဟာ ဒီဘဝမှာ အသက်လေးနှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ စက်ချုပ်ပညာသာ မဟုတ်ဘူး။ တခြား ဘာပညာမှ သူ မသင်ရသေးဘူး။

ဒါပေတဲ့ သူ စက်ချုပ်ပညာကို တတ်နေတယ်။ စက်ချုပ်
 ပညာ တတ်မြောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာ
 သင်ယူခြင်း ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ဒီဘဝမှာ သူ မပြုရသေးဘူး။
 ဒီလိုဆိုရင် ဒီဘဝကို သူ မရမီ အယင်တချိန်ချိန်က သူ
 သင်ယူခဲ့တယ် လို့ပဲ အကျိုးကနေ အကြောင်းကို ပြန်ဆင်ခြင်
 ကြည့်ရလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ သူမမွေးဖွားမီ တချိန်ချိန်မှာ
 သင်ယူဖို့ရာ သူ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရတယ် ဆိုတာ
 သေချာတယ်။ အဲဒီဘဝဟာ သူ့လက်ရှိဘဝ မတိုင်မီ
 ဖြစ်ခဲ့တာမို့ အယင်ဘဝ အတိတ်ဘဝပေါ့။ အဲဒီ အတိတ်
 ဘဝကို ထောက်ဆယ်င် အခု လက်ရှိဘဝဟာ နောက်ဘဝ
 အနာဂတ်ဘဝ တမလွန်ဘဝပေါ့။ ဒီလိုဆိုတော့ တမလွန်ဘဝ
 ရှိတယ်ဆိုတာ လက်ခံရမယ်ပေါ့။

အတိတ်ဘဝ ဟုတ်ပြီ။ ဒါဖြင့် ဒီကလေး အယင်
 တစ်ဘဝ ဖြစ်ခဲ့ရဲ့လား။ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။
 သူအယင်ဘဝက **အယ်မီလီယာ (Emilia)** ဆိုတဲ့
 မိန်းကလေး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အယင်ဘဝမှာလဲ ယခု
 လက်ရှိဘဝ မိဘရဲ့ သမီးကလေး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ မစ္စတာနှင့်
 မစ္စလောရင့်တို့ရဲ့ ဒုတိယကလေး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူ့ထက်
 အကြီး ယောက်ျားကလေး တစ်ယောက် ရှိတယ်။
အယ်မီလီယာဟာ စက်ချုပ်ပညာ သင်ယူတတ်မြောက်ပြီး
 စက်ချုပ် အလွန် ကျွမ်းကျင်တယ်။ ဝါသနာလဲပါတယ်။

ဒီလို ထူးခြားတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို စဉ်းစားကြည့်ရင် အယင်ဘဝက ထူးထူးချွန်ချွန် တတ်ကျွမ်းထားတဲ့ ပညာဖြစ်ပြီး ဒီပညာကို အလွန်မြတ်နိုးပြီး စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်ခဲ့တာတစ်ကြောင်း၊ ဘဝချင်းကလဲ (ကြားထဲမှာ တိရစ္ဆာန်ဘဝ နတ်ဗြဟ္မာဘဝစသည် ကြားခံမနေဘဲ) လူ့ဘဝအနေနဲ့ ရှေ့နောက်ဘဝ တစ်ဆက်တည်းဖြစ်လို့ ဘဝချင်း နီးနေတာတစ်ကြောင်း ဒီအကြောင်းတွေကြောင့် ဒီလိုထူးခြားတဲ့ စွမ်းရည်တွေ ပျောက်မသွားဘဲ ကလေးဘဝမှာပဲ ပေါ်ပေါက်လာတယ်လို့ ယူဆစရာ ရှိတယ်။

<p>ကြီးလာရင်တချို့မှာ မှေးမှိန်တတ်</p>	<p>သို့သော်လဲ ဒီစွမ်းရည်ကို ဆက်လက်ပြီး ထက်မြက်အောင် မလုပ်ရင်ဖြစ်စေ၊ အကြောင်း တစုံတရာကြောင့် ကာယကံရှင်က ဒီစွမ်းရည်ပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားမှု နှစ်သက်မြတ်နိုးမှု မရှိတော့ရင်ဖြစ်စေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အားကောင်းတဲ့အကြောင်း တစုံတရာက လွှမ်းမိုးနေရင်ဖြစ်စေ ဒီကလေး ကြီးလာတာနှင့်အမျှ ဒီစွမ်းရည် တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန်လာတယ်၊ သို့မဟုတ် ကွယ်ပျောက်သွားတယ်။ အခု ဒီကလေး ပေါ်လိုဟာ ယောက်ျားကလေးဖြစ်တော့ အသက်ကြီးလာတာနှင့်အမျှ ဒီစက်ချုပ်ပညာကို စိတ်ဝင်စားမှု နည်းနည်းလာတဲ့အတွက် လူကြီး ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ စက်ချုပ်တတ်ရုံပဲရှိတယ်။</p>
--	--

မကျွမ်းကျင်တော့ဘူး။ မိုးဇော်တို့၊ ဗီသိုဗင်တို့ကတော့ ကလေးဘဝကတည်းက စပြီး သူတို့ အရည်အသွေးကို ထက်မြက်အောင် မပြတ် သွေးလာခဲ့ကြတော့ သူတို့ဟာ အခုအချိန်အထိ ကမ္ဘာ့ အသိအမှတ်ပြုခံရတဲ့ ကျော်ကြားတဲ့ ဂီတအနုပညာရှင်ကြီးတွေအဖြစ် ထင်ရှားလာခဲ့ကြတယ်။

ဒီနေရာမှာ လိုရင်းပြောချင်တာကတော့ ကလေးတွေမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ ဒီ ထူးခြားတဲ့ အရည်အသွေးတွေဟာ အယင်ဘဝမှာ အကြောင်းခံခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အယင်ဘဝ အတိတ်ဘဝဆိုတာရှိတယ်။ ခုဘဝလဲရှိတယ်။ ဒါကြောင့် နောက်ဘဝ တမလွန်ဘဝလဲရှိတယ်လို့ ကောက်ချက်ချနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။

ဒါကြောင့် အယင်ဘဝ ရှိတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားသလို အယင်ဘဝမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပြုခဲ့တဲ့ အကြောင်းကံကြောင့် အခုဘဝမှာ အကျိုးရတယ်ဆိုတာလဲ ထင်ရှားတယ်။

ထို့အတူပဲ ခုနက ပထမပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံအရ (နာ၂၅-၂၀) ဒီဘဝမှာ ပြုခဲ့တဲ့ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု ကံကြောင့် နောက်ဘဝမှာ အကြောင်းနဲ့အကျိုး ကာလခြားပြီးတော့ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်စေတယ် ဆိုတာလဲ သိလာရတယ်။

ဒါကြောင့် အတိတ်ဘဝ၊ တမလွန်ဘဝ ရှိတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတဲ့အတွက် ဘဝတစ်ခုက ပြုခဲ့တဲ့ ကံဆိုတဲ့

အကြောင်းကြောင့် ဘဝတစ်ခုမှာ အကျိုးဖြစ်ပေါ်တယ် ဆိုတာလဲ ထင်ရှားလာတယ်။

ဒီတော့ အကြောင်းအကျိုးအနေနဲ့ လိုက်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ ဘဝဟာ တစ်ဘဝတည်း မဟုတ်ဘူး။ နှစ်ဘဝ၊ သုံးဘဝ၊ လေးဘဝ အစရှိသည် ဘဝများစွာ ရှိနေတဲ့အတွက် တမလွန်ဘဝ ရှိနေတယ်ဆိုတာဟာ မငြင်းသာတဲ့ အချက်ပဲ။

ဒီအချက်ကို ပြင်သစ် စာရေးဆရာကြီး ဇော်လ် တဲယားက “ဘဝများစွာ ဖြစ်ခြင်းသည် တစ်ဘဝ ဖြစ်ခြင်းထက် ပို၍ အံ့အားသင့်စရာ မဟုတ်ပေ” ဆိုတဲ့ စကားနှင့် ထောက်ခံထားတယ်။

ဘဝတွေ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ

ဘဝတွေ ဟုတ်ပြီ၊ ဒီတော့ အနာဂတ်အကျိုး
ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဖြစ်ပေါ်တာကို စဉ်းစားကြည့်တော့
နောက်တစ်ဘဝ၊ အနာဂတ်ဘဝ
ဆိုတာ ရှိနိုင်ကြောင်း သိရပြီ။ အတိတ်အကြောင်းကို
ပြန်ဆင်ခြင်ကြည့်ပြန်တော့ အယင်ဘဝ၊ အတိတ်ဘဝဆိုတာ
ရှိနိုင်ကြောင်း သိရပြီ။ ပြီးတော့ ဘဝဟာ တစ်ဘဝတည်း
မဟုတ်ဘူး၊ မရေသာမတွက်သာအောင် များပြားလှတဲ့
ဘဝသံသရာကြီး တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ လည်ပတ်ပြီး
ဖြစ်ပျက်နေတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်လဲ တပါတည်း
ထင်ရှားလာပြီ။

သို့သော် အဲဒီဘဝတွေ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ
ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ဖြစ်လာသလဲ။ဖြစ်လာပုံကို သိရမှပဲ
ရှိနိုင်ပုံကို ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံလို့ရမယ်။

အတ္တဝါဒီတွေမှာ ဟုတ်ပြီ။ အဲဒါကို စဉ်းစားကြည့်
 လွယ်တယ် ရအောင်၊ လွယ်တော့ သိပ်မလွယ်
 လှဘူး။ သို့သော် အတ္တ(Soul) အသက်
 ဝိညာဉ် ရှိတယ်လို့ ယူဆတဲ့ ဘာသာတွေမှာတော့
 လွယ်တယ်။ ဥပမာ ဆိုကြပါစို့၊ ဟိန္ဒူဘာသာမှာဆိုယင်
 အတ္တ၊ အသက်၊ ဝိညာဉ်လို့ခေါ်တဲ့ အာတွာလေးဟာ
 မပျက်မစီးဘဲ တည်မြဲလျက်ရှိတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဣဿရ
 ခေါ်တဲ့ မဟာဗြဟ္မာကြီးက သတ္တဝါတစ်ဦး ဖန်ဆင်းပြီးတော့
 ဒီအတ္တလေးကို ထည့်ပေးလိုက်တယ်။

ဒီအတ္တလေး ဝိညာဉ်လေးဟာ ဒီသတ္တဝါရဲ့ ခန္ဓာထဲ
 ဝင်ပြီးတော့ ဒီသတ္တဝါ ဒီဘဝမှာ သေသွားယင် အဲဒီ
 အတ္တကလေးဟာ မပျက်စီးဘဲနဲ့ ဟခြား ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲ
 ဝင်ပြီးတော့ အဲဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ တစ်ဘဝ စခန်းသွားရတယ်။
 အဲဒီ ဘဝမှာလဲပဲ အဲဒီ အတ္တ အသက်ဝိညာဉ်လေးဟာ
 မသေပြန်ဘူး။ သူ ဝင်ရောက် တည်နေတဲ့ အဲဒီ ခန္ဓာကိုယ်
 ပျက်စီးသွားပြန်တော့ နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲမှာ ဝင်ပြီး
 တစ်ဘဝ ဖြစ်ပြန်တယ်။

အဲဒီလိုအားဖြင့် ဒီ အတ္တခေါ်တဲ့ အသက်ဝိညာဉ်
 လေးဟာ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ခန္ဓာကိုယ် အဟောင်း
 ဆွေးယင် ခန္ဓာကိုယ်အသစ် တစ်ခုမှာဝင်၊ တစ်ခါ
 အဲဒီခန္ဓာကိုယ်အသစ် ဆွေးပြန်ယင် နောက်အသစ်
 တစ်ခုမှာဝင်၊ ဒီလိုနဲ့ ဘဝတွေ မြောက်မြားစွာ ဖြစ်ပေါ်

နေကြတယ်ဆိုတဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာ အယူအဆဟာ နားလည်ဖို့ လွယ်ကူတယ်။

ဥပမာ- လူတစ်ယောက် အမြို့မြို့ အရွာရွာလည်ပြီး အလုပ် လုပ်နေတယ် ဆိုကြပါစို့။ ဒီမြို့မှာ ဒီလူဟာ ဒီအိမ်မှာနေ ဒီကအလုပ် လုပ်၊ နောက်ပြီး ဒီကအလုပ်ပြီးတဲ့ အခါကျတော့ နောက်တစ်မြို့မှာလုပ်တော့ နောက်တစ်အိမ် ရှာ။ အဲဒီ နောက်တစ်အိမ်မှာနေပြီး နောက်အလုပ် တစ်ခုလုပ်။ အဲဒီမြို့မှာ အဲဒီအလုပ် ပြီးပြန်တော့ နောက်တစ်မြို့ကိုပြောင်း၊ အဲဒီနောက်တစ်မြို့မှာ နောက် တစ်အိမ် ရှာရမယ်။ အဲဒီ အတိုင်းပဲ ဒီအတ္တဟာလဲ တစ်ဘဝပြီးရင်း နောက်တစ်ဘဝ ပြောင်းနေရင်းနဲ့ ဘဝပေါင်းမြောက်မြားစွာ ပြောင်းရွှေ့ ဖြစ်ပျက်နေတယ် ဆိုတာ လက်ခံဖို့က အင်မတန် လွယ်ကူတယ်။

သဘောတရား တစ်ခုဟာ သဘောပေါက်ဖို့ လက်ခံဖို့ လွယ်ကူတာနဲ့ မှန်တယ်လို့ ဆိုရမလားဆိုတော့ ဒီလိုလဲ မဟုတ်ဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်မှာတော့ မပျက်စီးဘဲနဲ့ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ကူးပြောင်းသွားတဲ့ အသက်ဝိညာဉ် အတ္တဆိုတာ မရှိဘူး။ ဟိုဘက်ဘဝမှာ ရုပ်နာမ်အနေနဲ့ သတ္တဝါ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဒီဘက်ဘဝက ရုပ်ဟောင်း နာမ်ဟောင်းတွေ ပျက်ပြီး ဟိုဘက်ဘဝမှာ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ် ဖြစ်တာပဲ။ ဒီဘက်ဘဝကရုပ်လဲ ဟိုဘက်ဘဝကို

ကူးမသွားဘူး၊ ဒီဘက်ဘဝကနာမ်လဲ ဟိုဘက်ဘဝကို
ကူးမသွားဘူး။ ဒီလိုဆိုတော့ တစ်ဘဝနဲ့ တစ်ဘဝ
ပြတ်မနေဘူးလား။ အဲဒီလို ပြတ်နေလို့ တစ်ဘဝနဲ့ တစ်ဘဝ
အဆက်အစပ် မရှိရင် နောက်တစ်ဘဝဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မလားလို့
မေးစရာရှိပါတယ်။ မေးလဲ မေးသင့်တဲ့ မေးခွန်းပါပဲ။

အဖြေ အဖြေကတော့ တစ်ဘဝကနေပြီး နောက်
တစ်ဘဝကို ရုပ်ဖြစ်စေ၊ နာမ်ဖြစ်စေ၊
ရုပ်နာမ်မှတစ်ပါး တခြားအရာ တစ်ခုခုဖြစ်စေ ကူးပြောင်း
မသွားသော်လဲ တစ်ဘဝနှင့် တစ်ဘဝ အဆက်ပြတ်
မနေပါဘူး။ အကြောင်းအကျိုးအနေနဲ့ ဆက်စပ်မှု
ရှိနေပါတယ်။ ဘဝဟောင်းက ရုပ်ဟောင်း နာမ်ဟောင်း
ချုပ်ပျက်သွားခြင်း စတဲ့ အကြောင်းတွေကြောင့် ဘဝသစ်
ဆိုတဲ့ အကျိုးတရား ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။ ဒါဟာ လောကရဲ့
ကြောင်းကျိုးနိယာမ တရားပါပဲ။

ဥပမာ ဆိုကြပါစို့၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ သမ္မတ
တစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီ သမ္မတက
နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်လို့ ကွယ်လွန်သွားရင် သမ္မတ
စနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အဲဒီတိုင်းပြည်မှာ နောက်ထပ်
သမ္မတတစ်ယောက် မဖြစ်ပေါ်ဘဲနဲ့ ဒီအတိုင်းပဲ နေသွားကြ
မလား။ (မနေပါဘူး ဘုရား)။ ဒါဖြင့် ဘာလုပ် ရသလဲ။
သမ္မတ အသစ်တစ်ယောက် တင်မြှောက်ရပါတယ်။

တကယ်လို့ သမ္မတဟောင်း ဒီနေရာမှာ ရှိနေသေးရင် ဒီသမ္မတသစ် ဖြစ်ပေါ်လာပါ့ မလား။ (မဖြစ်ပါဘုရား။) ဒီသမ္မတဟောင်း မရှိဘဲ ပျက်သွားတဲ့အတွက်ပဲ သမ္မတသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။ ဒီတော့ သမ္မတဟောင်း မရှိဘဲ နေခြင်း၊ ပျက်သွားခြင်းဟာ အကြောင်းတရား၊ အဲဒီနေရာမှာ သမ္မတသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟာ အကျိုးတရား။ ဟုတ်ကဲ့လား။ (ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား)

ပျက်လို့ ဒီအကြောင်းနဲ့ အကျိုးကို စဉ်းစားမိခဲ့တယ်။
ဖြစ်သည် ရှေးဟာ ပျက်သွားလို့သာ နောက်ဟာ ဖြစ်ရတယ်။ အဟောင်း ပျက်လို့သာ အသစ် ဖြစ်ရတယ်။ အဟောင်းပျက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊ အသစ် ဖြစ်ခြင်းဟာ အကျိုး။ ဒီတော့ အဟောင်းသာ ပျက်ရင်တော့ အသစ်ဟာ မဖြစ်ပဲ နေကို မနေတော့ဘူး။ အခြေအနေ လိုက်လို့ပဲ အဟောင်း ပျက်သွားရင် အဲဒီ အဟောင်းနဲ့ အခြေအနေတူတဲ့ အသစ်ရင်လဲ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒါမှ မဟုတ် ကြားထဲက အကြောင်း တစ်ကြောင်းများဝင်ပြီး ခံလိုက်ရင်တော့ ပျက်သွားတဲ့ အဟောင်းနဲ့ မတူတဲ့ အသစ် တစ်ခုခုရင်လဲ အကျိုးအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။ သို့သော်လဲ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အဟောင်း ပျက်သွားပြီ ဆိုရင်တော့ အသစ်ဟာ ဖြစ်ပေါ်ရတာ ဓမ္မတာပဲ။

မြေအုတ်တို့ ဒါကြောင့်မို့ ပြောကြတယ် မဟုတ်လား။
 ပြီးလေရာ မြေအုတ်တို့ ပြီးလေရာ ကျောက်အုတ်တို့ဖြင့်
 အစားထိုးမည် ဆိုတာလေ။ အဆောက်အအုံ
 တစ်ခု မြေအုတ်နဲ့ ဆောက်ထားတယ်။ အဲဒါပြိုသွားရင်
 အဲဒီ အဆောက်အအုံနေရာမှာ အသစ် မဆောက်ဘဲနဲ့
 ဘယ်သူမှ မနေဘူး၊ မူလက အဆောက်အအုံ ရှိတဲ့နေရာမှာ
 နောက်ထပ် ဆောက်မှာပဲ၊ နောက်ထပ် ဆောက်တဲ့အခါ
 ကျတော့ ပိုပြီး ခိုင်ခန့်အောင် ကျောက်အုတ်နဲ့ ဆောက်တယ်။
 အဲဒီတော့ ကျောက်အုတ် အဆောက်အအုံ ဖြစ်ပေါ်
 လာရခြင်းဟာ မြေအုတ် အဆောက်အအုံ ပျက်စီးသွားခြင်း
 ကြောင့်ပဲ။ ဒါကြောင့် အဟောင်း ပျက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊
 အသစ်ဖြစ်ခြင်းဟာ အကျိုး။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ရုပ်တရား နာမ်တရား
 မှန်သမျှ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့ မတည်မြဲဘူး။
 ခဏကလေးတောင်မှ မတည်မြဲဘဲ အခုဖြစ်ပြီး အခု
 ပျက်သွားတာပဲ။ စိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားလဲ ခုဖြစ်ပြီး
 ခုပျက်သွားတာပဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ခေါ်တဲ့ ရုပ်တရားလဲ ခုဖြစ်
 ခုပျက်နေတာပဲ။ ဖြစ်ပြီးပျက်ပဲ။ ဒါပေမယ့် အပျက်ကြီး
 အတိုင်း ပုံကျနေသလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ ပျက်တဲ့
 နေရာမှာ နောက်တစ်ခု အသစ် ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခု
 ပျက်သွားပြန်တော့ အဲဒီနေရာမှာ နောက်အသစ်တစ်ခု
 ဖြစ်ပြန်တယ်။

ဖြစ်လို့ပျက် အဲဒီလိုအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးရင်ပျက်၊
 ပျက်လို့ဖြစ် ပျက်ပြီးရင် တစ်ခါ အသစ်ပြန်ဖြစ်၊
 တစ်ခါ အဲဒါ ပျက်သွားပြန်တော့
 နောက်ထပ် အသစ်တစ်ခု ထပ်ဖြစ်နဲ့ မပြတ်မလပ် တရစပ်
 ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ပျက်ပြီးဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့ သဘာဝတွေ
 အဆက်မပြတ် ဆက်စပ်ဖြစ်ပျက်နေတော့ အဲဒီအစဉ်ဟာ
 တစ်ခါတည်း ပြတ်သွားပြီး ပြိုကွဲမသွားဘူး။ အဖြစ်ရပ်
 မသွားဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဟောင်း အဟောင်း
 ပျက်ပျက်သွားခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းက ရှိနေတော့
 အသစ်အသစ်တွေက ထပ်ထပ် ဖြစ်လာရတာကိုး။ ဒါကြောင့်
 ဒီအစဉ်ဟာ ပြိုကွဲ ပြတ်စဲမသွားဘဲနဲ့ ဆက်ကာဆက်ကာ
 ဖြစ်နေတယ်။

သို့သော် ရုပ်ဖြစ်ပျက်မှု နာမ်ဖြစ်ပျက်မှုက မြန်လွန်းလို့
 အဲဒီ ဖြစ်တာပျက်တာကို ပကတိမျက်စိနဲ့ရော သာမန်
 ဉာဏ်မျက်စိနဲ့ပါ မမြင်မတွေ့ရဘဲ တစ်ခုတည်းအနေနဲ့
 အမြဲတည်နေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ မဖြစ်ဘဲ မပျက်ဘဲနဲ့
 စမွေးဖွားကတည်းက သေသည်အထိ ဒီအတိုင်းကြီး
 တည်မြဲနေတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။

ဥပမာ ဥပမာဆိုကြစို့။ ဟိုတံခါးနားမှာ တံခါးအထက်
 ဘောင်မှာ သဲထုပ်တစ်ထုပ် ချည်ထားတယ်။
 အဲဒီ သဲထုပ်အောက်က သဲတစ်လုံးစာသာသာ ကျယ်တဲ့

ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ဖြစ်ပြီးပျက်ပဲ။ ဒါပေတဲ့ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာတွေက မြန်လွန်းလို့ တစ်ခုတည်း တစ်ဆက်တည်းလို့ ထင်ရတယ်။

ဥပမာ နောက်ဥပမာတစ်ခု ကြည့်ပါဦး၊ အခုတော့ ရှိသေးလားတော့မသိဘူး၊ အယင်တုန်းကတော့ အဲဒါတွေ ရှိတယ်။ အဆောက်အအုံတွေမှာ လျှပ်စစ်မီးထွန်းပြီး ကြော်ငြာထားတာတွေလေ။ အဲဒီ ကြော်ငြာတွေမှာ ကြော်ငြာဘောင်မယ် မီးလုံးတွေစီပြီး တပ်ထားတယ်။ အနီ၊ အစိမ်း၊ အပြာ၊ အဝါ၊ မီးလုံးတွေ တပ်ထားတယ်။ ခလုတ်ကို ဖွင့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ကြော်ငြာဘောင်မှာ လှည့်ပတ်ပြီး တပ်ထားတဲ့ မီးလုံးတွေဟာ တစ်လုံးချင်း တစ်လုံးချင်း တစ်လုံးပြီးမှတစ်လုံး လင်းတာပဲ၊ ပြိုင်တူလင်းတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ (မဟုတ်ပါဘုရား)။ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် တစ်လုံးပြီးမှတစ်လုံး လင်းတာက သိပ်မြန်နေတော့ ကြည့်တဲ့သူက ဘယ်လိုထင်ရသလဲ။ အဲဒီ မီးရောင်စုံတွေဟာ အဲဒီဘောင်မှာ လျှောက်ပြေးနေတယ် လို့ မထင်ရဘူးလား။ ဒါက မီးလုံးကို အရောင်အမျိုးမျိုး တပ်ထားလို့ အဲဒီလို မြင်ရတာ။ တကယ်လို့သာ မီးလုံးကို တစ်ရောင်တည်း တပ်ထားမယ်ဆိုရင် မီးရောင် ပြေးနေတယ် လို့ မမြင်ရဘဲနဲ့ လျှပ်စစ်မီးတန်းကြီး တစ်တန်းလို့ မြင်ရလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ မီးလုံးတွေက နေရာ ရွေ့ရဲ့လား။ (မရွေ့ပါဘုရား)။ မြန်လွန်းလို့ တစ်လုံးချင်း

လင်းလိုက် ငြိမ်းလိုက် ဖြစ်နေတာကို မမြင်နိုင်တော့
မီးရောင်စုံတွေဟာ တပြိုင်တည်း ပြေးနေသလို တသမတ်
တည်း အမြဲလင်းနေသလို ထင်ရတာပဲ။

ဒီတော့ လူတွေရဲ့မျက်စိ၊ သို့မဟုတ် လူတွေရဲ့
အသိဉာဏ်ဟာ အားမကောင်းသေး မထက်မြက်သေးတဲ့
အချိန်မှာ အာရုံတွေရဲ့ လှည့်စားမှုကို ခံရတယ်။ အခုန
သဲတန်းဥပမာလို၊ အခုပြောတဲ့ လျှပ်စစ်မီး ဥပမာလိုပဲ၊
တကယ်ဖြစ်နေတာက တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခု ဖြစ်တယ်။
သို့သော်လဲ လူ့ရဲ့ မျက်စိ မြင်နိုင်စွမ်းအားက ဖြစ်ပျက်မှုကို
လိုက်ပြီးမမီတဲ့အခါကျတော့ တစ်ခုစီ မမြင်ရဘူး၊
တတန်းတည်းပဲလို့ မြင်တယ်။

ဝိပဿနာဆိုတာ ဝိပဿနာရှုတယ်၊ တရား ရှုမှတ်တယ်
ဆိုတာလဲ ဒီသဘောပါပဲ။ ဘယ်လိုလဲ
ဆိုတော့ လူတွေဟာ သာမန် နေရိုးနေစဉ် နေတဲ့အခါ
ကျတော့ သတ္တဝါရဲ့ ရုပ်ရော နာမ်ရော မြဲနေတယ်လို့
ထင်ပြီး အမှတ်တမဲ့ပဲ သွားလာလုပ်ကိုင် စားသောက်နေကြ
တယ်။ အဲဒီလိုနေတာဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ စောစောက
ပြောခဲ့တဲ့ သဲတန်းကြီးကို လေးငါးခြောက်တောင် အကွာက
နေပြီး သာမန်ကာလျှံကာ ကြည့်တာနဲ့တူတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတာက ဒီရုပ်ကိုယ်ကြီးနဲ့
ဒီစိတ်ဟာ သင်တို့ အခု သိနေမြင်နေတဲ့အတိုင်း တည်မြဲ

နေတာမဟုတ်ဘူး။ သင်တို့ အခု မြင်နေတဲ့အတိုင်း
မမှန်ဘူး။ ဒီရုပ်ရော နာမ်ရောဟာ ခဏမစဲ တသဲသဲ
ဖြစ်ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်ပျက်နေတယ်လို့ ဟောတော်မူတယ်။
ဟောတော် မူတဲ့အတိုင်း ယုံကြည်တော့ အဲဒီ ခဏမစဲ
တသဲသဲ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတဲ့ သဘာဝတရားတွေကို သိအောင်
ဘယ်လို လုပ်မလဲ။

ခုနက သဲတန်းကို ဒီအတိုင်းပဲ မြင်နေရတာဟာ
အထင်မှား အမြင်မှားပဲ။ အမှန်အတိုင်း အရှိအတိုင်း
မြင်တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ တကယ် အမှန်အတိုင်း
မြင်အောင် ဘာလုပ်မလဲ။ အနားကပ် သွားကြည့်ရမယ်။
အနားကပ်သွားပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် သေသေချာချာကြည့်တော့
သဲလုံးဟာ တစ်လုံးပြီးမှ တစ်လုံး ကျတယ်ဆိုတာ
အမှန်အတိုင်း သိလာတယ်။

အဲဒီအတိုင်းပဲ ဒီ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တယ်
ဆိုတာက ရုပ်နဲ့နာမ်ကို သူ့အရှိအတိုင်း သိချင်တာမို့
အမှတ်တမဲ့ မနေဘဲ အနီးကပ်ပြီး စောင့်ကြည့်တာ၊
အနီးကပ်ပြီး စောင့်ကြည့်တာလဲပဲ ခဏကြည့်ရုံနဲ့ မသိဘူး။
အချိန် တိုတိုကြည့်ရုံနဲ့ မသိဘူး။ ဒါကြောင့် အချိန်ကြာကြာ
သေသေချာချာ စောင့်ကြည့်ရတယ်။

ကိုယ်တွေ အချိန်ကြာကြာ စောင့်ကြည့်လေ၊ ဒီရုပ်
 အသိတွေ ဒီနာမ်ပေါ်မှာ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဒီစိတ်ပေါ်မှာ
 စိတ်စူးစိုက် တည်ငြိမ်အားက ကောင်းလာ
 လေဘဲ။ စူးစိုက်တည်ငြိမ်မှု အားကောင်းလေ ဉာဏ်က
 ထက်လာလေ၊ ဉာဏ်ထက်လာလေ ကွဲကွဲပြားပြား ထင်ထင်
 ရှားရှား အရှိအတိုင်း သိရလေ။ အဲဒီအတိုင်း စောင့်ကြည့်
 ရှုမှတ်တဲ့အခါကျတော့ တကယ့်ကိုပဲတွေ့တယ်။ မပြတ်
 ဖြစ်ပြီး မပြတ်ပျက်နေတာ တကယ်တွေ့တယ်။ စိတ်ကလေး
 တွေ ဆိုလဲ တစ်စိတ်ပြီးတစ်စိတ် မပြတ်ဖြစ်ပြီး မပြတ်
 ပျက်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ နာမ်ကို ဖြစ်စေ
 ရှုမှတ်နေတဲ့ အခိုက်မှာ အသံကြားလိုက်ရင် ကြားစိတ်
 ဖြစ်တာ သွားတွေ့လိုက်တယ်။ တစ်ခါ ကြားစိတ်ကို
 “ကြားတယ်၊ ကြားတယ်”လို့ ရှုလိုက်တဲ့ အခါကျတော့
 ကြားစိတ် ပျောက်သွားတာ သိလိုက်တယ်။ ကြားစိတ်
 ပျောက်သွားပြန်တော့ တစ်ခါ မောင်းတာ ပိန်တာကို
 ရှုတဲ့စိတ် ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြန်စိုက်ပြီး ရှုတဲ့စိတ် ဖြစ်ပေါ်
 လာတယ်။

အဲဒီလို ကိုယ်တွေ့အသိ တော်တော်လေး ထက်သန်
 အားကောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီစိတ်တွေဟာ
 တခြားစီ တခြားစီပဲဆိုတာ ထင်ထင်ရှားရှား သိလာတယ်။
 တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်နေတာပဲ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
 သိလာတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ကို စိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေတုန်းမှာ အသံ
ကြားပြန်တော့ ကြားစိတ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သိတယ်။
ကြားစိတ်ဖြစ်တဲ့အခါ ရှုမှတ်စိတ်က မရှိတော့ဘူးဆိုတာ
သိတယ်။ အဲဒီ ကြားစိတ်ကို “ကြားတယ်၊ ကြားတယ်” လို့
ရှုမှတ်လိုက်တဲ့အခါ ကြားစိတ် ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီအခါ
ကြားစိတ် ပျောက်သွားပြီ၊ မရှိတော့ဘူးဆိုတာလဲ သိတယ်။

နောက် ကြားစိတ် ပျောက်သွားတာနဲ့ တပြိုင်နက်တည်းပဲ
ကြားတယ်လို့ ရှုမှတ်တဲ့စိတ် မရှိတော့ဘူး ဆိုတာလဲ
သိလာတယ်။ ပြီးတော့ ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ရှုတဲ့စိတ်
ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကိုလဲ သိလိုက်တယ်။

ဟော.. ဒီတော့ အရှုခံ အာရုံပေါ်မှာ ရှုစိတ်ဟာ
တချိန်လုံး တတန်းတည်း မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေတာ
မဟုတ်ဘူး။ အာရုံတစ်ခုခုကို ရှုပြီးပျက်၊ နောက်အာရုံတစ်ခုကို
ရှုပြီးပျက်၊ နောက်တစ်ခု ရှုပြီးပျက်၊ ဒီလိုနဲ့ နာမ်တရားလဲ
ရုပ်တရားလိုပဲဖြစ်ပြီး ပျက်နေတာပဲ လို့ သိလာတယ်။

ရုပ်ကို သိပုံကတော့ ယောဂီတွေ ကွေးမှု၊ ဆန့်မှု၊
ထိုင်မှု၊ ထမှု စတဲ့အမှုအရာတွေ ရှုမှတ်တဲ့အခါမယ်
လက်စကွေးကတည်းက ခန္ဓာကိုယ်နား လက်ရောက်လာ
သည်အထိ ဖြေးဖြေးလေးကွေးပြီး သတိနဲ့ သေသေချာချာ
စူးစူးစိုက်စိုက် စောင့်ရှုတယ်။ သမာဓိအား ကောင်းတဲ့အခါမှာ
တဖြည်းဖြည်း ကွေးလာတာကို လက်လို့ မသိတော့ဘူး၊
ရွေ့မှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်နေတာပဲလို့ သိလာတယ်။

လက်စကွေးကတည်းက ကွေးနေစဉ် တချိန်လုံးမှာ ရွေ့လျားမှုတွေ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားလိုက်၊ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားလိုက်၊ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားလိုက်ဆိုတာ အဲဒါ သေသေချာချာ သိလိုက်ရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ လက်ပုံသဏ္ဍာန် ပညတ်ကို မတွေ့ရတော့ဘူး။

တချို့ယောဂီတွေက ဗဟုသုတ မရှိသေးတော့ ဘယ်လို လျှောက်သလဲဆိုရင် “တပည့်တော် ကွေးတယ် ကွေးတယ်ဆိုတာ သေသေချာချာ ရှုတဲ့အခါ တပည့်တော် လက်ကြီးက ယပ်တောင်များ ဆွဲဖြန့်လိုက်သလိုပဲ” လို့ လျှောက်တတ်ကြတယ်။ ရွေ့မှုတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်ပျက် သွားတာကို ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်နဲ့ သိနေတဲ့ သဘောပေါ့။

တချို့ယောဂီတွေကတော့ “ကွေးတယ်လို့ ရှုလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ဘုရား၊ ကွေးတာက တစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကွေးတာတွေက အများကြီးပဲ” တဲ့၊ ဒီလို လျှောက်တတ် ကြတယ်။

အများကြီးဆိုတာ ဘာသိတယ် ထင်သလဲ ဒကာကြီးတို့၊ ကွေးတာပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာ၊ အဲဒါကို သွားတွေ့တာ၊ အင်မတန် ထင်ရှားတယ်။ ဖြစ်ပြီးပျက်လို့ မတည်မြဲတဲ့ အနိစ္စ သဘာဝကို သိလိုက်တာပဲ။ လက်တစ်ကွေးတစ်ဆန့်ကို ဆယ်ချက်၊ ဆယ့်ငါးချက်၊ အချက်နှစ်ဆယ်ကျအောင် စူးစူးစိုက်စိုက်

ရှုရတယ်။ တစ်ထိုင် တစ်ထကို ဆယ်ချက်လောက်ရအောင်
ရှုမှတ်ရတယ်။ ဒါမှ ရွှေ့လျားမှုတွေကို တစ်ခုချင်း
သိနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ရှုနိုင်အောင်လဲ တတ်နိုင်သမျှ
ဖြည်းဖြည်း ကွေးရတယ်။

တချို့ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း အားထုတ်တဲ့ ယောဂီ
ကျတော့ အခု ပြောခဲ့သလို ထူးထူးခြားခြား တွေ့တယ်။
အဲဒါဟာ အမှတ်တမဲ့ကြည့်ရင် တစ်မျိုး မြင်ရပြီးတော့
ဂရုစိုက်ပြီး စောင့်ကြည့်ရင် အမှန်အတိုင်း မြင်ရတယ်
ဆိုတဲ့ သဘာဝပေါ့။

သဘောတရား မရှုမှတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ရုပ်ဟာ
စဉ်းစားသိ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားတယ်။ ရှေ့ရုပ်နဲ့
နောက်ရုပ် မတူဘူး၊ ရှေ့ရုပ်က ဖြစ်ပြီး
ချုပ်သွားတယ်၊ နောက်ရုပ်က အသစ်ပဲ၊ ပြီးတော့ သူလဲ
ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတာပဲ ဆိုတာ ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီး
သိနိုင်ပါတယ်။ နာမ်တရားဟာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။
သဘောတရား အနေနဲ့ နားလည်ရတာပေါ့။

စိတ်ဆိုကြပါစို့၊ ခုနကပြောလိုက်တဲ့ “ဦးညွန့်ဝေတော့
ဒါမျိုး ဝေးပါသေးတယ်၊ မှတ်တောင် မမှတ်ဘူး ထင်ပါရဲ့”
လို့ ဆိုလိုက်တော့ ဒကာကြီးတွေက သဘောကျပြီး
ရယ်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီအခါတုန်းက ရွှင်လန်းတဲ့စိတ်

ဖြစ်လာတယ်။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီစကား ပြောပြီးလို့ အခု လေးနက်တဲ့ အကြောင်းအရာ ပြောင်းပြော လိုက်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီ ရွှင်လန်းစိတ်တွေ ဘယ်ရောက် သွားသလဲ၊ (ပျောက်သွားပါတယ် ဘုရား)။ လေးနက် စူးစိုက်တဲ့စိတ် ဖြစ်မလာဘူးလား။ (ဖြစ်လာပါတယ် ဘုရား)။

ဒါဖြင့် ဟို ရွှင်လန်းတဲ့စိတ်နဲ့ ဒီလေးနက် စူးစိုက်တဲ့ စိတ်ဟာ တစ်ခုတည်းလား၊ နှစ်ခုလား၊ (နှစ်ခုပါ ဘုရား)။ ရွှင်လန်းတဲ့စိတ်ဟာ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားပြီ၊ အခု လေးနက် စူးစိုက်တဲ့စိတ်ဟာ အသစ်ဖြစ်လာတယ်။ ဟုတ်ကဲ့လား။ ဒါ အကြမ်းစား မှန်းဆနိုင်တာ။ အဲဒီတော့ နာမ်တရားဟာ မမြဲဘူးဆိုတာ မသေချာဘူးလား။ (သေချာပါတယ် ဘုရား)။

တခါ ရုပ်တရား မမြဲဘူးဆိုတာကတော့ တခြားဟာ မကြည့်နဲ့။ ဦးညွန့်ဝေကို ရယ်စရာ ပြောတော့ ဦးခင်မောင်လတ်ရဲ့ မျက်နှာက ကြည်လင်ရွှင်ပျလို့။ အဲဒီအချိန်မှာ ဦးခင်မောင်လတ် နာလောက်တဲ့ စကားတစ်လုံးကို ရွေးပြီး ပြောလိုက်မယ်။ မျက်နှာဟာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားမလဲ၊ (ပျက်သွားပါမယ် ဘုရား)။ ပျက်သွားမယ်၊ နီမလာဘူးလား၊ နီရာကနေ မဲမလာဘူးလား။

ကဲ ဒါဖြင့်ရင် ခုနကတုန်းက ဖြူစင် ကြည်လင်တဲ့ ရုပ် ဘယ်ရောက်သွားလဲ၊ (ပျောက်သွားပါတယ် ဘုရား)။

အဲဒါကိုပဲ “ဪရယ်ရယ် ပြောလိုက်တာပါ။ ကျွန်တော် ပြောတာ တောင်းပန်ပါတယ်။ စိတ်မဆိုးပါနဲ့” လို့ ပြောလောက်အောင် တောင်းပန်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ မဲ့နေတဲ့မျက်နှာ ဘာဖြစ်သွားပြန်လဲ၊ ပြန်ပြီးတော့ ကြည့်လင် ရွှင်လန်း လာပြန်တယ်။ အဲဒီတော့ ခုနက နီတဲ့ မဲ့တဲ့ ရုပ်တွေ ဘယ်ရောက်သွားကုန်သလဲ။ (ပျောက်သွား ပါတယ်ဘုရား)။ ကဲ ဒီလို ဆင်ခြင် စဉ်းစားကြည့်ခြင်း အားဖြင့်ကော ရုပ်ဟာ ဖြစ်ပြီး ပျက်တယ်ဆိုတာ မသေချာဘူးလား။ (သေချာပါတယ် ဘုရား)။

သွေးနီဥတွေ
ပျက်ပုံ

ဆေးပညာသဘောအရ လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ
သွေးထဲမှာပါတဲ့ သွေးနီဥ နဲ့ သွေးဖြူဥ
နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ အလုပ် ပင်ပင်ပန်းပန်း

မလုပ်ရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းမှာ ရှိနေတဲ့ သွေးနီဥ ဆိုရင် ရက် ၁၂၀ က ၁၆၀ အထိ အသက်ရှည်တယ်တဲ့၊ ဒီလက်မောင်း၊ ဒီခန္ဓာကိုယ် အသွေးအသားတွေမှာ ပါဝင်တဲ့ သွေးနီဥ လေးတွေဟာ ပျက်ပျက်ပြီးတော့ အဲဒီ ပျက်တဲ့နေရာမှာ အသစ်အသစ် သွေးနီဥကလေးတွေက အစားထိုးဖြစ်တယ်။ အဟောင်း အဟောင်း သွေးနီဥတွေ ဘယ်လောက် တာရှည်ခံသလဲဆိုရင် ရက် ၁၂၀ ကနေ ၁၆၀ အထိ တာရှည်ခံတယ်။ အသည်းမှာရှိတဲ့ သွေးနီဥဆိုရင် ဒီလောက်တောင် အသက် မရှည်ဘူးတဲ့၊ အလုပ်လုပ်ရတာ

များလွန်းလို့။ ကိုယ့် အသားကိုယ် ပြန်ကြည့်လိုက်ရင် တစ်စက္ကန့် အတွင်းမှာပဲ သွေးနီဥတွေဟာ မြောက်မြားစွာ ပျက်သွားပြီးတော့ အဲဒီနေရာမှာ နောက်ထပ် သွေးနီဥတွေ အများကြီး အသစ်တိုးလာတာကို ဟို ဆေးပညာအရ သိနိုင်တယ်။

အဲဒါကို မျက်စိနဲ့ကြည့်တော့ မြင်ရသလားဆိုတော့ မမြင်ရဘူး။ ဒီအသား ဒီအသားပဲ၊ ဒီလက် ဒီလက်ပဲ၊ ဒီလိုပဲ တွေ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆေးပညာအရကျတော့ အခုလို ပြောနေတဲ့ အချိန်ကလေး အတွင်းမှာပဲ သွေးနီဥ မြောက်မြားစွာ ပျက်စီးပြီးတော့ နောက်က သွေးနီဥ မြောက်မြားစွာ အစားထိုး လိုက်နေတယ်။ ဒါသူတို့ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ထားကြတာပဲ။ ပြောချင်တာက အခုန သွေးနီဥ တွေဟာ ပျက်စီး ပျက်စီးသွားပြီးတော့ အသစ် အသစ်က အစားထိုးတယ်ဆိုတာ ရိုးရိုးမျက်စိနဲ့ မြင်ရသလား။ (မမြင်ရပါ ဘုရား)။ သာမန်ဉာဏ်နဲ့ သိရသလား။ (မသိရပါ ဘုရား)။

မသိရတာနဲ့ဘဲ သူတို့ဟာ ဖြစ်ပြီးတော့ မပျက်တော့ ဘူးလား။ ပျက်ပြီးတော့ကော မဖြစ်တော့ဘူးလား။ ဒီလို ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ မသိတာက မသိတာ တခြားပဲ။ မသိတတ်လို့ မသိနိုင်လို့ မသိတာဘဲ။ သူ့သဘာဝအရ ဖြစ်ပြီးတော့ပျက်၊ ပျက်ပြီးတော့ ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ပျက်

အစဉ်ကတော့ သူ့သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါ သဘာဝပဲ။

ဒီတော့ အဲဒီ သွေးနီဥတွေတောင်မှ ရက်ပေါင်း ၁၂၀ ပဲ ခံတယ်ဆိုရင် အဲဒီ သွေးနီဥထက် ပိုပြီးသေးတဲ့ ရုပ်မှုန့်၊ ရုပ်မွှားတွေဆိုရင် ပိုပြီးတော့ မြန်မြန်ဖြစ်ပြီး ပိုပြီး မြန်မြန် ပျက်စီးမယ်ဆိုတာ သေချာတာပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလား။

ပရိုတိုပလတ်ဇမ်: အဲဒီ သွေးနီဥထဲမှာပါတဲ့ ပရိုတို ပလတ်ဇမ်: (Protoplasm)ဆိုတာ ဘယ်လောက် သေးသလဲဆိုရင် ရိုးရိုးမှန်ဘီလူးနဲ့ကြည့်ရင် လုံးဝ မမြင်ရဘူးတဲ့။ အီလက်ထရောနစ်မှန်ပြောင်း (Electronic Microscope) နဲ့ ကြည့်တောင်မှပဲ အဲဒီ ပရိုတိုပလတ်ဇမ်: တစ်ခုကို အဆပေါင်း သန်းပေါင်း ၂၀၀၀ လောက် ကြီးအောင်ချဲ့မှ ဒီ ပရိုတိုပလတ်ဇမ်:ကို မြင်ရတယ်။ အဲဒီလောက်ကျအောင် သေးတဲ့ Protoplasm ဟာ ရုပ်တစ်ခုတည်း မဟုတ်သေးဘူး။ သူ့ထဲမှာ ရုပ်ကလပ် ကလေးပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတယ်တဲ့။ အဲဒီ ပရိုတိုပလတ်ဇမ်: တစ်ခုကို တတ်နိုင်သမျှ အကြီးချဲ့ပြီး တော့ အီလက်ထရောနစ် မှန်ပြောင်း (Electronic Microscope)နဲ့ ကြည့်ရင် ဘယ်လို တွေ့ရသလဲဆိုတော့ အိမ်တွေ၊ စက်ရုံတွေ၊ ရုံးတွေ၊ ဈေးတွေ၊ ဘူတာတွေ၊

အလုပ်ရုံတွေ စသည်ဖြင့် တလှုပ်လှုပ် တရွရွ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ မြို့ကြီးတစ်မြို့ကို လေယာဉ်ပျံ ပေါ်ကနေ စီးကြည့်ရသလိုပဲ တွေ့ရတယ် လို့ ဆေးပညာ ကျမ်းတွေမှာ ဖော်ပြကြတယ်။

ဒါလောက် သေးငယ်တဲ့ ပရိုတိုပလတ်ဇမ် ကလေးထဲမှာ ရုပ်ကလေးတွေ တလှုပ်လှုပ် တရွရွနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဘာတွေ ပါဝင်နေသလဲ ဆိုယင် အက်တမ် (Atom)တို့ အီလက်ထရွန် (Electron) တို့ အိုင်ယွန်း (Ion)တို့ ဒါတွေ ပါဝင်တယ်တဲ့၊ ဒီ ပရိုတိုပလတ်ဇမ်ထဲမှာပါတဲ့ အက်တမ် (Atom) တစ်ခုရဲ့ ဖြစ်ပြီး ပျက်တဲ့အချိန်ဟာ ဘယ်လောက်မြန်သလဲဆိုယင် တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အပုံ တစ်သန်းပုံ တစ်ပုံထက်တောင်မှပဲ သူက မြန်သေးတယ်တဲ့။

ဒီတော့ ဒါလောက် သေးငယ်ပြီး ဒါလောက် မြန်မြန် ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတဲ့ အစဉ်ကြီးကို သာမန်မျက်စိ၊ သာမန်ဉာဏ်နဲ့ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတာ ဘယ်လိုလုပ် ခွဲခြားမြင်နိုင်ပါ့မလဲ။ မမြင်နိုင်ပေမယ်လို့ အဲဒီလို တကယ် ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတာကို သူတို့ သိပ္ပံပညာက စမ်းသပ်လို့ တွေ့ထားတယ်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၇၀ ကျော် ကတည်းက ဒါကို ထောက်ပြခဲ့တယ်။ တစ်ခုမှ

မတည်မြဲဘူး။ ချက်ချင်းဖြစ်ပြီး ချက်ချင်း ပျက်နေတာပဲ ဆိုတာကို ထောက်ပြခဲ့တယ်။

ဒကာကြီးတို့ သိပ္ပံပစ္စည်း တစ်ခုခု၊ သိပ္ပံ အထိမ်းအမှတ် အမှတ်အသားလေး တစ်ခုခု လုပ်တဲ့အခါမှာ ဘာလုပ် သလဲ။ အလယ်က အစက်ကလေးတစ်ခု၊ အဲဒီ အစက် ကလေးကိုမှ ဆေးက ပတ်လည် မျဉ်းကြောင်းကလေးတွေ ခြောက်ခု လောက် ဝိုင်းထားတယ် မဟုတ်လား။

အက်တမ် အဲဒါ ဘာအဓိပ္ပါယ်လဲ၊ ဒကာကြီးတို့ သိတဲ့အတိုင်းပဲ အက်တမ် (Atom) တစ်ခုမှာ အတွင်းက နျူးကလီးယပ်စ် (Nucleus) ခေါ်တဲ့ ဗဟိုအနှစ်မြူပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒါရဲ့ဆေးက လှည့်နေတဲ့ အီလက်ထရွန် (Electron) ပါတယ်။ အဲဒီတော့ Nucleus တစ်ခုမှာ Electronတွေက လှည့်ပတ်နေတာ အများကြီးပဲ။ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း၊ သန်းမက လှည့်ပတ်နေတယ်။ အဲဒီက အမှတ်အသားဟာ ဒီသဘော၊ ဒါကို ရည်ရွယ်တာပဲ။ အဲဒီ မမြင်ရတဲ့ အက်တမ် (Atom) ထဲမှာပါတဲ့ ဗဟိုက အနှစ်ဖြစ်တဲ့ နျူးကလီးယပ်စ် (Nucleus) ကို လှည့်ပတ် နေတဲ့ အီလက်ထရွန် (Electron) တွေဟာ သူတို့ကို မြင်နိုင်လောက်တဲ့ အင်အားရှိတဲ့ မှန်ဘီလူးနဲ့ ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ လှည့်ပတ်နေတာကို မြင်ရတယ်။

ဒီအီလက်ထရွန်ဟာ ပျက်သွားပြီးတော့ အီလက်ထရွန် (Electron)အသစ် ဖြစ်သွားတယ်။

အီလက်ထရွန်ချင်း ဆုံမိတဲ့အခါမှာ ဆုံမိတာနဲ့ တပြိုင်နက်တည်း ဆုံမိတဲ့ အီလက်ထရွန်ဟာ ပျက်သွားပြီး တော့ နောက်တစ်ခုက သူနဲ့ဆုံမိတဲ့ အီလက်ထရွန်ရဲ့ ဟိုဘက်မှာ အသစ်ဖြစ်ပြီး ဆက်လှည့်သွားတယ်။ သို့သော်လဲပဲ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်ရင် အဲဒါကိုပဲ အီလက်ထရွန် တစ်ခုက အီလက်ထရွန် တစ်ခုကို သူ့လမ်းကြောင်းမှာ ဖြတ်သွား တယ်လို့ ထင်ရတယ်တဲ့။ အမှန်က အဲဒီလို ဖြတ်တာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဒီဘက်မှာရှိတဲ့ အီလက်ထရွန်ဟာ ဒီဘက်မှာပဲ ပျက်သွားပြီးတော့ ဟိုဘက်မှာ အီလက်ထရွန်အသစ် ဖြစ်တယ်တဲ့၊ ဒါကို သိပ္ပံပညာက စမ်းသပ်ပြီး တွေ့ရတယ်။

အဲဒီ အီလက်ထရွန်ဟာ သူ့လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဖြတ်ပြီးသွားပြန်တော့လဲ နောက်အီလက်ထရွန် တစ်ခုနဲ့ လမ်းကြောင်းချင်း ဆုံမိပြန်ရင် တစ်ခါ ပျက်ပြန်ရော။ ပျက်ပြီးတော့ သူ့ဆုံမိတဲ့ အီလက်ထရွန်ရဲ့ ဟိုဘက်ဘေးမှာပဲ အသစ်ဖြစ်ပြီးတော့ တစ်ခါဆက်ပြီး သွားပြန်တယ်။ ဒါတွေ့ရတယ်။

လမ်းကြောင်းချင်း မဆုံမိတဲ့အခါမှာ ဒီ အီလက်ထရွန် ဟာ မပျက်ဘဲနဲ့ ဒီအတိုင်းပဲ တတန်းတည်း လှည့်ပြီး နေသလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ မဆုံမိတဲ့အခါမှာလဲ ပျက်တာပဲ၊ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတဲ့ အရှိန်က မြန်လွန်းလို့

လမ်းကြောင်းချင်း မဆုံမချင်း ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်
သွားတာကို မတွေ့နိုင်၊ မသိနိုင်ဘဲဖြစ်နေတာ၊ တဖြစ်တည်း
ဖြစ်၊ တပျက်တည်းပျက်နေတာ။

အမှန်တော့ အဲဒီကြားထဲမှာလဲပဲ ဒီအီလက်ထရွန်ရဲ့
The process of arising and passing away ဆိုတဲ့
ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့ အစဉ်ဟာ ရှိနေတာပဲ။ အဲဒီ ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့
အစဉ်ကို ဘယ်ကျမှ သွားသိရသလဲဆိုရင် နောက်
အီလက်ထရွန် တစ်ခုနဲ့ ဆုံမိတဲ့ အခါကျမှ သွားတွေ့ရတယ်။
အဲဒီလို ဆုံမိတဲ့အခါကျတော့ တဆက်တည်း တန်းပြီး
ဖြစ်နေလို့ မရလို့သာ ပျက်တာကို သွားသိရတာ၊ ဒီတော့
အဲဒါ ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ရုပ်ပစ္စည်းတွေဟာ စက္ကန့်နှင့်
အမျှ ဖြစ်ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်ပျက်သွားတယ်။ အဲဒီ
ပျက်တဲ့ နေရာမှာ အသစ်တွေ အစားထိုးပြီးတော့
ဖြစ်ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

သို့သော်လဲ ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့ အရှိန်အဟုန်က
မြန်တဲ့အတွက် ဖြစ်တာပျက်တာကို ပကတိမျက်စိနဲ့
မတွေ့ရဘူး။ တချို့ဖြစ်တာ ပျက်တာကို အဏုကြည့်
မှန်ပြောင်းနဲ့လဲ မတွေ့ရဘူး။ မတွေ့ရတော့ ဖြစ်ပြီး
ပျက်မှု မရှိဘဲနဲ့ တတန်းတည်းပဲ ဒီရုပ်တွေ ဒီအတိုင်းပဲ
တည်မြဲနေတယ် လို့ ထင်ရတယ်။*

* ဤ အက်တမ်နှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို ဘုန်းကြီး
ဖတ်မိသလောက် နားလည်သလောက်ကိုသာ ရုပ်ဖြစ်မှု ပျက်မှု
ထင်ရှားစေလို၍ ထည့်သွင်းပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သာသနာ့ဇာတိ
နားလည်၍ ပြောခြင်း မဟုတ်ပါ။

ဓာတ်ခွဲခန်း: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကတော့ ဒီရုပ်တွေဟာ
မပါဘဲနှင့် တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အပုံ တစ်သန်းပုံ တစ်ပုံ
 တောင် မကြာဘဲ ချက်ချင်း ဖြစ်ပြီး
 တော့ ချက်ချင်းပျက်တယ်၊ ချက်ချင်းပျက်ပြီး ချက်ချင်း
 ဖြစ်တယ် ဆိုတာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၇၀ ကျော်
 ကတည်းက ဓာတ်ခွဲခန်းမပါဘဲနဲ့ သိမြင်ပြီးတော့ ဟောတော်
 မူခဲ့ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာမှာတော့ ရုပ်တရားရဲ့ ဖြစ်ပြီးပျက်တဲ့
 အချိန်ဟာ ဘယ်လောက်ကြာသလဲဆိုရင် စိတ်တစ်ခု
 ဖြစ်ပြီး ပျက်တဲ့အကြိမ်ပေါင်း ၁၇ ကြိမ်လောက် ကြာသတဲ့။

ဆိုလိုတာက ရုပ်တရားဖြစ်ပြီး ပျက်တာဟာ
 နာမ်တရားဖြစ်ပြီး ပျက်တာထက် အချိန် ၁၇ ဆလောက်ကို
 ကြာတယ်။ တစ်နည်းပြောမယ်ဆိုရင် နာမ်တရား ဖြစ်ပြီး
 ပျက်သွားတာဟာ ရုပ်တရားဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတာထက်
 အဆပေါင်း ၁၇ ဆ မြန်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကိုလဲ
 စဉ်းစားကြည့်ရင် သိနိုင်တာပဲ။ ရုပ်ရဲ့ လျင်မြန်မှုဟာ
 နာမ်ရဲ့လျင်မြန်မှုကို လိုက်မမီဘူး။ ရုပ်ထဲမှာ ဆိုကြပါစို့၊
 အလင်းရောင်ဟာ အမြန်ဆုံးပဲ။ သူဟာ အသံထက်လဲ
 မြန်တာပဲ။ အလင်းရောင်ဟာ အရောင်ဆိုသဖြင့် အဆင်း
 ရုပ်ပဲ။ ရုပ်တစ်မျိုးပဲ။ အဲဒီအလင်းဟာ ဘယ်လောက်
 မြန်သလဲဆိုရင် တစ်စက္ကန့်မှာ မိုင်ပေါင်း ၁၈၆,၀၀၀
 သွားနှုန်းရှိတယ်။

စိတ်ကအခု ဒီနေရာမှာပဲ ထိုင်စကားပြောရင်း ရုရှားကို စဉ်းစားလိုက်၊ တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အပုံတစ်သန်းပုံ တစ်ပုံတောင် မကြာတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ ကရင်မလင် နန်းတော်ကို ဖြုတ်ခနဲ သွားတွေ့တယ်။ အဲဒီလောက် မြန်တယ်။

ဒါပေတဲ့ ဒီနေရာက ဖြုတ်ခနဲ လင်းလိုက်တဲ့ အလင်းဟာ အခု ပြောခဲ့တဲ့ အချိန်အပိုင်းတွင်းမှာ ဒီရုရှား ထိအောင် သွားလင်းနိုင်မလား၊ မလင်း နိုင်ဘူး၊ အဲဒါ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် စိတ်ရဲ့ ဖြစ်မှုပျက်မှုဟာ ပိုမြန်တယ် ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

ဒါကြောင့်လဲ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူခဲ့တယ်။
“ယာဝဠိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ၊ ယာဝ
လဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တံ။” “စိတ်ရဲ့ ဖြစ်မှုပျက်မှု လျင်မြန်တာဟာ
ဥပမာပြဖို့တောင် မလွယ်ဘူး” တဲ့။ အလင်း လျင်မြန်တာကို
တိုင်းတာလို့ ရသေးတယ်။ စိတ်ရဲ့ လျင်မြန်မှုကိုတော့
ဘယ်လိုမှ တိုင်းတာလို့ မရဘူး။ စိတ် မြန်လိုက်တာဟာ
ဥပမာဆောင်ပြဖို့တောင် အလွန် ခက်သတဲ့။ မြန်တယ်ဆိုတာ
ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတာ မြန်တာကိုပြောတာ။

ဒီတော့ အခု ဒါလောက်ပြောလာတဲ့ စကားစဉ်အရ ဘာသိရသလဲဆိုတော့ တရား မရှုမှတ်တောင်မှပဲ အခု ပြောခဲ့တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ဆင်ခြင်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရုပ်တရားလဲ တစ်စက္ကန့်တောင် တည်တဲ့မနေဘူး။ အမြဲ

ဖြစ်ပြီး ပျက်တာပဲ။ နာမ်တရားဆိုတဲ့ စိတ်လဲပဲ တစ်စက္ကန့်
တောင် တည်တံ့မနေဘူး။ ဖြစ်ပြီး ပျက်တာပဲဆိုတာ
သေချာသွားပြီ၊ ထင်ရှားသွားပြီ။ တရားရှုမှတ်ရင်တော့
ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလောက် ဉာဏ်ထက်ရင် ထက်သ
လောက် ဒီ အဖြစ်အပျက်တွေကို အင်မတန်ကို လျင်လျင်
မြန်မြန် ဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရတယ်။

ယောဂီတို့ အခု ဒီမှာ အားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီတွေ
ကိုယ်တွေ့ ကတော့ ဘုရားရှင် မဟာသတိပဋ္ဌာန
သုတ်တော်မှာ ဟောတော်မူထားတဲ့
အတိုင်း အရှိကိုအရှိအတိုင်း သတိနဲ့ စောင့်ရှုကြတာပါ။
သတိနဲ့ စောင့်ရှုတာဆိုတော့ လက်ကို ကွေးရင် “ကွေးတယ်၊
ကွေးတယ်” လို့ လက်ကွေးတာကို သတိနဲ့ စောင့်ပြီး
ရှုတယ်။

လက်ကိုဆန့်ရင် “ဆန့်တယ်၊ ဆန့်တယ်” လို့ သတိနဲ့
စောင့်ရှုတယ်။ လက်ကိုမြှောက်ရင် “မြှောက်တယ်၊
မြှောက်တယ်” လို့ စူးစူးစိုက်စိုက် သတိနဲ့ စောင့်ရှုတယ်။

အဲဒီလို သူ့အရှိကို အရှိသဘာဝအတိုင်း ရှုတာ
ဖြစ်တော့ နာမ်တရားကိုရော ရုပ်တရားကိုပါ မလွတ်အောင်
ရှုဖို့ရာ ညွှန်ကြားတယ်။ လက်ကွေးရင် မကွေးခင် ကွေးချင်တဲ့
စိတ်ကလေး၊ နာမ်တရားလေး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ နာမ်တရား
စိတ်ကလေးကိုပါ မလွတ်အောင် ရှုရတယ်။ မကွေးခင်

ဒါက ဉာဏ်ထက်တဲ့ယောဂီ။ (ဉာဏ်မထက်တဲ့
 ယောဂီကျတော့ ဒီလောက်ကြီး မတွေ့ပါဘူး။)။ ကွေးချင်တယ်
 လို့ ဒီတစ်ချက် ရှုတဲ့ အချိန်ကလေးဟာ ဘယ်လောက်
 ကြာတတ်သလဲဆိုရင် နှစ်စက္ကန့်လောက် ကြာတတ်တယ်။
 ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် အဲဒီလောက် အတွင်းမှာပဲ ကွေးချင်တယ်
 ဆိုတဲ့စိတ်ဟာ တစ်ခုတည်းဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ အများကြီး
 ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားတာ။ ယောဂီက “ကွေးချင်စိတ်တွေ
 အများကြီး တွေ့ရပါတယ်ဘုရား” တဲ့၊ ဒီယောဂီက သူဟာ
 ဒီနည်းကို အားမထုတ်ဘူးသေးတော့ အဲဒီလိုတွေ့တာ
 မှန်မှန်ရဲ့လားလို့ သူ သံသယရှိတယ်။ ဒါကြောင့်
 “တပည့်တော် ရှုတာ မှတ်တာတွေများ မှားနေ သလား
 မသိဘူးဘုရား” လို့ လျှောက်တယ်။ တကယ်တော့ ရှုတာလဲ
 မှန်တယ်၊ တွေ့တာလဲ မှန်တယ်။

အဲဒီအတိုင်းပဲ ကွေးချင်တယ်လို့ ရှုလိုက်တဲ့ နှစ်စက္ကန့်
 လောက် အချိန်ကလေးအတွင်းမှာပဲ ကွေးချင်တယ်ဆိုတဲ့
 စိတ်တွေ မြောက်မြားစွာ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်ပျက်သွားတာကို
 ဝိပဿနာရှုတဲ့အခါမှာ တွေ့ရတယ်။ ဘယ်သူ့ရှုစွာ စူးစူး
 စိုက်စိုက် ရှုရင်တော့ တွေ့တာပဲ။ ကြီးလဲကြီးစားတယ်၊
 ဉာဏ်လဲ ထက်တယ်ဆိုရင် ထက်သလောက် အတွေ့
 ရှင်းတယ်။ ဝီရိယလျော့ပြီး ဉာဏ်ကလဲသိပ်မထက်ဘူး
 ဆိုယင်တော့ သိပ်မရှင်းဘူး။

ဒီတော့ အဲဒီလို ဝိပဿနာရှုတဲ့ ယောဂီတွေရဲ့ ဉာဏ်အတွေ့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်လဲပဲ ဒီနာမ်တရားနဲ့ ဒီရုပ်တရားတွေဟာ ဖြစ်ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်ပျက်သွားတာ ချည်းပဲ၊ တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အပုံ တစ်သန်းပုံ တစ်ပုံတောင်မှ တည်တံ့မနေဘူးဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

မရှုရင် သို့သော်လဲ မရှုမှတ်ဘဲ သာမန်
မြဲတယ်ထင် ကြည့်နေတဲ့ အခါကျတော့ ဒီရုပ်ကြီး
လဲ အမေ မွေးကတည်းက ဒီရုပ်ဒီရုပ်
ပဲ၊ ကြီးလာတာ ရင့်လာတာပဲ ထူးတယ်။ ဒီလက်မောင်းကြီး
ကလဲ ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဒီနားရွက်ကလဲ ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဒီမျက်စိ
ဒီနှာခေါင်းကလဲ ဒီအတိုင်းပဲ၊ ဘာမှ မပျက်စီးဘူး၊ တည်တံ့
ခိုင်မြဲနေတယ်လို့ ဒီလို အောက်မေ့ရတယ်။

စိတ်အနေနဲ့ ကြည့်ပြန်ရင်လဲ အမေ မွေးကတည်းက
ဒီစိတ်ဟာ ဒီစိတ်ပဲလို့ ထင်ရတယ်။ ဒီစိတ်ဟာ ဖြစ်ပြီး
ပျက်သွားတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပဲ ထင်ရတယ်။ အဲဒီ
အထင်တွေကို အမှန်အတိုင်း သိချင်ရင် ဘာလုပ်ရသလဲ
ဆိုတော့ ခုနကပြောသလို အရှိအတိုင်း မပြတ်
စောင့်ကြည့်ရတယ်။ မပြတ် စောင့်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့
သူတို့ကို အရှိသဘာဝအတိုင်း သိလာတယ်။ ဖြစ်ချည်
ပျက်ချည်နဲ့ အစဉ်အမြဲ ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့လာ
သိလာရတယ်။

ဒါကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ရုပ်လဲပဲ ဖြစ်ပြီး ပျက်တယ်၊ ပျက်ပြီးတော့ တစ်ခါ အသစ်ပြန်ဖြစ်တယ်။ နာမ်လဲပဲ ဖြစ်ပြီးပျက်တယ်။ ပျက်ပြီးတော့ တစ်ခါ အသစ် ဖြစ်ပြန်တယ် ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။

သတိပြုဖို့ ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ သတိပြုဖို့ ရှိတာလေး တစ်ခုက ဘာလဲလို့ဆိုတော့ ရုပ်တရားဟာ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားရင် တစ်ခါတည်း ပုံကျသွားပါလား၊ ဘာလို့ နောက်ထပ်ပြန်ပြီး ဖြစ်သလဲ၊ နာမ်တရားလဲဖြစ်ပြီး ပျက်သွားရင် ရုပ်သွားပါလား၊ ရုပ်မသွားဘဲနဲ့ ဘာကြောင့် နောက်တစ်ခါ အသစ်ပြန်ဖြစ်သလဲ၊ အဲဒီအချက်လေး နည်းနည်း သတိပြုဖို့လိုတယ်။

ဒီတော့ ဘာကြောင့်ပျက်သွားပြီးတော့ ဒီအပျက်မှာ ရုပ်တန်မနေဘဲ နောက်ထပ်ပြန်ပြီး အသစ်ဖြစ်ရသလဲ။ ရုပ်တရားလဲပဲ ဖြစ်ပြီးပျက်သွားပြီးတော့ ဒီအပျက်မှာ ရုပ်မနေဘဲနဲ့ ဘာကြောင့် အသစ်ဖြစ်သလဲ။ အကြောင်းရှိလို့။ အဲဒီအကြောင်းကိုလဲ ဘုရားရှင်က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၇၀ ကျော်လောက်က ဟောခဲ့တယ်။

ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း အဲဒီအကြောင်းက ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော် မှာပါတယ်။ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဂတ ပစ္စယောတဲ့။ မရှိခြင်းအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်အောင်

ကျေးဇူးပြုတတ်တဲ့ အကြောင်းတရား = နတ္ထိပစ္စည်း။
 ကင်းခြင်းအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်အောင် ကျေးဇူးပြုတတ်တဲ့
 အကြောင်းတရား = ဝိဂတပစ္စည်း။ ရှေ့ရုပ် ရှေ့နာမ်
 ပျက်သွားတော့ မရှိတော့ဘူး၊ ဒီတော့ နောက်ရုပ် နောက်နာမ်
 ဖြစ်ဖို့ရာ အကြောင်း ဖြစ်လာတယ်။ တကယ်လို့သာ
 ရှေ့ရုပ်ရှေ့နာမ် မပျက်ဘဲ ရှိနေဆဲဆိုရင် နောက်ရုပ်
 နောက်နာမ် ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရှေ့က
 ရုပ်နာမ် ပျက်သွားခြင်း မရှိခြင်းက အကြောင်းအနေနဲ့
 နောက်က ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးတရားကို
 ကျေးဇူးပြုပေးလိုက်တယ်။

ဝိဂတပစ္စည်းဆိုတာလဲ အတူတူပါပဲ။ ရှေ့ကရုပ်နာမ်
 မရှိခြင်း ကင်းနေခြင်းက အကြောင်း၊ နောက်ကရုပ်နာမ်
 ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကအကျိုး။ ဒီနေရာမှာ ရှေ့ရုပ်ရှေ့နာမ်
 မရှိတဲ့နောက် ဘာမှ ကြားကခြားနေတာ မရှိဘဲ နောက်က
 ကပ်လျက် ရုပ်သစ်နာမ်သစ် ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်း အနန္တရ
 ပစ္စည်း၊ သမနန္တရ ပစ္စည်းများလဲ အကျုံးဝင်ပါတယ်။

ပျက်ပြီးဘာကြောင့် ပြန်ဖြစ်သလဲ	ရှင်းရှင်း အကျဉ်းချုပ် ပြောရရင် ရှေ့ရှေ့ရုပ်တရား ရှေ့ရှေ့ နာမ်တရား ပျက်သွားခြင်း
သည်ပင်လျှင် နောက်နောက် ရုပ်တရား နောက်နောက် နာမ်တရား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းရဲ့ အကြောင်းပဲ။ တကယ်လို့သာ	

ရှေ့ရုပ်ရှေ့နာမ် မပျက်ဘူးဆိုယင် နောက်ရုပ်နောက်နာမ်ဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ အသစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဖြစ်ပေါ် မလာနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ ထပ်ဆင့်ပြီး စဉ်းစားစရာလေးက ဘာလဲဆိုတော့ ရှေ့ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား ပျက်သွားတာနဲ့ နောက်ရုပ်တရား နာမ်တရား ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။ ဟုတ်ပြီ။ သို့သော် ဘာကြောင့် ဒီအကြောင်းကြောင့် ဒီအကျိုး ဖြစ်ရတာလဲ၊ ထပ်ဆင့်ပြီးတော့ အကြောင်းတစ်ခု စဉ်းစားစရာရှိတယ်။

အားနှင့် အရှိန် ဒီတော့ အဲဒီမှာ ဘာတွေ့သလဲဆိုတော့ အခုန အဏုမြူကို ပြန်ကြည့်။ အီလက်ထရွန် တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု လမ်းကြောင်းကို ဖြတ်တဲ့အခါမှာ ဖြတ်တဲ့ အီလက်ထရွန်ဟာ သူနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့ အီလက်ထရွန်ရဲ့ ဒီဘက်ဘေးမှာပဲ အတိအကျ ပျက်သွား ပြတ်သွားပြီးတော့ နောက်အဖြတ်ခံရတဲ့ အီလက်ထရွန် လမ်းကြောင်းရဲ့ ဟိုဘက်ဘေးမှာ အသစ် ပြန်ပြီးဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ဒီဘက်က အီလက်ထရွန်ဟာ ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နဲ့ အရှိန်အဟုန် ကောင်းကောင်းနဲ့ တစ်စဉ်တစ်တန်းတည်း လှည့်သွား ပြီးတော့ ဟို အီလက်ထရွန်နဲ့ လမ်းမှာဆုံလဲ ဆုံမိရော ဒီက အီလက်ထရွန်ဟာ ပျက်သွားပြီး အဲဒီလှည့်နေတဲ့ အရှိန်က အားကောင်းတော့ကာ အဲဒီအရှိန်ကြောင့် ဟိုဘက်မှာ အသစ်တစ်ခု သွားဖြစ်တယ်။ အရှိန်ပဲ။ တစ်နည်းဆိုရင် အားပေါ့။ ဒီအရှိန်ဟာ ဘယ်နေရာမှာဖြစ်ဖြစ် အတော်ကလေး အရာရောက်တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဒီဆေးပညာ ခန္ဓာဗေဒအပိုင်းမှာလဲကြည့် ဆေးပညာမှာ Nervous System အာရုံကြော အဖွဲ့အစည်း မှာ မျက်စိနဲ့ တစ်စုံတစ်ခုကို မြင်လိုက်ရတဲ့ အခါမှာ မျက်စိနဲ့ မြင်ရတဲ့ အဆင်းကို မျက်စိဆိုင်ရာ အာရုံကြောက ဦးနှောက်ဆီ ပို့ပေးတယ်။ ဦးနှောက်ဆီ ဘာပို့ပေးသလဲ ဆိုတော့ အဆင်းနဲ့ မျက်စိအကြည် တိုက်ဆိုင်မိရာက ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အရှိန်၊ အဲဒီအရှိန် (Impulse) ကို ပို့ပေးတယ်။ အဲဒီ အားအရှိန်ဟာ အာရုံကြောအတိုင်းသွားပြီး ဦးနှောက်ရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းကို ရောက်သွားတော့ အသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဒါအဆင်းပဲလို့ ဒီလို သိတယ်။ ဒီလိုသိတာဟာ ဦးနှောက်ကသိတာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်က သိတာ။

Impulse ကို Impetus လို့ အဘိဓာန် ဖွင့်တယ်။ ဒါကို ဘယ်လို ဘာသာပြန်သလဲဆိုတော့ စေ့ဆော်မှု၊ နှိုးဆော်မှုလို့ ဘာသာပြန်ကြတယ်။ အဲဒီ Impulse, Impetus ဟာ အားအရှိန်ပဲ။ မျက်စိနဲ့ အဆင်းနဲ့ ဆုံမိလိုက်တဲ့ အခါမှာ အဲဒီ ဆုံမိခြင်းကြောင့် အဲဒီ မျက်စိ ခေါ်တဲ့ စက္ခုအကြည်မှာရှိတဲ့ အာရုံကြောကို ရိုက်ခတ်မိ လိုက်တယ်။ အဲဒီ ရိုက်ခတ်လိုက်တဲ့ အားအရှိန်ဟာ ဦးနှောက်ကျအောင် ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီမှာလဲပဲ အဲဒီအရှိန်သဘောကို တွေ့ရတယ်။

ဒီတော့ ရှေ့နာမ်တရား ပျက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့် နောက်နာမ်တရားတစ်ခု ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ
 ကြားထဲမှာ အကြောင်းတရား ငုပ်နေတယ်။ အဲဒီ ငုပ်တာ
 ဘာလဲဆိုတော့ အရှိန်ပဲ။ ရှေ့နာမ်တရားဟာ သူ့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်၊
 ဖြစ်ပျက်၊ ဖြစ်ပျက် အစဉ်အတိုင်း တစ်ရှိန်တည်း
 တစ်တန်းတည်း ဖြစ်လာပြီး သူပျက်သွား တယ်။ ဒါပေမယ့်
 အရှိန်က ရှိနေတော့ သူပျက်ခြင်းကြောင့်ပဲ နောက်အသစ်
 ထပ်ပြီးတော့ ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒါ အရှိန်ကြောင့် ဖြစ်တာပဲ။
 ဒီ အရှိန်ဟာ အင်မတန် တာသွားတယ်။

ဥပမာ နောက်တစ်ခု ကြည့်ဦး၊ သံလိုက်ဓာတ်။
 သံလိုက်တစ်ခုနားကို သံမှုန်ကလေးတွေ၊
 အပ်ကလေးတွေ ဘယ်လို ရောက်လာသလဲ။ သံလိုက်နဲ့
 မထိရသေးဘူး။ သံလိုက်နဲ့ သုံးလက်မ လေးလက်မ
 အကွာမှာပဲရှိသေးတယ်။ အဲဒီ သံမှုန်တွေက သံလိုက်ကို
 ပြေးပြီး သွားထိတယ်။ သံလိုက်ကြီးက သံမှုန်တွေကို
 ပြေးကပ်ပြီး ခေါ်လိုလား။ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါဖြင့်ဘာလဲ၊
 အဲဒါ သံလိုက်ရဲ့ အားအရှိန်ပေါ့။

ဒီတော့ ရှေ့နာမ်တရား ပျက်ပြီးတော့ နောက်
 နာမ်တရား ဖြစ်တယ်။ ရှေ့ရုပ်တရား ပျက်ပြီးတော့
 နောက်ရုပ်တရား ဖြစ်တယ် ဆိုတာဟာ ရှေ့ရုပ်တရား
 နာမ်တရား ပျက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊ မှန်တယ်။ အဲဒီ
 အကြောင်းကြောင့်ပဲ နောက်ရုပ်တရား နာမ်တရား

ဖြစ်ရတယ်။ ဒီတော့ ကြားထဲမှာ အကြောင်းက ဘာလဲလို့ ဆိုတော့ ရှေ့က ပါလာတဲ့ အရှိန်ပဲ။ အဲဒီ အရှိန်ကြောင့် ရှေ့ကပျက်ရင် နောက်က အသစ် ဖြစ်တာပဲ။

တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ဒီလို ရှေ့စိတ်ပျက်ပြီး နောက်စိတ် အသစ်ဖြစ်တာဟာ စိတ္တနိယာမ၊ စိတ်ဖြစ်စဉ် ရဲ့ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာလို့လဲ လွယ်လွယ် ပြောနိုင်ပါတယ်။ နာမ်တရား တစ်ခုဟာ ပျက်ပြီးရင် နောက်ထပ် ဘာလို့ ဖြစ်ရသလဲ။ ပျက်သွားပြီးရင် နောက်ထပ် မဖြစ်ဘဲနေပါလား။ မဖြစ်ဘဲ မနေဘူး။ ရုပ်တရားတစ်ခုဟာ ပျက်ပြီးတော့ နောက်ထပ် မဖြစ်ဘဲနေပါလား၊ ဘာလို့ မဖြစ်ဘဲမနေသလဲ၊ ဘာကြောင့် နောက်ထပ် အသစ်တစ်ခု ဖြစ်ရသလဲ။ အဲဒါ ရုပ်နာမ်ဖြစ်စဉ်ရဲ့ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာနိယာမမို့ ဒီလိုဖြစ်တာပဲ။

ဥပမာ နောက်တစ်ခု ကြည့်စို့။ အသင်းတစ်ခုမှာ
 ဥက္ကဋ္ဌ ရှိတယ်။ အတွင်းရေးမှူး ရှိတယ်။
ဘဏ္ဍာရေးမှူး ရှိတယ်။ စည်းရုံးရေးမှူး စသည်ဖြင့် ရှိတယ်။
ဒီအသင်းဟာ အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ အသင်း အတွင်းရေးမှူးနဲ့
အလုပ် လုပ်နေရတယ်။ ဆိုကြပါစို့၊ အတွင်းရေးမှူးဟာ
အကြောင်း မညီညွတ်လို့ နှုတ်ထွက်သွားရပြီ။ အဲဒီအသင်းမှာ
အတွင်းရေးမှူး မရှိတော့ဘူး၊ ဒီတော့ အတွင်းရေးမှူး
မရှိဘဲနဲ့ ဒီအသင်းဟာ ဒီအတိုင်း အလုပ်လုပ်လို့ ရမလား၊
မရဘူးလား။ (မရပါဘုရား)။ မရဘူးဆိုတော့ ဘာလုပ်ရမလဲ။

အတွင်းရေးမှူး အသစ်ကို ခန့်ရမယ်။ ဒီတော့ အတွင်းရေးမှူး အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟာ ဘာကြောင့်လဲ။ အတွင်းရေးမှူး ဟောင်း ပျက်သွားခြင်း မရှိခြင်းကြောင့် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရ တာပဲ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ အတွင်းရေးမှူးဟောင်း မရှိခြင်း၊ ပျက်သွားခြင်းဟာ အကြောင်း၊ အတွင်းရေးမှူး အသစ် ဖြစ်လာခြင်းဟာ အကျိုး။ ဒါဘယ်သူကမှ လုပ်ပေးလို့ ရတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့သဘာဝနဲ့သူ ဖြစ်လာတာ။ ဥက္ကဋ္ဌ နှုတ်ထွက်သွားရင်လဲ ဥက္ကဋ္ဌအသစ် ဖြစ်လာရလိမ့်မယ်။ ဘဏ္ဍာရေးမှူး နှုတ်ထွက်သွားရင်လဲ ဘဏ္ဍာရေးမှူးအသစ် ဖြစ်လာရလိမ့်မယ်။ ဒါ ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ပျက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဓမ္မတာ သဘာဝနိယာမပဲ။

အဟောင်းချုပ် ဒီအတိုင်းပဲ။ သတ္တဝါမှာလဲပဲ. ရုပ်
အသစ်ဖြစ် အသစ်၊ နာမ်အသစ် ဖြစ်ရခြင်းဟာ
 ရုပ် အဟောင်း၊ နာမ်အဟောင်း
 ပျက်သွားခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရတာပဲ။ အခု
 ဘဝ ရုပ်နာမ်အသစ်နဲ့ ဘဝအသစ် ဖြစ်ရတာဟာ ရှေ့ဘဝက
 ရုပ်ဟောင်း၊ နာမ်ဟောင်း ဘဝဟောင်း ချုပ်ပျက်သွားလို့
 ဖြစ်လာရတာပဲ။ အဟောင်းချုပ် အသစ်ဖြစ်တဲ့ နိယာမပေါ့။

ဒီတော့ ဒီဘဝ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် ဟိုဘက်ဘဝမှာ ရုပ်အသစ်၊ နာမ်အသစ်နဲ့ ဘဝအသစ်ဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာဟာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ယုတ္တိတန်တယ်ဆိုတာ အယင်တပတ်က ပြောခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် နောက်ဘဝ ရှိတယ်ဆိုတာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ တစ်ခါ နောက်တစ်ဘဝမှာ ဖြစ်ရမယ့် အကျိုးကို ဒီဘဝက အကြောင်းတရားတွေက ကျေးဇူးပြုပေးနိုင်တယ် ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တယ် ဆိုတာလဲ သဘာဝကျတယ်၊ ယုတ္တိတန်တယ်။

ဒါကြောင့် အတိတ်ဘဝတွေမှာ လုပ်ခဲ့တဲ့အလုပ် အတိတ်ကံ၊ ယခု လက်ရှိဘဝမှာ လုပ်တဲ့အလုပ် ပစ္စုပ္ပန်ကံ တွေဟာ မုချ အကျိုးပေးတယ်ဆိုတာလဲ သဘာဝကျတယ်။ ဒီသဘောကိုလဲ ပြောခဲ့တယ်။

နောက်ပြန်ကြည့် အဲဒီလို ဘဝဟာ တစ်ဘဝတည်းနဲ့
ရှေ့မျှော်ကြည့် ပြီးမသွားဘူး။ တစ်ဘဝပြီးရင် နောက်
တစ်ဘဝ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို နှစ်မျိုး
စဉ်းစားပြခဲ့တယ်။ တစ်မျိုးက အတိတ်ကို ပြန်ကြည့်ပြီး
အကြောင်းရှာကြည့်တော့ အတိတ်ဘဝဆိုတာ ရှိရမယ်လို့
ကြောင်းကျိုးသဘာဝအရ စဉ်းစားလို့ရတယ်။ နောက်တစ်ခါ
အနာဂတ်ကို မျှော်ကြည့်ပြန်တော့လဲ ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝက
အကြောင်းတရားတွေရဲ့ အကျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာ
အနာဂတ်ဘဝဆိုတာ ရှိရမယ်လို့ ကြောင်းကျိုးသဘာဝအရ
စဉ်းစားလို့ရတယ်။

အဲဒီ အတိတ်ပြန်ကြည့်တာရော အနာဂတ်ကို
မျှော်ကြည့်တာပါ နှစ်မျိုးလုံးဟာ ကမ္မဝါဒ=ကံနှင့် ကံ၏
အကျိုးတရားကို အခြေခံခဲ့တယ်။ ကြောင်းကျိုး နိယာမကို
အခြေခံ စဉ်းစားခဲ့ကြတယ်။

နောက်တစ်ဘဝ ဒီတော့ အခု ရှင်းပြခဲ့တဲ့ စကားစဉ်
ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ အရ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုး ဆိုတဲ့
ကြောင်းကျိုးနိယာမပေါ် အခြေခံပြီး
တမလွန်ဘဝ တွေဟာ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ မြောက်မြားစွာ
ဖြစ်နိုင်တယ် ဆိုတာ နားလည်ရပြီ။ အခု တစ်ဘဝပြီး
တစ်ဘဝ ဘယ်လို ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကြည့်ရအောင်။
လူတစ်ယောက် ဒီဘက်ဘဝမှာ ရုပ်ရောနာမ်ရော ချုပ်ငြိမ်း
သွားပြီ ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီလို ရုပ်ရောနာမ်ပါ တစ်ဘဝ
တစ်စခန်းအနေနဲ့ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာကိုပဲ လူတစ်ယောက်
သေတယ်လို့ ခေါ်ကြ ပြောကြတယ်။

ဒါဖြင့် အဲဒီလူရဲ့ ရုပ်နဲ့နာမ်က ရှင်နေတုန်းကလို
ဘာလို့ ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နှင့် ဆက်မဖြစ်တော့တာလဲ။
ဘာကြောင့် ချုပ်ငြိမ်းသွားရတာလဲ။ အဲဒါ စဉ်းစားကြည့်
ရအောင်။ လူရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ အမာခံ မဟာဘုတ်ရုပ်ကြီး

၄ ခုနဲ့ အမှီဥပါဒါရုပ် ၂၄ ခု ပေါင်းစပ် ပါဝင်နေတယ်။
 အဲဒီအထဲမှာ ဇီဝိတရုပ်ဆိုတာ ပါတယ်။ ဇီဝိတိန္ဒြေလို့လဲ
 ခေါ်တယ်။ အဘိဓမ္မာသဘောအရ ဒီ ဇီဝိတရုပ်ဟာ
 ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်ပဲ။ မြန်မာလိုဆိုရင် ‘အသက်ရုပ်’
 ပေါ့။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ Physic Life လို့ ဘာသာ
 ပြန်ကြတယ်။ ဒီရုပ်က ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ် တွေ
 ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ပျက်ပြီးဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးပျက်ဆိုတဲ့ ဖြစ်ပျက်
 အစဉ်ကြီး The process of arising and parsing
 away of physical phenomenon အဲဒီ ဖြစ်ပျက်
 အစဉ်ကြီး ရုပ်မသွားဘဲ ဆက်လက် ဖြစ်ပျက် နေနိုင်အောင်
 စောင့်ရှောက်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ရုပ်တို့ရဲ့အသက်၊
 တနည်း ‘အသက်ရုပ်’လို့ ခေါ်ကြရတယ်။

သေတယ်ဆိုတာ သို့သော်လဲ တချိန်ချိန်မှာ အဲဒီလူရဲ့
 အသက်ရှင်နေဖို့ ကံက ကုန်သွားလို့
 ဖြစ်စေ၊ မသင့်လျော်တဲ့ဥတု၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်စေ၊
 တခြား ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်း တစုံတရာကြောင့် ဖြစ်စေ
 စိတ်နှင့်တကွ အဲဒီ ဇီဝိတရုပ် ကိုယ်တိုင်ပဲ ဆက်လက်
 မဖြစ်တော့ဘဲ ဖြစ်ပျက်အစဉ် တစ်စခန်း ရုပ်သွားရပြီဆိုတော့
 တခြား ကမ္မဇရုပ်တွေဟာ အစောင့် အရှောက် မရှိတော့တဲ့
 အတွက် အဲဒီအချိန်မှာ သူတို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်အစဉ်လဲ
 ရပ်စဲသွားရတယ်။

ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်အစဉ် တစ်စခန်း ရုပ်သွားတဲ့အတွက် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇရုပ်အစဉ်၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အာဟာရဇရုပ် အစဉ်တွေဟာလဲ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မရှေးမနှောင်း အချိန်မှာပဲ ရပ်စဲကုန်ကြတော့ လူသေတယ်လို့ ခေါ်ကြရတယ်။ ဘာပဲ ကျန်တော့သလဲ ဆိုတော့ အအေးအပူ ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဥတုဇရုပ်အစဉ်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ ဒါကြောင့်ပဲရှေးက အသုဘ ဖိတ်စာ တွေထဲမှာ ‘ဥတုဇရုပ်အလောင်းကို ဖုတ်ကျည်း သဂြိုဟ်မည် ဖြစ်ပါ၍ အသုဘရှုရန် ကြွတော်မူကြပါ’လို့ ရေးလေ့ ရှိကြတယ်။

ဒီတော့ သတ္တဝါ သေတယ်ဆိုတာ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇီဝိတရုပ်က ပျက်သွားလို့ တခြား ကမ္မဇရုပ်တွေကို မစောင့်ရှောက်နိုင်တော့တဲ့အတွက် ရုပ်ဖြစ်စဉ် ရပ်စဲသွားတာ ကို သေတယ်လို့ ခေါ်ကြတာပဲ။ ဒီတော့ ရုပ်ပေါ်မှာမှီပြီး ဖြစ်ရတဲ့ နာမ်တရား စိတ်ကလဲ မှီရာရုပ်အစဉ် ပျက်သွားတော့ သူလဲ ဒီခန္ဓာကိုယ်က ရုပ်တွေပေါ်မှာ တည်ပြီး မှီပြီး မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ဒီမှာ စိတ်ဖြစ်စဉ် တစ်စခန်း သိမ်း သွားတယ်။ ဒီခန္ဓာကိုယ်က ဒီရုပ်ပေါ်မှာ တည်မှီပြီး စိတ်မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒီရုပ်ပေါ် မှီဖြစ်တဲ့ စိတ်အစဉ် ပြတ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် လူ သေသွားပြီလို့ ပြောကြရတယ်။

ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးစိတ် သေစိတ် ချုပ်ပျက်ပြီးတဲ့နောက် နောက်ထပ် နာမ်တရား၊ စိတ် တစ်ခု အသစ်ဖြစ်သလား၊ မဖြစ်ဘူးလား။ ဒီဘဝ ဟိုဘဝလို့ မစဉ်းစားနဲ့။ အဲဒါကို စဉ်းစားစရာ မလိုဘူး။ လိုရင်းက နာမ်တရားသက်သက်ကို စဉ်းစားရမယ်။ ဒီစိတ်ကလေး ဟာ နောက်ဆုံး သေစိတ်ကလေးအနေနဲ့ ဖြတ်ခနဲဖြစ်ပြီး ဖြတ်ခနဲ ပျက်ကျသွားပြီဆိုတော့ သူ့နောက်က နောက်ထပ် စိတ် တစ်ခုတရား နာမ်တစ်ခုတရား ဖြစ်သလား၊ မဖြစ်ဘူးလား။ (မဖြစ်ပါဘုရား)။

ဒီလိုဆိုရင် အခုန နိယာမဟာ မှားတယ်ပေါ့၊ ရှေးရှေးရုပ်၊ ရှေးရှေးနာမ်တရား ပျက်ခြင်းကြောင့် နောက်က ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား အသစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘာဝဟာ အဲဒီလိုဆိုရင် မှားမသွားပေဘူးလား။

သေပြီးရင် အခုနတုန်းက ဦးနီမှာ ဘုန်းကြီးပြောတာကို **ပြန်ဖြစ်** နားထောင်တဲ့ စိတ်အစဉ် ဖြစ်နေတယ်။
ဒါပေမယ့် ဘုန်းကြီး မေးလိုက်တဲ့အခါကျ တော့ နားထောင်တဲ့ စိတ်အစဉ် ဘယ်ရောက်သွားသလဲ။ ရုပ်မသွားဘူးလား။ ပျက်မသွား ဘူးလား။ (ပျက်သွားပါတယ် ဘုရား။) ပျက်သွားပြီးတဲ့နောက် ဘာဖြစ်သလဲ။ အဲဒီ မေးခွန်းကို ပြန်ဖြေဖို့ စိတ်အစဉ် ဖြစ်မလာဘူးလား။ (ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။ ဒါဖြင့် နားထောင်တဲ့ စိတ်အစဉ်

ပျက်ကျသွားပြီးတော့ နောက်ထပ်စိတ် မဖြစ်တော့ဘူးလား။
(ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။) ဘာစိတ် ဖြစ်သလဲ။ (မေးတာကို
ဖြေဖို့စိတ် ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။) ဒါဖြင့် ရှေ့စိတ်
ပျက်သွားပြီးရင် နောက်စိတ် ဖြစ်သလား၊ မဖြစ်ဘူးလား။
(ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။)

ဒီလိုဆိုတော့ သေတဲ့အခါမှာလဲ သေစိတ်ကလေး
ချုပ်ပျက်သွားပြီးရင် နောက်စိတ်ကလေး ဖြစ်သလား
မဖြစ်ဘူးလား။ (ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။) ဒါ သူ့နိယာမ
သူ့ဓမ္မတာပဲ။ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ ပြောင်းလို့ မရဘူး။
နောက်ဆုံး သေစိတ်ဆိုတာကလေး ပျက်သွားရင် နောက်က
စိတ်အသစ် တစ်ခုဟာ ဖြစ်ကို ဖြစ်ရတယ်။

ဒါကြောင့် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အယင်ဘဝ ရုပ်ခန္ဓာ
ချုပ်ပျက်သွားတဲ့အတွက် အဲဒီ ရုပ်ခန္ဓာမှာ မှီပြီး မဖြစ်
နိုင်တော့လို့ ရုပ်သွားတဲ့ စိတ်အစဉ်ဟာ အခု နောက်ဘဝ
နောက်ရုပ်ခန္ဓာကိုမှီပြီး တစ်ဘဝရဲ့ အစဆုံး စိတ်အသစ်
လာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အစဆုံးစိတ် ပျက်သွားပြီးတော့လဲ
နောက်နောက် စိတ်အစဉ်တွေ အဆက်မပြတ် ဆက်လက်
ဖြစ်ပျက်နေတယ်။ ဒီတော့ သေစိတ်ဆိုတဲ့ နယ်နိမိတ်က
ပိုင်းခြားထားလိုက်တဲ့အတွက် သေစိတ်ရဲ့ အယင်အချိန်ကို
ရှေးဘဝလို့ ခေါ်လိုက်တယ်။ သေစိတ်ပျက်ပြီး နောက်မှ
အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ စိတ်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ မှီရာ ရုပ်တွေ

ကကော အယင်ဘဝထဲမှာပဲလား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) ဘယ်ရောက် သွားသလဲ။ (နောက်ဘဝဖြစ် သွားပါတယ် ဘုရား။) ဒီတော့ အယင်ဘဝ ပြီးလို့ နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်ပုံကို သဘောပေါက်ပြီပေါ့။ (ပေါက်ပါပြီ ဘုရား။)

အဝေးကြီး အဲဒီတော့ မေးနိုင်တယ်၊ တချို့မှာ သွားပြီးဖြစ်တယ် လူဝင်စားတွေ ရှိတယ်။ တချို့ မန္တလေးက သေတဲ့လူဟာ ရန်ကုန်မှာ လာဝင်စားတာ ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ သေတဲ့လူက အိန္ဒိယမှာ သွားဝင်စားတာ ရှိတယ်။ ဒီတော့ စိတ်အနေနဲ့က အခု သေစိတ်ကလေးဖြစ်ပြီး ဖြုတ်ခနဲ ပျက်သွားပြီးတော့ သူ့နောက်က စိတ်အသစ် ဖြစ်တာဟာ ဘယ်လောက် ကြာမလဲ၊ တစ်စက္ကန့်ရဲ့ အပုံ တစ်သန်းပုံ တစ်ပုံမကြာဘူး။ ဒီတော့ မြန်မာပြည်မှာ လူတစ်ယောက်က ဖြုတ်ခနဲ သေစိတ် ချုပ်သွားပြီးတော့ အဲဒီသေစိတ်ရဲ့ နောက်က ကပ်လျက် ရှင်စိတ်ကလေး နောက်ဘဝရဲ့ အစဆုံး စိတ် အသစ်ကလေး အိန္ဒိယမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင် ပါ့မလား။ ခရီးက အဝေးကြီးပဲ၊ ဖြစ်နိုင်သလား၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ (ဖြစ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား။) ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ ဘာကြောင့်လဲ၊ စိတ်ရဲ့ ဖြစ်မှုပျက်မှုဟာ ဥပမာ မပြနိုင်လောက်အောင်ကို မြန်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဒီတော့ သူ့သဘာဝအတိုင်း စဉ်းစားမယ်ဆိုရင် တစ်ဘဝနဲ့ တစ်ဘဝ ကာလခြားတာ ဘယ်လောက် ကြာသလဲ။ တစ်နာရီလား၊ တစ်မိနစ်လား၊ တစ်စက္ကန့်လား။ မကြာဘူးနော်။ မကြာဘူး။ ဒီဘက်ဘဝက သေစိတ် ဖြုတ်ခနဲ ပျက်ပြီးတာနဲ့ ဟိုဘက်ဘဝမှာ ရှင်စိတ် တန်းခနဲ ဖြစ်တော့တာပဲ။ မိုင်ပေါင်း ထောင်သောင်း သိန်းသန်းမကလို့ ဘယ်လောက်ပဲ ဝေးတဲ့နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်စက္ကန့် မကြာတဲ့ အချိန်ကလေးအတွင်းမှာပဲ ပဋိသန္ဓေစိတ် တန်းဖြစ်တာပဲ။

ဒီဘက်ဘဝက စိတ်ရဲ့ ဖြစ်ပြီးပျက်၊ ဖြစ်ပြီးပျက် အစဉ်ရဲ့ အရှိန်ကြောင့် သူ့နောက်ကကပ်လျက် စိတ်အသစ် တန်းဖြစ်တာပဲ။ တကယ်လို့သာ ရှေ့ကစိတ် မပျက်သေးရင် တော့ သူမဖြစ်သေးဘူး။ ရှေ့ကစိတ်က ပျက်ပြီးတော့ နေရာဖယ်သွားတဲ့အတွက် စိတ်အစဉ်ရဲ့ အရှိန်ကြောင့် နောက်စိတ် ဖြစ်ရတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့လား။

ဒါဖြင့် ဘဝတစ်ခုပြီးရင် ဘယ်လောက်ဝေးတဲ့ နေရာပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဘဝတစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မလား၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား၊ (ဖြစ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား။)

ဒီတော့ အကြောင်းကဘာလဲ၊ ရှေ့စိတ် ပျက်သွားခြင်း သည်ပင်လျှင် နောက်ဘဝအသစ်မှာ စိတ်အသစ် ဖြစ်လာဖို့ရာ အကြောင်းတရားပဲ။ ဒီတော့ ရှေ့ဘဝမှာ နောက်ဆုံးစိတ် ပျက်ခြင်းဟာ အကြောင်း၊ နောက်ဘဝအသစ်မှာ အစဆုံးစိတ် ဖြစ်ခြင်းဟာ အကျိုး။

နောက်ဘဝကို ဒါဖြင့် အဲဒီစိတ်က ဘယ်မှာ မှီဖြစ်သလဲ
 ဘယ်လိုရွေးသလဲ ဆိုတော့ သူ့မှာ မှီစရာရုပ်က ဟိုမှာ
 အဆင်သင့် ရှိတယ်။ ဘယ်မှာလဲ
 ဆိုတော့၊ အမိဝမ်းထဲမှာပေါ့။ ဘယ်သူက အဲဒီရုပ်ဆီကို
 ပို့ပေးလိုက်သလဲ၊ သူ အယင်ဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းတဲ့
 အလုပ် ကုသိုလ်ကံ၊ သို့မဟုတ် မကောင်းတဲ့အလုပ်
 အကုသိုလ်ကံနဲ့ ဘဝတဏှာက ပို့ပေးလိုက်တာပေါ့။
 အဲဒီကံကို ပြုခဲ့စဉ်က သူစိတ်ညွတ်ရာ သူလိုလား
 တောင့်တရာမှာ သွားမှီပြီး ဖြစ်တာပဲ။

ဒကာကြီးတွေ ကြားဘူးမှာပေါ့၊ နတ်ပြည်က
 မာလဘာရီ နတ်သားရဲ့ နတ်သမီးတစ်ယောက် နန္ဒဝန်
 ဥယျာဉ်မှာ ပန်းခူးရင်း နတ်သက်ကြွ စုတေသွားပြီး
 လူ့ပြည်မှာ မိန်းကလေး သွားဖြစ်တယ်ဆိုတာ။ အဲဒီ
 မိန်းကလေးက အတိတ်ဘဝ ပြန်သိနိုင်တဲ့ ဇာတိဿရဉာဏ်
 ရတာမို့ သူချစ်တဲ့ နတ်သားကိုပဲ သတိရပြီး အဲဒီနတ်သား
 ဆီမှာပဲ သူ့စိတ်က ညွတ်နေတယ်။ နတ်သားနဲ့ပဲ ပြန်ပြီး
 အတူနေချင်တဲ့ စိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါနဲ့ သူကုသိုလ်ပြု
 တိုင်း မာလဘာရီ နတ်သားထံ ပြန်ရောက်ဖို့ကိုပဲ တောင့်တပြီး
 ဆုတောင်းတယ်။ လူ့ပြည်မှာ သူအိမ်ထောင်ကျ ကလေးတွေ
 ရပြီး ကွယ်လွန်သွားတော့ မာလဘာရီ နတ်သားရဲ့ နတ်သမီး
 ဘဝပဲ ပြန်ရတယ်။ (ဓမ္မပဒ၊ ပတိပုဇိကာ အမျိုးသမီး
 ဝတ္ထု။) အဲဒါဟာ သူ စိတ်ညွတ်ပြီး သူ့ စိတ်က
 လိုလားတောင့်တရာမှာ သွားဖြစ်တဲ့ သာဓကပေါ့။

အခုခေတ်မှာ ပြည်ပထွက်ပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့ လူတွေလိုပေါ့။ အမေရိကသွားပြီး အလုပ်လုပ်ချင်တဲ့လူဟာ အကြောင်းမညီညွတ်သေးလို့ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်္ကာပူ စသည်မှာ ခဏခေတ္တ နားခိုနေရပေတဲ့ အမေရိကကို ရောက်ဖို့ကိုပဲ အချိန်နဲ့အမျှ စိတ်က လိုလားတောင်းတ နေတော့ အဲဒီရောက်ဖို့ပဲ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြိုးစားတယ်။ နောက်ဆုံးကျ သူရောက်လိုရာ အမေရိကကို ရောက်သွား ရတယ်။ ဂျပန်ကို ရောက်လိုစိတ် ပြင်းပြနေတဲ့ လူကလဲ သူ့ကြိုးစားမှုနဲ့ နောက်ဆုံးကျ ဂျပန်ကို ရောက်သွားရတယ်။ သူ့စိတ်က ရောက်လိုရာ ရောက်သွားတာပေါ့။ ဟိုရောက် တော့ သူတို့ပြောကြတာ ဘာတဲ့ “အိုက်တိုး ပဂေးဆံ ပိုင်းထွဲ” တဲ့။ အဲဒီလို အဆင့်တန်းမြင့်မြင့် ဂျပန်စကားတွေ တောင် တတ်ကုန်ကြသတဲ့။

ပြီးတော့ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ဃောသကနတ်သား ဝတ္ထုမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုကိုလဲ ဒီနေရာမှာ ထည့်စဉ်းစားသင့်တယ်။ အလ္လကပ္ပမြို့မှာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးကြီး ဆိုက်တော့ အဲဒီမြို့က ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက် ကောသမ္ဘိပြည်ကို ထွက်ပြေး လာကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံတဲ့ နွားမွေးသူတစ်ဦးက နို့စားနွားမတွေကို အကြောင်းပြုပြီး ကောင်းချီးမင်္ဂလာပွဲ လုပ်နေတယ်။ ဒီမင်္ဂလာပွဲကို တွေ့တော့

ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ဟာ အဲဒီအိမ်ထဲ ဝင်သွားတယ်။ အိမ်ရှင်က ပျူပျူငှာငှာ ကြိုဆိုဧည့်ခံပြီး ထောပတ် ဆီဦး တွေနဲ့ နယ်ထားတဲ့ ထမင်းဟင်းတွေ အစားကောင်း အသောက်ကောင်းတွေ အဲဒီ ဇနီးမောင်နှံကို ကျွေးတယ်။ ပြီးတော့ အနားမှာရှိတဲ့ သူ့အချစ်တော် ခွေးမကလေး ကိုလဲ ထောပတ်ဆီဦးစတဲ့ အစားကောင်းတွေပဲ ကျွေးတယ်။ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်အနက်က ဒကာဟာ အစားကောင်း တွေ စားနေတဲ့ ခွေးမကလေးကို ငေးကြည့်နေရင်း “ဒီအိမ်မှာ ခွေးဖြစ်ရတာ ကံကောင်းလိုက်တာ၊ ဒီခွေးကလေး ဒီလို အစားကောင်းတွေ နေ့စဉ် စားနေရမှာပဲ” လို့ တွေးမိပြီး ခွေးမကလေးရဲ့ ဘဝကို အားကျပြီး တောင့်တမိတယ်။ သူလဲ အစာနဲ့ မတွေ့ရတာ ကြာပြီဖြစ်တော့ ဆာဆာနဲ့ အားရပါးရ တဝကြီး စားပစ်လိုက်တာ အစာမကြေဘဲ အဲဒီအိမ်မှာပဲကွယ်လွန်သွားတယ်။ ကွယ်လွန်တော့ အဲဒီ ခွေးမကလေးရဲ့ ဝမ်းမှာ ဝင်စားပြီး ခွေးမကလေးရဲ့သား ခွေးလိမ္မာကလေး ဖြစ်သွားတယ်။

သူစိတ်ညွတ်ရာ သူ့စိတ်က လိုလားတောင့်တရာမှာ အဆင်သင့် ရှိနေတဲ့ ရုပ်ကိုမှီပြီး အစဆုံး ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တဲ့ သဘောပေါ့။ ဘဝတဏှာက ရောက်လိုရာ ဘဝကို ပို့ပေးတဲ့ သဘောပဲ။

ခုခေတ် အခုခေတ်မှာလဲ အဲဒီလို စိတ်ညွတ်ရာ
 သာဓကများ စိတ်က တောင့်တရာမှာ သွားဖြစ်
 တာတွေ ရှိပါတယ်။ ရှေ့မှာ ပြောခဲ့တဲ့
 ပါမောက္ခ ဒေါက်တာစတီဗင်ဆင်ရဲ့ စာအုပ်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့
 ဘရာဇီးနိုင်ငံက ကလေး ပေါလို (Paulo) ကိုပဲ ပြန်ကြည့်
 ရပါမယ်။ ပေါလိုဟာ အယင်ဘဝက အယ်မီလီယာ ဆိုတဲ့
 မိန်းကလေး ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောခဲ့တယ်။ သူ့မိဘများမှာ
 ကလေး ဆယ့်သုံးယောက် ရှိတဲ့အနက်က အယ်မီလီယာဟာ
 ဒုတိယ ကလေးပဲ။ သူဟာ မိန်းမဘဝကို မနှစ်မြို့ဘူး၊
 ရွံ့မုန်းတယ်။ ယောက်ျားကလေးပဲ ဖြစ်ချင်တယ်။ ဒါကြောင့်
 သူ ဘဝမှာ သူ မပျော်ဘူး။ သူ သေချင်တယ်။ သေပြီးတော့
 သူ မိခင်ဝမ်းမှာပဲ ယောက်ျားကလေး အဖြစ်နဲ့
 ပြန်ဝင်စားချင်တယ်။ သူ မောင်တွေ ညီမတွေကိုလဲ
 “ငါသေရင် ယောက်ျားကလေး ဖြစ်မယ်” လို့ မကြာခဏ
 ပြောလေ့ရှိတယ်။

ဒါနဲ့ အသက် ၁၉နှစ်ထဲရောက်တော့ တစ်နေ့မှာ
 ပိုးသတ်ဆေးထဲ ထည့်ရတဲ့ အာဆင်နစ် (arsenic) ဆိုတဲ့
 အဆိပ်ကို သောက်ပြီး သေကြောင်းကြံတယ်။ လူကြီးတွေ
 သိလို့ နွားနို့တွေ အများကြီး ဖိတိုက်ပစ်တော့ အဆိပ်က
 သိပ်မထက်တဲ့အတွက် အဆိပ်ပြယ်သွားပြီး မသေဘူး။
 ဒါပေမယ့် မိန်းမဘဝကို အလွန် ရွံ့မုန်းနေတာဆိုတော့
 လူကြီးတွေ အလစ်မှာ နောက်တစ်ကြိမ် အင်မတန်

ပြင်းထန်တဲ့ ဆိုင်ယန်နိုက် (cyanide) ဆိုတဲ့ အဆိပ်ကို သောက်ပြန်တယ်။ အဆိပ်က ထက်လွန်းတော့ ချက်ချင်း သေသွားတယ်။ သူသေတာ ၁၉၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့။

သူသေပြီး တစ်နှစ်ကျော်ကျော် အချိန်မှာ သူ့ မိခင် အိဒါလောရင့်ဟာ ယောက်ျားလေး တစ်ယောက် မွေးဖွားတယ်။ ပေါလိုလို နာမည် မှည့်ကြတယ်။ ဒီကလေးရဲ့ အမူအရာ စိတ်နေစိတ်ထားတွေဟာ ယောက်ျားကလေးနဲ့ မတူဘူး။ မိန်းကလေး ဆန်နေတယ်။ ယောက်ျားကလေး အဝတ် မဝတ်ဘူး။ မိန်းကလေး အဝတ်တွေပဲ ဝတ်တယ်။ “ငါက မိန်းကလေး” လို့လဲ ပြောလေ့ရှိတယ်။ သေသွားတဲ့ အယ်မီလီယာရဲ့ အမူအရာ စိတ်နေစိတ်ထား စိတ်ဝင်စားမှု တွေနဲ့ တူနေတယ်။ အယ်မီလီယာလိုပဲ အပ်ချုပ်စက်ကို သိပ်နှစ်သက်တယ်။ ၄ နှစ်သား အရွယ်မှာ အယ်မီလီယာရဲ့ စကတ်တစ်ထည်ကို ဖျက်ပြီး ဘောင်းဘီ ချုပ်ပေးတော့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဝတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘောင်းဘီပဲ ဝတ်တော့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သူ့စက်ချုပ် ကျွမ်းကျင်တာကိုလဲ လူကြီးတွေ တအံ့တဩ တွေ့ကြ ရတယ်။ “ဘယ်သူ သင်ပေးသလဲ” လို့ မေးတော့ “ငါက တတ်ပြီးသား” လို့ ပြောတယ်။ နောက်ကျမှ “ဒိုနာအယ်လီနာ (Dona Elena) သင်ပေးတယ်” လို့ ပြောတယ်။ အမှန်တော့ ဒိုနာဟာ ပေါလိုကို သင်မပေးဖူးဘူး။ ဒိုနာ သင်ပေးတာက အယ်မီလီယာကိုပဲ သင်ပေးတာ။ အဲဒီလို စသည်ဖြင့်

ပေါလိုဟာ အယ်မီလီယာ ဝင်စားတဲ့ကလေး ဖြစ်ကြောင်း တစ်စတစ်စ ပိုသိလာရတယ်။ *

အယ်မီလီယာဟာ သူ့စိတ်ညွတ်ရာ သူဖြစ်လိုရာ အမိဝမ်းမှာ သူတောင့်တတဲ့ ယောက်ျားကလေးဘဝ သွားဖြစ်တာပဲ။ တစ်ဘဝရဲ့ အစဆုံး ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟာ စိတ်ညွတ်ရာ တောင့်တရာမှာ အဆင်သင့် ရှိနေတဲ့ ရုပ်ကို မှီပြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မှတ်သားဖို့ပါပဲ။

စိတ်ညွတ်ရာ လိုလားတောင့်တရာမှာ ဘဝသစ် ဖြစ်ရတဲ့ နောက်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုလဲ ဒေါက်တာ စတီဗင်ဆင် ရဲ့ စာအုပ်မှာပဲ* တွေ့ရတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မြောက်ပိုင်း မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း အနီးက အလာစကာ ပြည်နယ်မှာ တံငါလုပ်ငန်းနဲ့ အသက်မွေးကြတဲ့ တလင်းဂျစ် လူမျိုးထဲက မစ္စတာဝီလျဂျော့ဆိုတဲ့ အဖိုးကြီးဟာ သူ့ဒေသမှာတော့ ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပဲ။ သူမသေခင်က သူချစ်တဲ့ သူ့သား ရယ်ဂျီနယ်ဂျော့ကို “ငါသေရင် ပြန်လာပြီး မင်းသားဖြစ်မယ်၊ ငါ့ကိုယ်က အမှတ်အသားတွေ မင်းတို့တွေ့ရင် ငါ့ကို မှတ်မိရောပေါ့” လို့

* Twenty cases Suggestive of Reincarnation,
P. 203-215

* Ibid 231-240

သုံးလေးကြိမ် ပြောသတဲ့။ တစ်ခါတော့ သူ့ ရွှေလက်ပတ် နာရီကို သူ့သား ချွတ်ပေးပြီး “ရော၊ သိမ်းထား၊ ငါပြန်လာမယ်၊ မင့်သားဖြစ်မယ်၊ အဲဒီအခါကျ ဒီနာရီက ငါ့ဖို့” လို့ ပြောသတဲ့။ သူ့သားက ဒီနာရီကို သူ့မိန်းမ ဆူဇန်ဂျော့ကိုပေးရင်း သူ့ အဖေပြောတဲ့ စကားကိုလဲ ပြောပြ လိုက်တယ်။ ဆူဇန်ဟာ နာရီကို သူ့ လက်ဝတ် လက်စား သေတ္တာကလေးထဲ ထည့်ပြီး သေသေချာချာ သိမ်းထား လိုက်တယ်။

ငါ့နာရီ အဲဒီနာရီပေးပြီး သိပ်မကြာမီ ၁၉၄၉ ခုနှစ်
ဩဂုတ်လ စောစောပိုင်းမှာ အဘိုးကြီး
ကွယ်လွန်သွားတယ်။ ၉ လလောက်အကြာ ၁၉၅၀ ခုနှစ်
မေလ ၅ ရက်နေ့မှာ သူ့ချွေးမ ဆူဇန် သားယောက်ျားကလေး
တစ်ယောက် ဖွားတယ်။ ကလေးရဲ့ ဘယ်ဘက်ပခုံးမှာ
မဲ့တစ်လုံး၊ ဘယ်ဘက်လက် တံတောင်ဆစ် အောက်နားမှာ
မဲ့တစ်လုံး မွေးရာပါ ပါလာတယ်။ သေသွားတဲ့ သူ့အဖိုး
ဝီလျံဂျော့မှာ မဲ့ရှိတဲ့ နေရာနှင့် တထပ်တည်းပဲ။ ကလေးက
စကားပြော နောက်ကျတယ်။ သုံးနှစ်သားကျမှ စကား
ပြောတယ်။ ကလေးရဲ့ အမူအရာ၊ အပြောအဆို၊ ကြိုက်တာ၊
မကြိုက်တာကအစ သူ့အဖိုးနဲ့ တထေရာတည်းပဲ။ ကလေး
ငါးနှစ်သားအရွယ် ရောက်တော့ တစ်နေ့မှာ သူ့အမေက
ကိစ္စရှိလို့ သူ့လက်ဝတ်လက်စား သေတ္တာကလေးဖွင့်ပြီး

လက်ဝတ်လက်စားတွေ စစ်ဆေး ကြည့်နေတုန်းမှာ
 ကလေးက တစ်ဘက်ခန်းမှာ ကစားနေရာက သူ့အနား
 ရုတ်တရက် ရောက်လာပြီး ချက်ချင်း ရွှေနာရီကလေး
 ကောက်ယူလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ “ဒါ ငါ့နာရီ” လို့ ပြောပြီး
 နာရီကို ယူထားလို့ အတော်ကြာအောင်ပဲ ချောမော့
 တောင်းယူပြီး ပြန်သိမ်းထားရတယ်။ နောက်လဲပဲ ဒီနာရီကိုပဲ
 ကလေးက “ငါ့နာရီ” ဆိုပြီး မကြာခဏ တောင်းတယ်။
 ဒီကလေးဟာ အဖိုးကြီး ဝင်စားတဲ့ ကလေးပဲလို့ သူတို့
 ဆုံးဖြတ်ကြပြီး ကလေးကို ဝီလျံဂျော့လို့ပဲ သူ့ အယင်နာမည်
 အတိုင်း မှည့်လိုက်ကြတယ်။

အဖိုးကြီး ဝီလျံဂျော့ဟာ သူ့စိတ်ညွတ်ရာမှာ
 သူဖြစ်လိုတဲ့ သူ့ သားနဲ့ သူ့ ချွေးမရဲ့သား သွားဖြစ်တယ်။
 ဒါလဲ ဘဝတဏှာ ဦးတည်ရာမှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်
 သွားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားတဲ့ သာဓကတစ်ခုပဲ။

ပိုပြီးဆီလျော်တဲ့ ဒီလို ယုံကြည်လောက်တဲ့ အစစ်
 ဖြစ်ရပ် အဆေးခံ လူဝင်စား ဖြစ်ရပ်တွေ ကမ္ဘာ
 အနှံ့အပြားမှာ များစွာ ရှိပါတယ်။
 အထူးသဖြင့် အာရှတိုက် နိုင်ငံတွေမှာ ပိုများပါတယ်။
 သို့သော်လဲ ဒီနေရာမှာ ပြောချင်တာက စိတ်ညွတ်ရာ
 စိတ်ကလိုလားတောင့်တရာမှာ အဆင်သင့် ရှိနေတဲ့

မှီစရာရုပ်ကို သွားမှီပြီး တစ်ဘဝရဲ့ အစဆုံး စိတ်ကလေး
 ဖြစ်ရတာကို ပြောချင်တာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီမှာ စိတ်ညွတ်ရာ
 ဖြစ်ရပုံ ထင်ရှားတဲ့ ဒီဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို ထုတ်ပြခြင်းပါ။
 ပြီးတော့ ဒီဖြစ်ရပ်နှစ်ခုဟာ တမလွန် အယူအဆကို
 လက်ခံထားတဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ မထွန်းကားရာ
 နိုင်ငံတွေက ဖြစ်ရပ်တွေဖြစ်လို့ ဖော်ပြဖို့ ပိုပြီး သင့်လျော်
 တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီခေတ်ဒီအခါ
 အလွန်မကြာသေးတဲ့ အချိန်က ဖြစ်ရပ်တွေ ဆိုတော့ ပိုပြီး
 စိတ်ဝင်စားဖို့လဲ ကောင်းတယ်။ ဒီနေရာမှာ ထည့်စဉ်းစားဖို့လဲ
 ပိုပြီး ဆီလျော်တယ်။

တမလွန်ဘဝ၏ အခုပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း တစ်ဘဝပြီး
 အကြောင်းများ တစ်ဘဝ တမလွန်ဘဝတွေ ဖြစ်ရာမှာ
 အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် အကြောင်း
 သုံးခု ရှိတယ်။ ပထမ အကြောင်းတော့ ရှေ့ဘဝတွေမှာ
 ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းတဲ့အလုပ် ကုသိုလ်ကံ၊ ဆိုးတဲ့အလုပ်
 အကုသိုလ်ကံ ဆိုတဲ့ အကြောင်းတရားပဲ။ ရှေ့ဘဝမှာ
 ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အဲဒီ ရှေးဘဝမှာ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်စေဖို့
 အချိန်မရ အခွင့်မသာခဲ့သေးတဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှု
 တွေရဲ့ အကျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ပေါင်းစုထားတဲ့
 နောက်ဘဝဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။

အဟောင်းချုပ် ဒုတိယ အကြောင်းကတော့ ရှေ့ဘဝ
 အသစ်ဖြစ် ရုပ်နာမ် အဆုံးစွန် ချုပ်ပျက်သွားခြင်း
 ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါပဲ။ ရှေ့ဘဝရဲ့
 နောက်ဆုံးစိတ် ချုပ်ပျက်သွားခြင်းကြောင့် သူ့နောက်က
 ကပ်လျက် စိတ်တစ်ခု ချက်ချင်း ဖြစ်ပေါ်တယ်။ အဲဒီ
 စိတ်ဟာ နောက်ဘဝရဲ့ အစဆုံးစိတ်ပဲ။ သက်ဆိုင်ရာ
 ရုပ်တရားကို မှီပြီး ဖြစ်တာမို့ ရုပ်သစ် နာမ်သစ် ဘဝသစ်ပေါ့။
 ဒီအကြောင်း နှစ်ခုကို ရှေ့မှာ ပြောခဲ့ပါပြီ။

ဘဝတဏှာ တတိယ အကြောင်းကတော့ ဘဝတဏှာ
 လို့ခေါ်တဲ့ အသက်ရှင်နေချင်တဲ့ စိတ်ပဲ။
 အသက်ရှင်နေတာကို ဘဝလို့ ခေါ်ကြတယ်။ လိုချင်တာ
 တပ်မက်တာက တဏှာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘဝတဏှာဆိုတာ
 အသက်ရှင်နေချင်တဲ့ စိတ်၊ ဘဝကို လိုချင်တပ်မက်တဲ့
 စိတ်ပဲ။ ရှေ့ဘဝမှာ ရုပ်နာမ် ချုပ်လို့ သေသွားသော်လဲပဲ
 အသက်ရှင်နေချင်တဲ့ အဲဒီဘဝတဏှာရဲ့ အရှိန်စွမ်းအား
 ကြောင့် အသက်ရှင်ပြီး ဘဝဖြစ်ချင်နေတော့ နောက်ဘဝ
 တစ်ဖန် ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ် ဘဝအသစ်
 ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဘဝဖြစ်ချင်တော့ ဘဝ ဖြစ်ရတာပဲ။

ဖြစ်ချင်ရင် ဖြစ်တယ်၊ ရချင်ရင် ရတယ်၊ လုပ်ချင်ရင်
 လုပ်တယ်။ ဒါတွေဟာ လောကရဲ့ ကြောင်းကျိုးနိယာမ
 ဓမ္မတာ သဘာဝပါပဲ။ ကျောင်းဆရာ ဖြစ်ချင်တော့

ဖြစ်အောင်လုပ်တယ်၊ ကျောင်းဆရာဖြစ်တယ်။ ထို့အတူပဲ
 ပါမောက္ခဖြစ်ချင်တော့ ပါမောက္ခဖြစ်တယ်။ အင်ဂျင်နီယာ
 ဖြစ်ချင်တော့ အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်တယ်။ ဆရာဝန် ဖြစ်ချင်တော့
 ဆရာဝန်ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးဖြစ်ချင်တော့ ဘုန်းကြီး
 ဖြစ်တယ်။ ဥပုသ်စောင့်ချင်တော့ ဥပုသ်စောင့်တယ်။
 တရားအားထုတ်ချင်တော့ တရားအားထုတ်တယ်။ ထမင်း
 စားချင်တော့ ထမင်းစားရတယ်။ ထမင်းစားချင်တဲ့
 ထမင်းတဏှာကြောင့် ထမင်းစားရအောင် လုပ်တော့
 ထမင်းစားရတယ်။ ထမင်း စားချင်ခြင်းဆိုတဲ့ ထမင်း
 တဏှာကအကြောင်း၊ ထမင်း စားရခြင်းက အကျိုး။
 ထို့အတူပဲ ဘဝကို လိုချင်တပ်မက်တဲ့ တဏှာက အကြောင်း၊
 ဘဝကိုရခြင်း ဘဝဖြစ်ပေါ်ခြင်းက အကျိုး။

ဆန္ဒနှင့်တဏှာ သို့သော်လဲ ဒီနေရာမှာ သတိပြုစရာ
 တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒါက ဘာလဲ
 ဆိုတော့ ‘ချင်’ဟာ ‘ဆန္ဒချင်’နဲ့ ‘တဏှာချင်’ နှစ်မျိုးရှိတယ်
 ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ‘ဆန္ဒချင်’က ပြုလုပ်ချင်ရုံမျှပါပဲ။ ငြိတွယ်
 တပ်မက်ခြင်း မရှိဘူး။ (ကတ္တုကမျတာ ဆန္ဒော လို့
 ကျမ်းဂန်များမှာ ဆိုပါတယ်။) ထိုင်ချင်လို့ ထိုင်တယ်၊
 ရပ်ချင်လို့ ရပ်တယ်၊ သွားချင်လို့ သွားတယ် စသည်ဖြင့်
 သာမန်ပြုလုပ်မှု ဖြစ်ရုံမျှ ပြုလုပ်ချင်တာဟာ ‘ဆန္ဒချင်’
 ပါ။ ‘တဏှာချင်’ကတော့ ပြုလုပ်ချင်ရုံမျှ မဟုတ်ပါဘူး။

ပြုလုပ်ရမည့်အရာ၊ ဖြစ်မည့်အရာ၊ ရမည့်အရာကို ငြိကပ်
တွယ်တာ တပ်မက်ပြီး လိုချင်နေတာဟာ ‘တဏှာချင်’ပါ။

အကြောင်းပေါင်းစုံ ပြီးတော့ နောက်တစ်ခု သတိပြုစရာက
ညီညွတ်မှု ဖြစ်ချင်တိုင်းလဲ ဖြစ်ချင်မှဖြစ်ပါတယ်။
ရချင်တိုင်းလဲ ရချင်မှ ရပါတယ်။
အကြောင်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်မှပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရပါတယ်။
ဥပမာ ဆရာဝန်ဖြစ်ချင်လို့ ဖြစ်အောင်လုပ်တယ် ဆိုပါစို့။
မိမိရဲ့ အရည်အချင်း၊ ကြိုးစားမှု၊ ကျန်းမာရေး၊
ငွေရေးကြေးရေး၊ မိသားစု အခြေအနေ၊ နိုင်ငံရေးလူမှုရေး
အခြေအနေ၊ အချိန်ကာလ စသည်အားဖြင့် အကြောင်း
ပေါင်းစုံ အားလုံး အဆင်ပြေမှ ဆရာဝန် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
သို့သော်လဲ အကြောင်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်လို့ ဆရာဝန်
ဖြစ်ပြီဆိုရင်တော့ ပဓာနအကြောင်းက ဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်
ပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဘဝဖြစ်ချင်တဲ့စိတ် ဘဝတဏှာဟာ
ဘဝဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်း တစ်ရပ်လို့ ပြောတာပါ။
စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီး သူ့ခင်ပွန်းဟောင်း
နတ်သားထံမှာပဲ နတ်သမီးဘဝ ပြန်ရတာဟာ အဲဒီဘဝကို
လိုချင်တပ်မက်တဲ့ တဏှာကြောင့် ဖြစ်တာ ထင်ရှား
ပါတယ်။ သို့သော်လဲ ဒီအဆင့်မြင့်တဲ့ ဘဝကို ရဖို့ရာ သူ
လုပ်တဲ့အခါမှာ မကောင်းမှုတွေကိုပဲ လုပ်မိနေရင်တော့

နတ်သမီးဘဝကို သူ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါဟာ ပြုလုပ်မှုဆိုတဲ့ အကြောင်း ချွတ်ယွင်းလို့၊ မမှန်လို့၊ အကြောင်း မညီညွတ်လို့ မရတာပါ။ အခုတော့ သူက ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကိုပဲ ပြုလုပ်တော့ ရအောင်ပြုလုပ်မှုဆိုတဲ့ အကြောင်းပါ ညီညွတ်သွားတဲ့အတွက် သူ လိုချင်တဲ့ဘဝကို ရသွားပါတယ်။

ဘဝတဏှာဟာ အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလို ဖြစ်လာတဲ့ စိတ် မဟုတ်ပါဘူး။ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ပေါင်းစုထားတဲ့ ဘဝဆိုတာ ဆင်းရဲချည်းပဲလို့ အမှန်အတိုင်း မသိတဲ့အတွက် ဘဝကို လိုချင်တာပါ။ အမှန်အတိုင်းသိရင် ဘဝကို မလိုချင်ပါဘူး။ အဲဒီ မသိတာက အဝိဇ္ဇာ၊ လိုချင်တာက တဏှာ၊ လိုချင်စိတ် ပြင်းပြလာလို့ စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်လာတာက ဥပါဒါန်၊ စွဲလမ်းတာကို ရအောင်လုပ်တာက ကံ ကမ္မဘဝ၊ ရအောင်လုပ်တဲ့ အလုပ် မှန်ကန်တော့ ဘဝသစ်ကို ရတယ်။ အဲဒါက ဇာတိ။ ဘဝတဏှာကြောင့် ဘဝဖြစ်တယ်ဆိုသော်လဲ အဲဒီလို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းအရ အကြောင်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်မှ ဖြစ်တယ်။

ရဟန္တာများမှာတော့ အဲဒီဘဝတဏှာကို အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်နဲ့ အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်လို့ ဘဝဖြစ်ချင်တာ မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘဝတဏှာဆိုတဲ့ အကြောင်း မရှိတော့လို့ ရဟန္တာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးတဲ့နောက် ဘဝသစ် မဖြစ်တော့ဘူး။ ဘဝဇာတ် သိမ်းသွားပြီ။ ဆင်းရဲ လုံးဝ ငြိမ်းသွားပြီ။

အစွန်းဘက်ရင်လဲ ရောက်သွား တတ်တယ်။ နောက်တစ်ဘဝ
မကူးမိ ခဏခေတ္တ နားခိုစရာ ကြားခံဘဝလေး တစ်ခု
ရှိသေးတယ်လို့ ယူမှားတဲ့ အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ အစွန်းနဲ့ရင်လဲ
ငြိနေတတ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒနည်းကျ တမလွန်ဘဝ ယူဆပုံကို
သေသေချာချာ လေ့လာသင့်ပါတယ်။

အတ္တဒိဋ္ဌိ ဒီတော့ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်တဲ့ တမလွန်ဘဝ
ယူဆပုံတွေကို ပထမ နားလည်ထားဖို့
လိုပါတယ်။ အဲဒီ အယူအဆတွေကို ဟိန္ဒူ ဘာသာမှာ
တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဟိန္ဒူဘာသာ အယူအဆအရ ကမ္ဘာ
လောကကြီးနှင့်တကွ သတ္တဝါအားလုံးကို ဣသရ၊ ပရမိဿရ
(ပရမေသွာရ)၊ ပရမတ္ထ (ပရမာတွ) လို့ခေါ်တဲ့
မဟာဗြဟ္မာကြီးက ဖန်ဆင်းပြီး သတ္တဝါ အသီးသီးရဲ့
သန္တာန်မှာ အတ္တကလေး တစ်ခုစီ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။
ဒီအတ္တကလေးရှိမှ သတ္တဝါဟာ အသက်ရှင်ပြီး သွားလာ
လှုပ်ရှား နေနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအတ္တကလေးကို
ဇီဝအတ္တ လို့ ခေါ်တယ်။ အသက် တည်းဟူသော အတ္တလို့
ဆိုလိုတယ်။ ဒီအတ္တဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်စီးဘူး။
တည်မြဲတယ်။ တချို့က ရုပ်ကို တည်မြဲတယ်လို့ ယူဆတော့
ရုပ်ကို အတ္တလို့ ယူဆတယ်။ တချို့က စိတ်ကို
တည်မြဲတယ်လို့ ယူဆတော့ စိတ်ကို အတ္တလို့ ယူဆတယ်။
တချို့က အတ္တဆိုတာ ရုပ်နဲ့နာမ်မှတစ်ပါး သီးခြားအရာ

တစ်ခုပဲလို့ ယူဆတယ်။ ဒီအယူအဆ အားလုံးကို အတ္တဒိဋ္ဌိ အတ္တဝါဒ လို့ခေါ်တယ်။

မောက္ခ ဥပမာ လူဆိုကြပါစို့၊ ဒီအတ္တဟာ ပဋိသန္ဓေ ကတည်းက ဒီလူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ တည်ရှိ လာခဲ့ပြီး ဘယ်တော့မှ မပျက်စီးဘဲ တည်မြဲလျက် အမြဲရှိနေတယ်။ လူသေရင်တော့ ဒီအတ္တဟာ သေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်သွားပြီး တည်မြဲလျက်ပဲ နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲမှာ ဝင်ပြီး နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ဘဝမှာ အဲဒီလူ သေပြန်တော့ နောက်ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုထဲမှာ ဝင်၊ နောက်တစ်ဘဝဖြစ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ဒီအတ္တဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေပြီး တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ ကူးသွားနေတယ်။ ဒါကို ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏဝါဒအရ သံသရာလို့ ခေါ်ကြတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ယောဂကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ အားထုတ်လို့ အတ္တမှာ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေ စင်ကြယ်သွားတော့မှ အတ္တဟာ ဖြူစင် တောက်ပြောင်လာပြီး နောက်တစ်ဘဝ မကူးတော့ဘဲ ပရမအတ္တခေါ်တဲ့ မဟာဗြဟ္မာကြီးဆီ ပြန်ရောက်သွားပြီးတော့ မဟာဗြဟ္မာကြီး နဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ပေါင်းစည်းမိသွားတယ်။ အဲဒီတော့မှ အတ္တဟာ သံသရာက လွတ်မြောက်ခြင်း မောက္ခကို ရသွားတယ်။ အဲဒါဟာ ဟိန္ဒူဝါဒရဲ့ နိဗ္ဗာန်ပဲ။

တမလွန်ဘဝ ဖြစ်ပုံကို အဲဒီလို ယူဆရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်အရ မှားပါတယ်။

အသက်ဝိညာဉ် သို့သော်လဲ တချို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ
 အဲဒီလို အယူအဆမျိုး ခပ်ဆင်ဆင်
 ရှိကြတယ်။ တချို့က လူမှာ အမြဲရှိနေတဲ့ အသက်ဝိညာဉ်
 ဆိုတာ ရှိတယ်။ လူသေမှ အသက်ဝိညာဉ်က သေသူရဲ့
 ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်သွားပြီး နောက်ဘဝ အမိဝမ်းတွင်းမှာ
 ဝင်ပြီး ပဋိသန္ဓေနေ မွေးဖွားတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ နောက်တစ်ဘဝ
 တမလွန်ဘဝ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီဘဝ အဲဒီလူ သေပြန်တော့
 သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကထွက်၊ နောက်ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုကို ကူးသွား၊
 နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်ပြန်ရော။ ဒီလိုနဲ့ အသက်ဝိညာဉ်ဟာ
 တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ မပျက်မစီးဘဲ တည်မြဲလျက် ကူးပြောင်း
 သွားတယ်။ ဘဝ ကူးသွားတယ်လို့ ယူဆကြတာ ရှိပါတယ်။
 တချို့က စိတ်ကို အသက်ဝိညာဉ်လို့ ယူဆကြတယ်။
 အဲဒါ အတ္တဒိဋ္ဌိ ပေါ့။ တချို့ကတော့ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် စိတ်အပြင်
 အသက်ဝိညာဉ်ကလေး သီးခြား ရှိနေတယ်လို့ ယူဆ
 ကြတယ်။ ဒါလဲ အတ္တဒိဋ္ဌိ ပဲ။ အဲဒီ အသက်ဝိညာဉ်က
 နောက်တစ်ဘဝကို တည်မြဲလျက် ကူးသွားတယ်လို့
 ယူဆကြတယ်။ သဿတဒိဋ္ဌိ ပေါ့။

အတူတူပဲ အဲဒီအတိုင်း ယူဆရင် ဟိန္ဒူ = ဗြဟ္မဏ
 ဝါဒနဲ့ သဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။
 အခေါ်အဝေါ် ဝေါဟာရ ဘာသာစကားပဲ ကွာခြားတယ်။
 ဟိန္ဒူက တည်မြဲနေတဲ့ အတ္တရှိတယ်။ ဒီအတ္တက

တည်မြဲလျက် တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ ကူးသွားတယ်လို့ ယူဆတယ်။ တချို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်က တည်မြဲနေတဲ့ အသက်ဝိညာဉ်ဆိုတာ ရှိတယ်၊ အဲဒီ အသက်ဝိညာဉ်က တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ တည်မြဲလျက် ကူးသွားတယ်လို့ ယူဆတယ်။ သဘောက အတူတူပဲ။ ဘာပဲထူးသလဲဆိုတော့ ဟိန္ဒူ ဘာသာဝင်တွေက အတ္တ (အာတွာ)လို့ခေါ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက အသက်ဝိညာဉ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒါပဲထူးတယ်။

သဿတဒိဋ္ဌိ အဲဒီလို မပျက်မစီးဘဲ အမြဲတည်
နေတဲ့ အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ်က
တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ ကူးသွားတယ်လို့ ယူဆရင် အဲဒါကို
သဿတဒိဋ္ဌိ = တည်မြဲအယူမှား လို့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

ဘဝကူးသလား ဒီနေရာမှာ ကူးတယ်ဆိုတဲ့ စကားရဲ့
အဓိပ္ပါယ်ကို နည်းနည်း စဉ်းစား
ကြည့်ရအောင်။ လောကမှာ ပြောကြတယ်။ မြောင်းကို
ကူးတယ်၊ ချောင်းကိုကူးတယ်၊ မြစ်ကိုကူးတယ်တဲ့။
ကူးတယ်ဆိုတာ ကူးတဲ့လူက ဒီဘက်ကမ်းမှာ သေကြေ
ပျက်စီးပြီးမှ မြစ်ရဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းမှာ သွားဖြစ်တာကို
ဆိုလိုတာလား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) ဒါဖြင့် ဘယ်လိုလဲ။

(ဒီဘက်ကလူ မသေပဲ ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးပြီး ရောက်တာကို ပြောတာပါဘုရား။) ဒီလူက လှေနဲ့ ကူးတယ် ဆိုကြပါစို့။ သူက လှေပေါ်တက်ပြီး မသေကြေ မပျက်စီးဘဲ အသက်ရှင် တည်နေလျက်ပဲ လှေပေါ် ပါသွားပြီး ဟိုဘက်ကမ်းကို ရောက်သွားတာကိုပဲ ဒီလူ မြစ်ကို ကူးသွားတယ်လို့ ပြောကြတာ မဟုတ်လား။ (ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။) ဒါဖြင့် တကယ်လို့ ဒီဘက်မှာ သေပြီး၊ ပျက်စီးပြီးမှ ဟိုဘက်မှာ လူတစ်ဦးအနေနဲ့ သွားဖြစ်ရင်တော့ ကူးတယ်လို့ ခေါ်ပါ့မလား။ (မခေါ်ပါ ဘုရား။) ဘယ်လို ခေါ်ရမလဲ။ (ဟိုဘက်ကမ်းမှာ ဖြစ်တယ် လို့ပဲ ပြောရမှာပါဘုရား။) ဒါဖြင့် မပျက်စီးဘဲ တည်မြဲလျက် ဟိုဘက် ရောက်သွားတာ ကို ကူးတယ်လို့ ခေါ်တာပေါ့။ (မှန်ပါဘုရား။)

အသက်ဝိညာဉ် ဒါဖြင့် ဟိန္ဒူ ဗြဟ္မဏ ဘာသာအရ
 ရှိသလား အတ္တ (Soul)က ဒီဘက်ဘဝ
 ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်ပြီး မပျက်စီးဘဲ
 တည်မြဲလျက် နောက်ဘဝ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ သွားဝင်ရင်
 ဘဝကူးတယ် ခေါ်ရမလား၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်တယ်
 ခေါ်ရမလား။ (ဘဝကူးတယ်လို့ ခေါ်ရမှာပါဘုရား။) ဒီတော့
 တချို့ထင်နေကြသလို လူသေတဲ့အခါ အသက်ဝိညာဉ်
 (Soul) လေးက ဒီဘဝ ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်သွားပြီး
 မသေကြေ မပျက်စီးဘဲ တည်မြဲလျက် နောက်ခန္ဓာကိုယ်

တစ်ခုထဲ ဝင်တယ်ဆိုရင်ကော ဘယ်လို ခေါ်မလဲ။
 (ဘဝကူးတယ် ခေါ်ရပါမယ်ဘုရား။) ဘဝအသစ်
 ဖြစ်တယ်လို့ မပြောနိုင်ဘူးလား။ (မပြောနိုင်ပါ ဘုရား။)
 ဘာကြောင့်လဲ။ (ဒါက အသစ်ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘုရား။
 အသက်ဟောင်း ဝိညာဉ်ဟောင်းကပဲ ခန္ဓာကိုယ် အဟောင်း
 ကနေပြီး ခန္ဓာကိုယ် အသစ်ထဲ ကူးပြောင်းသွားတာ
 ဖြစ်လို့ပါဘုရား။) ဒါဖြင့် ဘဝကူးတယ်လို့ပဲ ပြောရမှာပေါ့။
 ဒါကြောင့် တချို့က ဘဝတစ်ပါး ကူးပြောင်းသွားတယ်လို့
 ပြောကြတာ ထင်ပါရဲ့။

ဗုဒ္ဓဝါဒအရတော့ အဲဒီလို မပျက်မစီးဘဲ တည်မြဲ
 နေတဲ့ အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ် ရှိတယ်လို့ ယူဆရင်
 အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူမှား၊ အဲဒီ အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ်က
 တည်မြဲလျက် နောက်ဘဝကို ကူးသွားတယ်လို့ ယူဆရင်
 သဿတဒိဋ္ဌိ = တည်မြဲအယူမှား လို့ မြတ်စွာဘုရား
 မိန့်ကြားတော် မူပါတယ်။

စကားလုံး ဒါကြောင့် အခု တချို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 အသုံးအနှုန်း တွေ အင်္ဂလိပ် ဘာသာနဲ့ရေးတဲ့ စာတွေ
 မှာတောင်မှ reincarnation ဆိုတဲ့
 စကား သိပ်မသုံးကြတော့ဘူး။ rebirth လို့ပဲ အသုံး
 များလာကြတယ်။ reincarnation ဆိုတာက “အသက်
 ဝိညာဉ် (soul)က နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုမှာ ပြန်ပြီးဝင်ခြင်း၊

ဖြစ်ခြင်း”လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ အသက် ဝိညာဉ်က နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုမှာ ပြန်ဝင်ပြီး နောက်တစ်ဘဝ ပြန် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ ဒီတော့ သဿတဒိဋ္ဌိ = တည်မြဲအယူမှား သဘော သက်ရောက် တာပေါ့။

ဟိန္ဒူ ဘာသာမှာတော့ အမြဲ တည်ရှိနေတဲ့အတ္တ၊ အတ္တာ (Soul) က ခန္ဓာကိုယ်ဟောင်းစွန့်ပြီး ခန္ဓာကိုယ် သစ်မှာဝင်ပြီး နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆတဲ့အတွက် reincarnation ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ကိုက်ညီတာပေါ့။

rebirth ဆိုတာကတော့ ‘ပြန်ဖြစ်ခြင်း ပြန်မွေးဖွား ခြင်း’ လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ဒီတော့ ‘ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ် ဖြစ်ခြင်း ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း’ လို့ အဓိပ္ပါယ် ယူနိုင်တဲ့အတွက် သဿတဒိဋ္ဌိသံ မပါလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ‘တမလွန်ဘဝ’ အတွက် rebirth က ပိုဆီလျော်တာပေါ့။

အယူမှန် ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ မူလစကား
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပြန်ကောက်ကြရအောင်။ အခု ပြောခဲ့
 တဲ့အတိုင်း တည်မြဲနေတဲ့ အတ္တ၊
အသက်၊ ဝိညာဉ်က နောက်ဘဝကို ကူးသွားတယ်လို့
ယူဆရင် သဿတဒိဋ္ဌိ = တည်မြဲအယူမှား ဖြစ်နေတော့
အယူမှန် = သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်အောင် ဘယ်လို ယူဆရမလဲ။
ဒါပြောရမယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘုန်းကြီး ရှေ့မှာ ရှင်းပြခဲ့တဲ့အတိုင်း လူလို့
 ခေါ်ရတဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ပေါင်းစုထားတဲ့
 အရာမှာ ရုပ်လဲ ခဏကလေးတောင် မတည်မြဲဘူး၊
 ချက်ချင်းဖြစ် ချက်ချင်း ပျက်တယ်။ နာမ်ခေါ်တဲ့ စိတ်
 စေတသိက်လဲ မမြဲဘူး၊ ချက်ချင်းဖြစ် ချက်ချင်းပျက်တယ်။
 အဲဒီ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ဖြစ်ချည်ပျက်ချည်နဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့
 ဖြစ်စဉ်ကိုပဲ အသက်ရှင်နေတဲ့ လူ၊ သတ္တဝါလို့ ခေါ်ကြတာ
 မဟုတ်လား။ (ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။) ဒီတော့ ရုပ်နဲ့နာမ်မှ
 တပါး သီးခြား အသက်ကလေး ဝိညာဉ်ကလေး
 ရှိပါဦးမလား။ (မရှိပါဘုရား။) သတ္တဝါ အသက်ရှင်ဖို့
 အဲဒီ အသက်ကလေး ဝိညာဉ်ကလေး သီးခြားရှိဖို့
 လိုသေးသလား။ (မလိုတော့ပါ ဘုရား။) မလိုတော့ဘူးနော်။
 ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ပေါင်းစုနေတဲ့
 ဖြစ်ပျက်အစဉ်ကြီး ရပ်မသွားသေးရင် အသက်ရှင်
 နေတယ်လို့ပဲ ခေါ်ကြရတာ မဟုတ်လား။

ဒီမှာ အသက်ဆိုတာ ဖြစ်ပျက်အစဉ်ထဲမှာ ပါဝင်နေတဲ့
 ဇီဝတရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေကို ခေါ်တာ မဟုတ်လား။ (မှန်ပါ
 ဘုရား။) အမိဝမ်းတွင်းမှ မွေးဖွားလာကတည်းက
 အမြဲရှိနေတယ်လို့ အများထင်နေကြတဲ့ အသက်ကလေး၊
 ဝိညာဉ်ကလေးဆိုတာကို ခေါ်တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ
 အသက်ဝိညာဉ်ကလေးက ရှိတယ်လို့သာ ထင်နေကြတာ၊
 တကယ်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ စိတ်ကို သတိနဲ့

မကူးပါဘုရား။) ရှိတယ်လို့သာ ထင်နေကြပြီး အမှန်တကယ် မရှိတဲ့ အသက် ဝိညာဉ် ဆိုတာက ရှိမှမရှိတော့ ဟိုဘက် ဘဝကို ကူးလို့ ဘယ်ရပါ့မလဲ။ ဒီတော့ သတ္တဝါသေရင် ဒီဘဝက ဟိုဘက်ဘဝကို ဘာမှ မကူးဘူးဆိုတာ သေချာ တာပေါ့။ (မှန်ပါ၊ သေချာပါတယ်ဘုရား။) ဒါက သဘော တရား စဉ်းစားကြည့်လို့ နားလည် သဘောပေါက်တာ။

ရှုရင် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာနည်းအရ
အမှန်သိတယ် ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရုပ်တွေ ထင်ထင်ရှားရှား
ဖြစ်တိုင်း၊ စိတ်တွေ ထင်ထင် ရှားရှား
ဖြစ်တိုင်း သတိဦးစီးတဲ့ စိတ်နဲ့ စောင့်ကြည့် ရှုမှတ်
ရင်တော့ သမာဓိအားကောင်းလာတဲ့အခါမှာ ပူသဘောနှင့်
ရှုသိစိတ်၊ အေးသဘောနှင့် ရှုသိစိတ်၊ လှုပ်ရှား သဘော
ရွေ့လျားသဘော နှင့် ရှုသိစိတ် စသည်ဖြင့် အရှုခံရုပ်နှင့်
ရှုသိစိတ် တစ်စုံတစ်စုံ တစ်တွဲတစ်တွဲ ဖြစ်နေရှိနေတာကို
ကွဲကွဲပြားပြား ထင်ထင် ရှားရှား ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်နဲ့
တွေ့သိနေရတယ်။ ရုပ်နဲ့နာမ်မှတစ်ပါး တခြားဘာမှ
မတွေ့ရဘူး၊ အသက်ဆိုတာလဲ မတွေ့ရဘူး၊ ဝိညာဉ်
ဆိုတာလဲ မတွေ့ရဘူး။ အရှုခံ ပူတာလေး ပေါ်လာလိုက်၊
စိတ်ကလေးက ရှုသိလိုက်။ အရှုခံ လှုပ်ရှားတာလေး
ပေါ်လာလိုက်၊ စိတ်ကလေးက ရှုသိလိုက်နဲ့၊ အဲဒီလို
အာရုံနဲ့ ရှုစိတ် တစ်စုံတစ်စုံကိုပဲ တွေ့နေ သိနေရတယ်။

နောက် သမာဓိ ပိုအားကောင်းပြီး ဉာဏ်ပိုထက်လာ၊
ရင့်လာတော့ ပူတာရော ရှုသိစိတ်ရော ပေါ်လာလိုက်
ပျောက်သွားလိုက် စသည်ဖြင့် ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာ
မမြဲတာပါ ကိုယ်တွေ့ သိမြင်လာရတယ်။

အဲဒီအခါကျမှ ဒီဘက်ဘဝက ဟိုဘက်ဘဝကို
ရုပ်လဲမကူးဘူး၊ စိတ်လဲမကူးဘူး၊ တခြားကူးစရာ
အသက်ဝိညာဉ် ဆိုတာလဲ မရှိဘူးလို့ ပိုပြီး နှစ်နှစ်
ခြိုက်ခြိုက်ကြီး သဘောကျ လာတယ်။

အယူမှား ဒီတော့ တည်မြဲနေတဲ့ အတ္တ၊
ကင်းသွားတယ် အသက်၊ ဝိညာဉ်ဆိုတာ ရှိတယ်လို့
ယူမှားတဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိ နဲ့ ရုပ်ဖြစ်စေ၊
နာမ်ဖြစ်စေ၊ အတ္တ၊ အသက်ဝိညာဉ်ဖြစ်စေ တစ်ခုခု
တည်မြဲလျက် နောက်ဘဝကို ကူးသွားတယ်လို့ ယူမှားတဲ့
သဿတဒိဋ္ဌိ အယူမှားလဲ ကင်းသွားတယ်။

ဒါဖြင့် အခုပြောခဲ့သလို ဒီဘက်ဘဝက ဟိုဘက်ဘဝ
ကို ဘာမှ ကူးမသွားရင် နောက်တစ်ဘဝ မဖြစ်တော့ဘူး၊
မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ဒီလို ထင်စရာရှိတယ်။ မှန်တယ်၊
ကူးတော့ ဘာမှမကူးဘူး၊ သို့သော် နောက်ဘဝတော့
ဖြစ်တယ်၊ ရှိတယ်။ ဘယ်လို ဖြစ်သလဲ။ ဒီဘက်ဘဝက
အကြောင်းတွေကြောင့် နောက်ဘဝမှာ ရုပ်အသစ် နာမ်အသစ်

ဖြစ်စေ သွားလာနေတယ်လို့ ယူဆ စွဲလမ်းကြပါတယ်။ ဒါကို အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ= ရောက်ထိုက်တဲ့ ဘဝကို မရောက်ရ သေးမီ ကြားဘဝလေး ရှိနေသေးတယ်လို့ ယူဆတဲ့ အယူမှားလို့ ခေါ်ပါတယ်။*

တည်မြဲဝိညာဉ် တချို့လဲ သေသူရဲ့ သင်းချိုင်း မြေပုံ အယူအဆတွေ ပေါ်က မြေကြီးခဲကလေး တစ်လုံး ဖြစ်စေ၊ မြေပုံအနီးက သစ်ကိုင်း ကလေး တစ်ကိုင်းဖြစ်စေ ယူပြီး အိမ်မှာ ထားကြတယ်။ တချို့ကျတော့လဲ သေသူရဲ့ ဓါတ်ပုံကို တနေရာရာမှာ ထားပြီးတော့ ထမင်း၊ ဟင်း၊ မုန့်ပဲသရေစာ စသည် တင်ထားကြတယ်။ သေသူရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ ဒီခဲလုံး၊ ဒီသစ်ကိုင်း၊ ဒီဓါတ်ပုံမှာ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲ။

သေသူရဲ့ အဲဒီဝိညာဉ်ကို ရည်စူးပြီး ရက်လည်ဆွမ်း သွတ်ခြင်း၊ သပိတ်သွတ်ခြင်းစတဲ့ ဒါနကောင်းမှုတွေ ပြုပြီး အမျှအတန် ဝေမှပဲ ဒီဝိညာဉ်ကလေး ကျွတ်လွတ် သွားပြီး သူရောက်ထိုက်တဲ့ ကောင်းရာသုဂတိကို ရောက်သွားတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။

ဒီနေ့နံနက်ပဲ ဒီဝင်းထဲမှာ ဆွမ်းသွတ်တစ်ခု သွားခဲ့ရတယ်။ ဒကာကြီးတစ်ယောက် မနေ့က ကွယ်လွန်လို့

* ဂျပန်ပြည် အိုကီနာဝါကျွန်းသားများကတော့ သေသူရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ ကြားဘဝမှာ ၄၉ ရက် နေရတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။

ဒီနေ့ ဆွမ်းသွတ်၊ သပိတ်သွတ်ကြတယ်။ တရားနာဖို့ အားလုံး အဆင်သင့်ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ပရိသတ်ထဲက တစ်ယောက်က ကွယ်လွန်တဲ့ ဒကာကြီးရဲ့ အလောင်းနား သွားပြီး “ဦး...ရေ၊ တရားနာကြပါ” လို့ ခပ်တိုးတိုး တရားနာဖိတ်တယ်။ အဓိပ္ပါယ်က သေသူရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ အလောင်းထဲမှာ ရှိနေသေးတယ်။ သို့မဟုတ် အလောင်းနားမှာ ရှိနေသေးတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပေါ့။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ အရတော့ မနေ့က ဒီဒကာကြီး ကွယ်လွန်ပြီး ချက်ချင်းပဲ သူ့ရောက် ထိုက်တဲ့ ဘဝမှာ ရုပ်နာမ်အသစ်နဲ့ ဘဝသစ် ဖြစ်ပြီးနေပြီ။ အလောင်းထဲမှာဖြစ်စေ၊ အလောင်းနားမှာဖြစ်စေ သူ လုံးဝ မရှိတော့ဘူး။

သို့သော်လဲ ကွယ်လွန်ပြီး ချက်ချင်းပဲ ပြိတ္တာဘဝမှာ ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး တစ်စုံတရာကို မျှော်လင့်တောင့်တရင်း အနီးနားမှာ ရှိနေကောင်း ရှိနေဦးမှာပဲ ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ သူ့ကို တရားနာ ဖိတ်တယ်ဆိုရင်တော့ သဘာဝ ကျပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။

အဲဒီသဘောနဲ့ မဟုတ်ဘဲ အခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း တချို့ ယူဆကြသလို ဝိညာဉ်ဟာ တည်မြဲလျက်ပဲ အလောင်းထဲမှာ၊ သို့မဟုတ် အလောင်းနားမှာ ရှိနေသေးတယ်လို့ ယူဆရင်တော့ ဒါဟာ သဿတဒိဋ္ဌိ လဲဟုတ်တယ်။ အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ လဲဟုတ်တယ်။

တိဘက်တို့ရဲ့ တိဘက်တို့ဗားမင်း (Tibeto
ဝိညာဉ်နှင့်အတတ် Burman) အနွယ်ဖြစ်တဲ့
မြန်မာလူမျိုး တချို့ရဲ့ ဒီဝိညာဉ်
အယူအဆကို တိဘက်လူမျိုးတို့ အယူအဆနှင့် ယှဉ်စပ်
ကြည့်သင့်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ တိဘက်လူမျိုးများက
လူသေသွားရင် ဝိညာဉ်က ထွက်မသွားသေးဘဲ အလောင်းထဲ
မှာပဲ ရှိနေ သေးတယ်။ ဝိညာဉ်နှင့်ထုတ်တဲ့ ပညာကို
ကျွမ်းကျင်တဲ့ တိဘက်လားမား ဘုန်းကြီးတစ်ပါးပါးက
နှင်ထုတ်မှပဲ ဝိညာဉ် ထွက်သွားတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။
အဲဒီ ပညာကလဲ ဘုန်းကြီးတိုင်း ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်တဲ့
ပညာမဟုတ်ဘူး။ ဒီပညာ တကယ်တတ်မြောက်တဲ့
ဆရာဘုန်းကြီးထံမှာ နှစ်ရှည်လများ သင်ယူလေ့လာထားတဲ့
ဘုန်းကြီးများမှပဲ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်တယ်။

နှင်ထုတ်ပုံကတော့ ဝိညာဉ်နှင့်တဲ့ ဘုန်းကြီးက
အလောင်းနားမှာ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် ရပ်ပြီးတော့ ‘အစ်’
ဆိုတဲ့ အသံကို ဝမ်းခေါင်းသံ လည်ချောင်းသံပါ ပါလာအောင်
တအားကုန် ဖြစ်ညှစ်ထုတ်ပြီး စူးစူးရှရှ အော်လိုက်ပြီးမှ
‘ဖတ်’ ဆိုတဲ့ အသံကို အော်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီအသံနှစ်ခု
အသံနေ အသံထား မှန်မှ ဝိညာဉ်က ထွက်သွားတယ်။
မမှန်ရင် မထွက်ဘူး။ အသံကြားပြီး ကြောက်လန့် ထွက်သွား
သလားတော့ မသိဘူး။

သတိထား အဲဒီပညာ သင်ယူလေ့ကျင့်တဲ့ ဘုန်းကြီးဟာ
လေ့ကျင့်မှ ‘အစ်’လို့ အူရောအသံပါ ထွက်လာမတတ်
အစွမ်းကုန် ဖြစ်ညှစ်ပြီး အော်တာကို
အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ရတော့ တချို့မှာ အော်ရင်း သွေးတောင်
ပါလာသတဲ့။

သင်ယူတဲ့အခါမှာ ‘အစ်’ သံကိုပဲ ဌာန်ကရိုဏ်း
ကျအောင် အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်ရတယ်။ ‘ဖတ်’ အသံကို
ရောပြီး မရွတ်ရ မအော်ရဘူး။ ‘ဖတ်’ အသံကို သီးခြား
လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ‘ဖတ်’ အသံပါ
ရောပြီး လေ့ကျင့်လိုက်လို့ ‘အစ်..ဖတ်’ ဆိုပြီး
အသံနေအသံထား မှန်မှန် ရွတ်မိသွားလို့ အဲဒီအော်တဲ့
ဘုန်းကြီးရဲ့ ဝိညာဉ်က သူ့ကို နှင်ထုတ်တယ်ထင်လို့
ထွက်သွားရင် အဲဒီဘုန်းကြီး ကိစ္စချောရော။ ဒါပေတဲ့
လူသေနားမှာ အော်ရင်တော့ သေသူရဲ့ကိုယ်စား အော်တာမို့
အော်တဲ့ဘုန်းကြီးရဲ့ ဝိညာဉ်က ထွက်မသွားဘူးတဲ့။ သေသူရဲ့
ဝိညာဉ်ပဲ ထွက်သွားသတဲ့။ ထွက်သွားပြီးရင် ဒီဝိညာဉ်ဟာ
နောက်တစ်ဘဝ မကူးသေးမိကြားဘဝ (အန္တရာဘဝ)မှာ
လှည့်လည်နေရတယ်။ အဲဒီကြားဘဝကို ဗာဒို (Bardo)လို့
တိဘက်ဘာသာနဲ့ ခေါ်ကြသတဲ့။*

* Alexandara David Neel, Magic and Mystery
in Tibet, P.23,

ဒီကြားဘဝ ဗာဒိုမှာ သွားလာနေတဲ့ ဝိညာဉ်ကို ကောင်းရာမွန်ရာ ရောက်အောင် တန်ခိုးရှိတဲ့ တိဘက် ဘုန်းကြီးတွေက ကူညီနိုင်တဲ့အခါလဲ ရှိတတ်သတဲ့။ တစ်ခါတော့ ဂရင်းလားမား ဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ကွယ်လွန်ပြီး ဗာဒိုမှာ သွားလာနေသတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ဒုပက္ခန်လက် ဆိုတဲ့ ခပ်ကြောင်ကြောင် ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ကလဲ ရှိသတဲ့။ သူ့ကို တန်ခိုးရှိတယ်လို့ အများက ထင်ကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဒုပက္ခန်လက်ဟာ တောထဲ လျှောက်သွားနေရင်း စမ်းချောင်းကလေးမှာ ရေလာခပ်တဲ့ မိန်းမပျိုကလေး တစ်ယောက်ကို အတင်းဖမ်းဖက်ပြီး မတော်တရော်ပြုဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ဘုန်းကြီးက အသက် ကြီးကြီး မိန်းကလေးက သန်သန်မာမာဆိုတော့ အတင်း ရုန်းလိုက်တဲ့အတွက် မိန်းကလေး လွတ်သွားတယ်။

အိမ်ရောက်တော့ မိန်းကလေးက အဖြစ်အပျက်ကို သူ့အမေကို ပြောပြတယ်။ ဒီတော့ သူ့အမေက မိန်းကလေး ပြောပြတဲ့ အဲဒီလူရဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ကြားရတဲ့အခါ ဒါဟာ တန်ခိုးရှင် ဒုပက္ခန်လက် ပဲလို့ သိတော့ “ငါ့သမီး၊ အဲဒါ သူတော်သူမြတ်ပဲ။ ကောင်းတဲ့ ရည်ရွည်ချက်နှင့် သူကြံစည်တာ၊ အဲဒီနေရာ ပြန်သွားပြီး အဲဒီအရှင်ကို တွေ့ရင် သူ့အလိုအတိုင်း လိုက်လျောလိုက်” လို့ ပြောပြီး တိုက်တွန်းတယ်။

မိန်းကလေး အဲဒီနေရာ ပြန်သွားတော့ ကိုယ်တော်ချော
 ကို ကျောက်တုံး တစ်တုံးပေါ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေ မျက်စိ
 မှိတ်ပြီး မလှုပ်မရှက် ထိုင်နေတာ တွေ့ရသတဲ့။ တရား
 အားထုတ်နေတယ်ပေါ့လေ။ မိန်းကလေးက ဦးချပြီး
 “အရှင်မြတ်မှန်း မသိလို့ ရုန်းမိတာပါ။ အခု အရှင်မြတ်
 သဘောအတိုင်းပါပဲ”လို့ ပြောတော့ ကိုယ်တော်ချောက
 “ဟဲ့ မိန်းကလေး၊ မိန်းမတွေဟာ ငါ့စိတ်ကို မလှုပ်ရှား
 စေနိုင်ဘူး၊ ခပ်စောစောက ကိစ္စက ဂရင်းလားမားရဲ့
 ဝိညာဉ်ကို အဲဒီအနားမှာ မြင်လိုက်လို့ သူ့ကို သနားတာနဲ့
 ကောင်းရာမွန်ရာ လူ့ဘဝကို ပို့ချင်လို့ ငါကြိုးစားတာ၊
 သူ့ကံဆိုးချင်တော့ နင်က ရုန်းပြီး ထွက်ပြေးသွားတယ်။
 နင်ရွာထဲမှာ ရှိနေတုန်း ဒီစမ်းချောင်းနားက လယ်ကွင်းထဲမှာ
 မြည်းထီးနဲ့ မြည်းမ မြူးနေတာ ငါတွေ့တယ်။ ဒါကြောင့်
 အခုတော့ ဂရင်းလားမားဟာ မြည်းဘဝကိုပဲ သူ
 ရောက်ရတော့မယ်။ သူ့ကံပေါ့လေ”လို့ ပြောသတဲ့။*

ဒါတွေအားလုံးဟာ နောက်ဘဝမကူးမီ ကြားကာလ
 မှာ နားစရာ ခိုစရာ သရဲ၊ တစ္ဆေ ဝိညာဉ် ဘဝကလေးတစ်ခု
 ရှိနေတယ်လို့ ယူဆတဲ့ အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ အယူမှားပါပဲ။
 ဒီအယူအဆလဲ တည်မြဲနေတဲ့ အတ္တ, အသက်,
 ဝိညာဉ်ကလေး သတ္တဝါရဲ့ သန္တာန်မှာ ရှိနေတယ်လို့
 ယူဆတဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူမှားပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ဖြစ်ပေါ်
 လာတဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိ = တည်မြဲအယူမှားပါပဲ။

* Magic and Mystery in Tibet, P. 36, 37

ရည်ရွယ်ချက် ဒီလိုဆိုရင် သေသူကို ရည်စူးပြီး
 မှန်ဖို့လိုတယ် ဆွမ်းသွတ်ခြင်း၊ သပိတ်သွတ်ခြင်း
 စတဲ့ ဒါနကုသိုလ်တွေ ပြုတာဟာ
 မှားနေသလားလို့ မေးစရာ ရှိပါတယ်။ အဲဒါ မမှားပါဘူး။
 ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကတည်းက
 မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူချက်အရ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး
 စတဲ့ အဆင့်မြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ပြုလုပ်လာခဲ့ကြတဲ့
 ကောင်းမွန်မှန်ကန်တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာပဲ။ သဘာဝလဲ
 ကျပါတယ်။

သို့သော် ရည်ရွယ်ချက် ရည်စူးချက်တော့ မတိမ်း
 မစောင်းဖို့ လိုပါတယ်။ သတ္တဝါရဲ့ သန္တာန်မှာ မွေးဖွားလာ
 ကတည်းက အသက် ဝိညာဉ်ကလေး တည်မြဲလျက်
 ပါလာပြီး သေတဲ့အခါမှာ အဲဒီအသက် ဝိညာဉ်ဟာ
 သေသူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ထွက်သွားတယ်။ အဲဒီ အသက်
 ဝိညာဉ်ပဲ သရဲ တစ္ဆေ ဝိညာဉ်ဖြစ်ပြီး မကျွတ်မလွတ်သေးလို့
 သူ့ကို ရည်စူးပြီး ဒါနကုသိုလ် ပြုတယ်ဆိုရင်တော့ ဒါ
 ရည်ရွယ်ချက် တိမ်းစောင်းသွားပြီ။ မမှန်ပါဘူး။ အန္တရာဘဝ
 ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေပါတယ်။ သဿတဒိဋ္ဌိလဲ ဖြစ်နေပါတယ်။

ဘယ်လိုဆိုရင် ရည်ရွယ်ချက် မှန်သလဲဆိုတော့ -
 လောကမှာ အများ ပြောနေကြတဲ့ သရဲ တစ္ဆေဆိုတာတွေဟာ
 မြတ်စွာဘုရား တရားတော်မှာ လာတဲ့ ပြိတ္တာတွေပဲ။

သူတို့ရဲ့ မကောင်းမှု အကုသိုလ် တစ်ခုခုကြောင့် သေပြီးရင် ပြီးချင်း စိတ်အသစ် ရုပ်အသစ်နဲ့ ပြိတ္တာဘဝမှာ ဘဝသစ် ဖြစ်ပြီး အနေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲ၊ အဝတ်ဆင်းရဲ စတဲ့ ဆင်းရဲမျိုးစုံ ခံစားနေရလို့ လူတွေကို သူတို့ရှိနေမှန်း သိအောင် ရုပ်ပြ, အသံပေးပြီး အစားအစာ လာတောင်း ကြတာပဲဆိုတဲ့ အသိနဲ့ သူတို့ကို ရည်စူးပြီး ဒါနကောင်းမှု ပြုရင်တော့ ရည်ရွယ်ချက် မှန်ပါတယ်။ အကျိုးလဲ များပါတယ်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ အယူမှားလဲ ကင်းစင်သွားပါတယ်။

ပေတဝတ္ထု ပါဠိတော်မှာ ကွယ်လွန်သူများ ပြိတ္တာ ဘဝမယ် ရုပ်နာမ်အသစ်နဲ့ ဘဝအသစ်ဖြစ်ပြီး စားစရာမရှိ၊ သောက်စရာမရှိ၊ နေစရာ မရှိအောင် ဆင်းရဲလွန်းလို့ ကိုယ်ထင်ပြ အစားအစာ တောင်းကြကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဟောကြား ထားတဲ့ တချို့ ပြိတ္တာတွေရဲ့ ရုပ်အဆင်းတွေဟာ ကြောက်စရာ ရုပ်အဆင်းတွေဖြစ်လို့ ယခုခေတ် လူတွေ တွေ့ရင်လဲ သရဲ တစ္ဆေတွေလိုပဲ ပြောကြမှာပါပဲ။

ဥပမာ မတ္တာပေတိ ဝတ္ထုမှာ ဟောကြားတော်မူတဲ့ မတ္တာဆိုတဲ့ ပြိတ္တာမရဲ့ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်ကို ကြည့်ရင် တွေ့ရ မြင်ရသူတိုင်း သရဲ တစ္ဆေဆိုပြီး ကြောက်ကြ လန့်ကြမှာ အမှန်ပဲ။ ဒီပြိတ္တာမက စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ ဖြစ်ပြီး သိပ်ဆင်းရဲနေတော့ လူ့ဘဝတုန်းက သူ့ခင်ပွန်းရဲ့

အငယ်ဇနီး နေဝင်မိုးချုပ်အချိန် အိမ်နောက်ဖေးမယ်
ရေချိုးနေတုန်းမှာ သွားပြီး မလှမ်းမကမ်းက ကိုယ်ထင်ပြ
အစားအသောက် တောင်းတယ်။

သူ့ရုပ်သဏ္ဍာန်က သွားကခေါခေါ၊ မျက်တွင်းက
ဟောက်ပက်၊ အရိုးက ဂေါက်ဂက်နဲ့ မဲခြောက် ပိန်ကပ်နေပြီး
တကိုယ်လုံးမှာ ယားနာတွေ အဖုအပိန်ကြီးတွေကလဲ
သွေးတစိုစို ပြည်တယိုယိုနဲ့ အပ်ချစရာမရှိအောင် ပြည့်နေပြီး
အဝတ်မရှိလို့ အရှက်လုံအောင် တကိုယ်လုံးကို ဆံပင်
ဖါးလျားချ ဖုံးထားရတော့ တကယ့် သရဲမှ သရဲပဲ။ ဒီအထဲ
မစင်နဲ့လို ညှိပုပ်ပုပ် အနံ့ကြီးကလဲ တထောင်းထောင်း
နံနေတော့ အဝေးကနေတဲ့လူတောင် နှာခေါင်း ပိတ်နေ
ရတယ်။

ဒါမျိုးကိုပဲ လူတွေက “ဟော..အပုပ်နဲ့ ရတယ်ဟေ့”
ဆိုပြီး ကြောက်ကြတယ်။ အမှန်တော့ သူတို့ဟာ လူကို
ချောက်လှန့်ဖို့ လာကြတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ အန္တရာယ်ပြုဖို့
လာကြတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ အန္တရာယ်လဲ မပြုတတ်
ပါဘူး။ တကယ့် သနားစရာ ဒုက္ခသည်တွေပါ။ ဆင်းရဲ
ငတ်ပြတ်လွန်းလို့ မနေနိုင်လွန်းလို့သာ လူနားသူနား
အရဲစွန့်လာပြီး အစားအစာ တောင်းနေကြတာပဲ။ တချို့က
သူတို့ရဲ့ ကြည့်မကောင်း မြင်မကောင်းတဲ့ ရုပ်ဆင်း
သဏ္ဍာန်ကို လူတွေကို မပြချင်လို့ အသံပေးပြီး အစားအစာ
တောင်းကြတယ်။ တကယ့် ဒုက္ခိတတွေပါ။

ဒါတွေကို လူတွေက အစွဲက ရှိနေတော့ သရဲ
 ချောက်တယ်၊ တစ္ဆေချောက်တယ် ဆိုပြီး ကြောက်ကြ၊
 လန့်ကြ၊ ကြောက်ဖျား လန့်ဖျား ဖျားကြ ဖြစ်နေကြတာ။
 တချို့များ မမြင်ရမကြားရဘဲနှင့်တောင်မှ မြင်ရ ကြားရတယ်
 ထင်ပြီး စိတ်ထဲမှာ အကြီးအကျယ် အစွဲလမ်းကြီး ဖြစ်နေပြီး
 နှစ်ရှည်လများ နေမကောင်း ထိုင်မသာ ဖြစ်ကြတယ်။
 ကိုယ်က သနားကရုဏာသက်ပြီး ကူညီရမည့် သတ္တဝါကို
 အကြောင်းမှန် မသိတော့ ကြောက်စရာထင်ပြီး ကိုယ့်စိတ်က
 ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဒုက္ခ ပေးနေတာတွေပဲ။

အဲဒီပြိတ္တာမကို ရေချိုးနေတဲ့ တိဿာက မြင်တော့
 ခပ်လှမ်းလှမ်းကမို့ မိုးချုပ်ချုပ်ဆိုတော့ လူ တစ်ယောက်လို့ပဲ
 ထင်တယ်။ နောက် ပြိတ္တာမရဲ့ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်ကို
 တဖြည်းဖြည်း သဲသဲကွဲကွဲ မြင်လာရတော့ မြင်မြင်ချင်းတော့
 တိဿာလဲ ကြောက်သွားတယ်။ “ဟဲ့.. ဟိုက ဘယ်သူလဲ”
 လို့ ကြောက်ကြောက်နဲ့ မေးလိုက်မိတယ်။

“ငါပါ ညီမရယ်၊ မတ္တာပါ၊ ငါ့ကို သနားပါ၊ ငါ
 လူ့ဘဝတုန်းက ပြုခဲ့တဲ့ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကြောင့်
 အခု ပြိတ္တာဘဝ ရောက်နေပါတယ်။ စားစရာလဲမရှိ၊
 ဝတ်စရာလဲမရှိ၊ ဆင်းရဲလွန်းလို့ ငါ့ညီမဆီ အကူအညီ
 လာတောင်းပါတယ်၊ သနားပါ ညီမရယ်..” လို့ ပြောသတဲ့။
 ဒီတော့မှ တိဿာလဲ အကြောက်ပြေသွားပြီး သနား
 လာသတဲ့။

တိဿာက သနားလာလို့ မတ္တာရဲ့ ဖြစ်ရပုံကို
မေးတော့ -

“ညီမရယ်.. ငါ လူ့ဘဝတုန်းက ဆိုးခဲ့တာတွေကို
အခု တန်ပြန် ခံနေရတာပါ။ လူ့ဘဝတုန်းက ရတနာသုံးပါး
ကို မယုံကြည်ခဲ့လို့ မလှူခဲ့ မတန်းခဲ့တဲ့အတွက် အခု
စားစရာ ဘာမှ မရှိလို့ ငတ်ပြတ်ပြီး ပိန်ခြောက်နေတာပါ။
ငါ့ညီမ လှလှပပ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ခို့ခင်ပွန်းသည်နဲ့ အတူ
နေတာကို မနာလိုစိတ် ဖြစ်ပြီး ဖုံတွေ အမှိုက်တွေကို
ငါ့ညီမရဲ့ ခေါင်းပေါ်က ဖြိုလောင်းမိလို့ ငါ့တစ်ကိုယ်လုံး
ချေးညှော်တွေနဲ့ ညစ်ပတ် ပေရေနေတာပါ။ ငါ့ညီမရဲ့
အဝတ်တွေ အိပ်ရာတွေကို ခွေးလေးယားသီး တွေနဲ့
ဖြူးခဲ့မိလို့ အခုလို ဝဲနာ ယားနာတွေ ပြည့်နေတာပါ။

“ငါ့ညီမရဲ့ အဝတ်တွေ ခိုးခဲ့မိလို့ အခုလို ကိုယ်တုံးလုံး
ကြီးနဲ့ နေရတာပါ။ ငါ့ညီမရဲ့ အမွှေးနံ့သာ တွေကို ခိုးပြီး
အိမ်သာတွင်းထဲ ပစ်ချမိလို့ ငါ့ကိုယ်က အခုလို အပုပ်နံ့တွေ
ထွက်နေတာပါ ညီမရယ်။ အခုတော့ အကုသိုလ်
မကောင်းမှုရဲ့ ဒဏ်ကို လှလှကြီး ခံနေရပြီမို့ အကုသိုလ်ကို
ကြောက်လှပါပြီ၊ သံဝေဂတွေ ရလှပါပြီ။”

“ဒါဖြင့် အခု ဒို့များက မတ္တာကို ဘယ်လို
ကူညီရမလဲ ပြောပါဦး။”

“ရဟန်းတော် လေးပါးကို သံဃိကဆွမ်းကပ်၊ တခြားလေးပါးကို ပုဂ္ဂလိကဆွမ်း ကပ်ပြီး ငါ့ကို အမျှဝေပါ ညီမရယ်၊ အဲဒီလိုဆိုရင် ငါ ဆင်းရဲတွင်းက လွတ်မှာပါ။”

နောက်တစ်နေ့မှာ တိဿာက ခင်ပွန်းသည်ကို အကျိုး အကြောင်း ပြောပြီး သံဃိကလေးပါး၊ ပုဂ္ဂလိက လေးပါး ဆွမ်းကပ် သင်္ကန်းလှူပြီး မတ္တာကို အမျှဝေလိုက်တော့ မတ္တာက ဝမ်းပန်းတသာ သာဓု ခေါ်လိုက်တယ်။ ဒီတော့မှ သူ့မှာ နတ်ဝတ်နတ်စားတွေ ရလာပြီး ချမ်းသာရာ ရလာတယ်။

ပေတဝတ္ထုပါဠိတော်မှာ ဒီလို ကြောက်စရာ ရုပ်ဆင်း သဏ္ဍာန်နဲ့ ပြိတ္တာတွေအကြောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူထားတာ အများကြီးပါပဲ။ မိုးချုပ်ချုပ် မှောင်ထဲမှာ မဲမဲသဲသဲ အရုပ်ဆိုးဆိုး အပုပ်နဲ့ဆိုးတွေကလဲ တထောင်း ထောင်း ဖြစ်နေတော့ အခုခေတ် အကြောင်းမသိကြတဲ့ လူတွေက တစ္ဆေ သရဲဆိုပြီး ကြောက်ကြ လန့်ကြတာ အံ့ဩစရာတော့ဖြင့် မဟုတ်ပေဘူး။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အခု ရှင်းပြခဲ့တာဟာ တစ်ဘဝပြီး နောက် တစ်ဘဝ ဖြစ်တာကို သေသေချာချာ သဘော မပေါက် ရင် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ အစွန်းငြိ တတ်တာကို ရှင်းပြခဲ့တာပါ။ အဲဒီဒိဋ္ဌိ နှစ်ခုတင် မဟုတ်ဘူး၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အစွန်းလဲ ငြိတတ်ပါသေးတယ်။

တချို့က မျက်မြင်နားကြား အရာကိုသာ အရှိတရား
 လို့ ယူဆထားတတ်ကြတယ်။ မျက်စိနဲ့မြင်ရမှ မှန်တယ်၊
 နားနဲ့ကြားရမှ ဟုတ်တယ်လို့ ခံယူထားကြတယ်။ နောက်ဘဝ
 ဆိုတာကို မျက်စိနဲ့လဲ မမြင်ရဘူး၊ နားနဲ့လဲ မကြားရဘူး။
 ဒါကြောင့် စိတ်ကူးယဉ်နေကြတာ သက်သက်ပဲ။ အခု
 လက်ရှိဘဝသာလျှင် မြင်နေ တွေ့နေရတာမို့ အမှန်တကယ်
 ရှိတယ်။ အယင်ဘဝလဲ မရှိဘူး၊ နောက်ဘဝလဲ မရှိဘူးလို့
 ယူဆကြတယ်။

ဘဝဆိုတာ ပုခက်နဲ့ ခေါင်းအကြားမှာပဲ ရှိတယ်
 ဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုးပေါ့။ တချို့ကျတော့လဲ စိတ်နာမ်
 ဆိုတာ သီးခြားမရှိဘူး။ တစုံတရာကို သိတယ်ဆိုတာ
 အနုဆုံး အသိမ်မွေ့ဆုံးရုပ်က သိတာဖြစ်လို့ ရုပ်သာလျှင်
 အဟုတ်ရှိ တကယ်ရှိတဲ့ တရားလို့ ယူဆကြတယ်။
 ဒီရုပ်ကို မှီနေတဲ့ အတ္တ အသက် ဝိညာဉ်ဆိုတာတော့
 ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အခုဘဝမှာ အသက်ရှင်နေကြတာပဲလို့
 ယူဆကြတယ်။ တချို့ကတော့ ရုပ်သည်ပင်လျှင် အသက်
 ဝိညာဉ် အတ္တပဲလို့ ယူဆကြတယ်။

ဒီတော့ အဲဒီ ရုပ်ဝါဒသမားတွေက လူသေလို့
 ရုပ်ကိုယ်ကြီး ပျက်စီးသွားရင် အသက် ဝိညာဉ် အတ္တပါ
 ပျက်စီးသွားတယ်။ ဒါကြောင့် နောက်ဘဝဆိုတာ မရှိဘူး။
 တစ်ဘဝတည်းပဲ ရှိတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ဒီသတ္တဝါ

ဒီဘဝမှာသေရင် နောက်တစ်ဘဝ မဖြစ်တော့ဘူး။
တစ်ဘဝတည်းနဲ့ အပြီးသတ် ပြတ်စဲသွားတယ်လို့ ယူဆ
ကြတယ်။ ဒီအယူအဆမျိုးကို ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ = ပြတ်စဲအယူမှား
လို့ခေါ်တယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကတော့ ရှေ့ဘဝက အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊
ဥပါဒါန်၊ ကံ ဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ တစ်ဘဝရဲ့နောက်ဆုံး
ရုပ်နာမ် ချုပ်ပျက်ခြင်း စတဲ့ အကြောင်းတွေ အပြည့်အစုံ
ရှိနေသမျှ အကျိုးအနေနဲ့ နောက်နောက် ဘဝအသစ်တွေ
ဖြစ်ပေါ်နေတာပဲလို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မဟုတ်
ပါဘူး။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ လွတ်နေပါတယ်။

ဒိဋ္ဌိသုံးမျိုး ဒီတော့ ပြန်ပြီး အကျဉ်းချုပ် ကြည့်လိုက်ရင်
သဿတဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူတွေက သတ္တဝါရဲ့
သန္တာန်မှာ အမြဲတည်နေတဲ့ အတ္တ အသက်ဝိညာဉ်ဆိုတာ
ရှိတယ်။ သတ္တဝါ သေကြေ ပျက်စီးသွားရင် အဲဒီ အတ္တ
အသက်ဝိညာဉ်က မသေကြေ မပျက်စီးဘဲ နောက်ဘဝ
နောက်ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုထဲကို ကူးပြောင်းသွားတယ်လို့
ယူဆတယ်။

အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူများက ဘဝဟောင်းက
နေပြီး ဘဝသစ်ကို ကူးပြောင်းမသွားမီ အတ္တ အသက်
ဝိညာဉ် ကလေးဟာ ကြားဘဝတစ်ခုမှာ ခဏခေတ္တ
ဝိညာဉ်အဖြစ်နဲ့ နေရသေးတယ်လို့ ယူဆတယ်။

ဥစ္စာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူများက ဒီဘဝ ဒီသတ္တဝါသေရင်
အတ္တ အသက် ဝိညာဉ်ပါ ပျက်စီးသွားလို့ နောက်ဘဝ
တမလွန်ဘဝ မရှိဘူးလို့ ယူဆကြတယ်။

အနတ္တဝါဒ ဒီအယူမှား သုံးမျိုးလုံးဟာ အမြဲတည်နေတဲ့
အတ္တ အသက် ဝိညာဉ် ရှိတယ်လို့ ယူဆတဲ့
အတ္တဝါဒ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ ပေါ်မှာ အခြေခံတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက
အဲဒီလို အမြဲတည်နေတဲ့ အတ္တ အသက် ဝိညာဉ် ရှိတယ်လို့
ယူဆသလား။ (မယူဆပါဘူး။) ဟုတ်တယ်၊ မယူဆဘူး။
ခဏမစဲ တသဲသဲ ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေတဲ့ ရုပ်အစဉ်
နာမ်အစဉ်မျှသာ ရှိတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဒါကြောင့်
ဗုဒ္ဓဝါဒမှတစ်ပါး တခြား အယူဝါဒတွေက အတ္တဝါဒ၊
ဗုဒ္ဓဝါဒကတော့ အနတ္တဝါဒ လို့ ပြောကြရတယ်။

ကမ္မသတ္တိသည် အတ္တမဟုတ်

စွပ်စွဲကြတယ် သို့သော်လဲ အမြဲတည်နေတဲ့ အတ္တ
ရှိတယ်လို့ ယူဆကြတဲ့ အတ္တဝါဒ
သမား တချို့က ဗုဒ္ဓဝါဒမှာလဲ အတ္တအယူအဆ ရှိတယ်
လို့ စွပ်စွဲကြတယ်။ နဲနဲ ချဲ့ပြောရရင် ဗုဒ္ဓဝါဒအရ
ကုသိုလ်ကံကြောင့် ကောင်းတဲ့ ချမ်းသာတဲ့ ဘဝမှာ
ကောင်းကျိုးရတယ်။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် မကောင်းတဲ့
ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝမှာ ဆိုးကျိုးရတယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဒီနေရာမှာ
ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဆိုတာ ကောင်းတဲ့ စေတနာနှင့်
ဆိုးတဲ့ စေတနာပါပဲ။ ဒီစေတနာဟာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိတဲ့
နာမ်တရားဖြစ်လို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချက်ချင်း ပျက်သွားတာပဲ။
သို့သော်လဲ အဲဒီစေတနာရဲ့ အရှိန်၊ စွမ်းအား၊ သတ္တိ
ကတော့ စိတ်အစဉ်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကို
ကမ္မသတ္တိလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒီစေတနာရဲ့ စွမ်းအား
ခေါ်တဲ့ ကမ္မသတ္တိက စိတ်အစဉ်မှာ ပါဝင်နေပြီး ကောင်းတဲ့

ဘဝ မကောင်းတဲ့ဘဝကို ရစေတယ်။ ရတဲ့ဘဝမှာလဲ အကြောင်း ညီညွတ်သလို စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံခြင်း ဆင်းရဲမွဲတေခြင်းစတဲ့ အကျိုးတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။

ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ အခုနပြောခဲ့တဲ့ အတ္တဝါဒ သမား တချို့က ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏဝါဒ အယူအဆအရ အတ္တဟာ တည်မြဲလျက် နောက်တစ်ဘဝ ကူးသွားသလို ဗုဒ္ဓဝါဒ အယူအဆအရလဲ ကမ္မသတ္တိက တည်မြဲလျက် နောက်ဘဝကို ပါသွားတယ်လို့ ယူဆတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒက ကမ္မသတ္တိဟာ ဟိန္ဒူဝါဒက အတ္တနဲ့ သဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ၊ အခေါ်ပဲကွဲတာပါ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒလဲ အတ္တဝါဒပါပဲလို့ ပြောကြတယ်။

ကမ္မသတ္တိဆိုတာ ဒီလို ပြောကြတာကတော့ စေတနာရဲ့ စွမ်းအားခေါ်တဲ့ ကမ္မသတ္တိရဲ့ သဘော ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သဘောမပေါက်ကြလို့ ပြောကြတာပါ။ ဒီကမ္မသတ္တိခေါ်တဲ့ စေတနာရဲ့ စွမ်းအားမှာ အပိုင်းအခြား ရှိပါတယ်။ ဒီ အကြောင်းစေတနာရဲ့ စွမ်းအားဟာ ထိုက်သင့် တဲ့ အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီးရင် ကုန်သွားပါတယ်။ စိတ်အစဉ်မှာ နောက်ထပ် ဒီစွမ်းအားသတ္တိ မရှိတော့ပါဘူး။

တခါတရံမှာ ဒီစေတနာ ဒီကံရဲ့ သတ္တိစွမ်းအားဟာ တစ်ဘဝ အစဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးရုံနဲ့ပဲ စွမ်းအား ကုန်သွားပါတယ်။ တခါတရံတော့ တစ်ဘဝ

အတွင်းမှာ အကျိုး တစုံတရာ ဖြစ်ပေါ်စေပြီးရင် စွမ်းအား သတ္တိ ကုန်သွားပါတယ်။ ဒါကို ပဝတ္တိကျိုး ပေးတယ်လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ တခါတရံတော့ ပဋိသန္ဓေကျိုး ပေးရုံနဲ့ အစွမ်းသတ္တိ ကုန်မသွားသေးရင် ပဝတ္တိကျိုးပါ ပေးပြီးတဲ့နောက် ကုန်သွားပါတယ်။ တချို့ကျတော့ တစ်ဘဝမှာ ပဋိသန္ဓေကျိုး၊ ပဝတ္တိကျိုး ပေးပြီးသော်လဲ စွမ်းအားသတ္တိ မကုန်သေးရင် နောက်တစ်ဘဝမှာ အကျိုး ပေးပြန်တာလဲ ရှိပါတယ်။

လိုရင်းက စွမ်းအားသတ္တိ ကုန်သွားတဲ့အခါမှာ ဒီစေတနာရဲ့ စွမ်းအား၊ ကံရဲ့ သတ္တိဟာ စိတ်အစဉ်မှာ မရှိတော့ပါဘူး။

သာဓကဝတ္ထု ဝတ္ထုသာဓကတစ်ခု ပြရရင် ပဿေနဒီ
 ကောသလ မင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားကြီး
မလ္လိကာဒေဝီကို ပြရလိမ့်မယ်။ မလ္လိကာဒေဝီ ဟာ ရတနာသုံးပါး ကြည်ညိုကိုင်ရှိုင်းပြီး ပညာအမြော်အမြင်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ မိဖုရားကြီးပါ။ ကောသလမင်းကြီးနှင့် စိတ်တူ သဘောတူ အသဒိသဒါန အလှူတော်ကြီး ပေးခဲ့သူပါ။ သို့သော်လဲသေခါနီးမှာ စိတ်မကောင်းစရာ အကုသိုလ် အမှုတွေကို အာရုံပြုမိတဲ့ အကုသိုလ် စေတနာကံကြောင့် အဝီစိငရဲမှာ ဖြစ်ရပြီး ငရဲဆင်းရဲခံစားရတယ်။ အဝီစိမှာ

၇ ရက် ခံစားရပြီး အကုသိုလ်ရဲ့ စွမ်းအားသတ္တိ ကုန်သွားတော့ အဝီစိငရဲက လွတ်ပြီး တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ နတ်စည်းစိမ် ခံစားရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မလ္လိကာ နတ်သမီးရဲ့ စိတ်အစဉ်မှာ ရှေးအကုသိုလ်ကံရဲ့ ကမ္မသတ္တိတွေ မရှိတော့ဘူး။

နောက်သာဓကတစ်ခု အရှင်အနုရုဒ္ဓါရဲ့ညီမ ဧရာဟိနိ
မင်းသမီးဟာလဲ ရှေးဘဝက
သူတစ်ပါးကို ခွေးလေးယားသီးတွေနဲ့ ဖြူးပြီး ယားအောင်
လုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံရဲ့ စွမ်းအားသတ္တိကြောင့် မင်းသမီး
ဘဝမှာ အနာကြီးရောဂါ အစွဲကပ်ခံရလို့ လူသူ
အမြင်မခံဝံ့ဘူး။ အိမ်တွင်းပုန်း နေရတယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါရဲ့
ဩဝါဒကို လိုက်နာပြီး လက်ဝတ်လက်စား ရောင်းရတဲ့
ငွေနဲ့ နှစ်ထပ်ဆွမ်းကျောင်း ဆောက်လှူ ဆွမ်းကျောင်း
သန့်ရှင်းရေး ဝေယျာဝစ္စလုပ် စတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု
တွေကို စေတနာ ထက်ထက်သန်သန်နဲ့ ပြုစုဆည်းပူးလိုက်
တော့ ရှေးအကုသိုလ်ကံရဲ့ ကမ္မသတ္တိတွေ ကုန်ခန်းသွားတယ်။
ဒီတင်ပဲ အနာကြီးရောဂါ ပျောက်ပြီး ပကတိအသားအရေ
အတိုင်း ပြန်ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး သူ့စိတ်
အစဉ်မှာ ရှေးဘဝက အကုသိုလ်ကမ္မသတ္တိတွေ မရှိတော့ဘူး။
အနာကြီးရောဂါဆိုတဲ့ ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီးတဲ့အတွက်
အကုသိုလ် ကမ္မသတ္တိတွေ ကုန်ခန်းသွားကြပြီ။

လုံးဝခြားနားတယ် အခု ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်းပဲ ကုသိုလ်
အကုသိုလ် စေတနာရဲ့ စွမ်းအား
ကမ္မသတ္တိဟာ သက်ဆိုင်ရာ အကျိုးကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
ဖြစ်ပေါ်စေပြီးရင် စွမ်းအားသတ္တိ ကုန်သွားလို့ သတ္တဝါရဲ့
စိတ်အစဉ်မှာ မရှိတော့ဘူး။

ဟိန္ဒူဝါဒရဲ့ အတ္တကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဒီ
အတ္တဟာ သတ္တဝါရဲ့ သန္တာန်မှာ မပျက်မစီးဘဲ အမြဲ
ရှိနေတယ်။ ယောဂ ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ အားထုတ်လို့ အတ္တမှာ
ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေ မရှိတော့ဘဲ ဖြူစင်
တောက်ပြောင်လာတော့မှပဲ ဖန်ဆင်းရှင် မဟာဗြဟ္မာ ခေါ်တဲ့
အတ္တကြီးနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်း သွားပြီး သံသရာက
လွတ်မြောက်သွားတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ကမ္မသတ္တိရဲ့ တည်ရှိမှုဟာ ကာလ
အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ် ရှိတယ်။ ဟိန္ဒူဝါဒအရ
အတ္တရဲ့ တည်ရှိမှုက ကာလ အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ်
မရှိဘူး။ မဟာဗြဟ္မာထံ ပြန်မရောက်သေးသမျှ သတ္တဝါရဲ့
သန္တာန်မှာ ဒီအတ္တ အမြဲ ရှိနေတယ်။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္မသတ္တိနှင့် ဟိန္ဒူဝါဒ အတ္တ
အယူအဆဟာ လုံးဝ မတူပါဘူး။ လွန်စွာ ကွဲပြားခြားနား
ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကမ္မသတ္တိကို အတ္တလို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။

ပြုလုပ်သူပဲ ခံစားတယ်

မေးတတ်ကြတယ် ဒီမှာ တခါ မေးခွန်းမေးတတ်ကြတာ
ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒ
တမလွန်ဘဝအယူအဆအရ ရှေ့ဘဝက နောက်ဘဝကို
ဘာမှ ကူးပြောင်းမသွားဘဲ နောက်ဘဝမှာ ရုပ်အသစ်
နာမ်အသစ် ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ရှေးဘဝကလူနဲ့ နောက်ဘဝက
လူ တခြားစီ ဖြစ်မနေဘူးလား။ ဒီလိုဆိုရင် ရှေ့ဘဝကလူ
ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံရဲ့ အကျိုးကို
နောက်ဘဝမှာ တခြားလူတစ်ယောက်က ခံစားရတယ်လို့
မဆိုနိုင်ဘူးလား။ ဒီလိုဆိုရင် ပြုလုပ်သူက တစ်ယောက်၊
အကျိုးခံစားရတဲ့လူက တခြားတစ်ယောက် ဆိုတော့
သဘာဝကျပါ့မလား၊ တရားပါ့မလား။ ပြီးတော့ ကောင်းမှု၊
မကောင်းမှု ပြုလုပ်တဲ့ လူဟာ သူ့အလုပ်ရဲ့ အကျိုးကို
သူခံစားရတယ်ဆိုတဲ့ ကမ္မဝါဒသဘောတရားနဲ့ ဆန့်ကျင်
မနေဘူးလား။

အဖြေကလဲအဆင်သင့် အဲဒီလို မေးတတ်ကြပါတယ်။
 မေးလဲ မေးစရာ ဖြစ်နေ
 ပါတယ်။ ဖြေဖို့လဲ သိပ်မလွယ်တဲ့ မေးခွန်းပါပဲ။ ဒါပေတဲ့
 ဗုဒ္ဓဝါဒအရ သဘာဝကျတဲ့ အဖြေကတော့ ရှိပြီးသားပါပဲ။

ဟိန္ဒူဝါဒမှာတော့ ဒီဘက်ဘဝ အတ္တက မပျက်
 မစီးဘဲ တည်မြဲလျက် ဟိုဘက်ဘဝကို ကူးသွားတယ်လို့
 ယူဆတော့ ဒီဘက်ဘဝက လူနဲ့ ဟိုဘက်ဘဝက လူ
 တစ်ယောက်တည်းပဲလို့ ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။ ဒါကြောင့်
 သော ကရောတိ= သူပဲပြုလုပ်တယ်။ သော ဝေဒေတိ= သူပဲ
 ခံစားတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ပြုသူနဲ့ ခံစားသူ တစ်ယောက်
 တည်းပဲ၊ တခြားစီ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရတာ လွယ်ကူတယ်။
 နားလည်လွယ်တယ်။ မှန်တော့ဖြင့် မမှန်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒ
 မှာတော့ ဒီဘက်ဘဝက ဟိုဘက်ဘဝကို ဘာမှ ကူးပြောင်း
 မသွားဘဲ ဒီဘက်ဘဝ ရုပ်နာမ်က တခြား၊ ဟိုဘက်ဘဝ
 ရုပ်နာမ်ကတခြား ဆိုတော့ ပြုသူတခြား ခံစားသူ တစ်ယောက်
 လိုလို ဖြစ်နေတယ်။

မှန်ပါတယ်၊ ရှေ့ဘဝက ရုပ်နာမ် ချုပ်ပျက်သွား
 ပြီးမှ နောက်ဘဝမှာ ရုပ်နာမ်အသစ်နဲ့ ဘဝသစ် ဖြစ်တယ်
 ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ ရှေ့ဘဝက နောက်ဘဝကို ရုပ်လဲ
 မကူးပြောင်းဘူး၊ နာမ်လဲ မကူးပြောင်းဘူး၊ ဘဝဆိုတာ
 ရုပ်နာမ်နှစ်ခု အပေါင်းအစုမျှသာ ဖြစ်ပြီး ရုပ်နာမ်မှတပါး

တခြား ဘာမျှ မရှိတဲ့အတွက် မရှိဘဲနှင့် ရှိတယ်လို့ ထင်နေကြတဲ့ အသက် ဝိညာဉ်ဆိုတာ လဲရှိကိုမရှိလို့ နောက်ဘဝကို ကူးပြောင်းမသွားပါဘူး။ ဒီတော့ ရှေ့ဘဝနှင့် နောက်ဘဝ ဘာမှ အဆက်အစပ် မရှိဘဲ အဆက်ပြတ် နေသလားဆိုတော့ ဒီလိုလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလို အဆက် အစပ် မရှိဘူးဆိုရင်တော့ အခုန ပြောခဲ့တဲ့ မေးခွန်း တွေကို ဖြေဖို့ အဖြေ မရှိပါဘူး။ တကယ်တော့ ရှေ့ဘဝ နောက်ဘဝ ဆက်စပ်မှု ရှိပါတယ်။ အဆက် မပြတ်ပါဘူး။ ဒါဖြင့် တဆက်တစပ်တည်းလားဆိုတော့ ဒီလိုလဲ မဟုတ် ပါဘူး။ (ဒါဖြင့် ဘယ်လို ဆက်စပ်ပါသလဲ ဘုရား။) ဒီအဖြေကို ဒကာကြီးများ သိပြီးသားပါ။ မေ့နေလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ကြောင်းကျိုးပေါ် ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေဟာ ကြောင်းကျိုး
 အခြေတည် နိယာမပေါ်မှာ အခြေတည်တဲ့ သဘာဝ
 တရားတွေပါ။ ဒီနိယာမအရ
 အကြောင်းကင်းပြီး ဖြစ်တဲ့ သဘာဝဆိုတာ မရှိပါဘူး။
 ဒါကြောင့် ဘဝအသစ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာလဲ အကြောင်း
 ကင်းပြီး ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းကြောင့်
 ဖြစ်တာပါ။ အဲဒီ အကြောင်းတွေကို ရှေ့မှာ ရှင်းပြခဲ့ပါပြီ။
 အကျဉ်းချုပ် ပြန်ပြောရရင် ဘဝဖြစ်ချင်တဲ့ ဘဝတဏှာ
 ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ တနည်းပြောရရင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊

ဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ ရှေ့ဘဝမှာ အကျိုးပေးဖို့ အခွင့်မသာခဲ့သေးတဲ့ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ ရှေ့ဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးရုပ်၊ နောက်ဆုံးနာမ် ချုပ်ပျက်သွားခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ ဒီအကြောင်းတွေရဲ့ စုပေါင်းစွမ်းအား သတ္တိကြောင့် နောက်ဘဝမှာ ရုပ်သစ် နာမ်သစ် ဘဝသစ်ဆိုတဲ့ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်ရတာပဲ။

ဒီတော့ ရှေ့ဘဝက နောက်ဘဝကို ဘာမှ မကူးပြောင်းသော်လဲ အကြောင်းအကျိုးအနေနဲ့ ဆက်စပ်မှု ရှိနေပါတယ်။ အဆက်အစပ် မပြတ်ပါဘူး။ ကြောင်းကျိုး ဆက်သွယ်မှု ရှိနေပါတယ်။

တစ်ခုတည်းသော ဒါကြောင့် ရှေ့ဘဝရုပ်နာမ်နဲ့ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ် နောက်ဘဝရုပ်နာမ်ဟာ တစ်ခု တည်းသော ကြောင်းကျိုး ဖြစ်စဉ် အတွင်းမှာ ရှိနေပါတယ်။ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ် တစ်ခုတည်းအတွင်းမှာ ဖြစ်တဲ့ ရှေ့ဘဝ နောက်ဘဝ ရုပ်နာမ်တွေကို ဖြစ်စဉ် တစ်ခုတည်းမှာ ကျရောက်တာမို့ တခြားစီလို့ မဆိုရပါဘူး။ တစ်စဉ်တည်း တစ်ခုတည်း လို့ ဆိုရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေ့ဘဝရုပ်နာမ်အစုကို ခေါ်ဝေါ်တဲ့ လူနှင့် နောက်ဘဝ ရုပ်နာမ်အစုကို ခေါ်ဝေါ်တဲ့ လူဟာ တခြားစီ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှေ့နောက် အချိန်ကာလ အားဖြင့် ခြားနားနေတဲ့ တစ်ယောက်တည်းသော လူသာလျှင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ ဥပမာ- လူတစ်ယောက်တည်းကို မွေးဖွားစက
 စပြီး ကလေးပေါက်စ၊ ကလေး၊ သူငယ်
 ကလေး၊ ကျောင်းသား၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ လူကြီး၊
 အဖိုးကြီးလို့ ရှေ့နောက် အချိန်အရွယ် ခြားနားမှုကို
 လိုက်ပြီး အမျိုးမျိုး ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ ဒါပေတဲ့
 လူကတော့ ဒီလူ တစ်ယောက်တည်းပါပဲ။ ဒီလိုဆိုရင်
 ကလေးပေါက်စတုန်းက ရုပ်နာမ်က အဖိုးကြီး ဖြစ်သည်အထိ
 ပါလာလို့ တစ်ယောက် တည်းလို့ ပြောတာလား။ (မဟုတ်ပါ
 ဘုရား။)မဟုတ်ဘူး၊ ကလေးပေါက်စရဲ့ ရုပ်နာမ်က
 ကလေးဘဝမှာ ချုပ်ပျက်ခဲ့ပြီ။ အဖိုးကြီးဘဝ ရုပ်နာမ်က
 အဖိုးကြီးဖြစ်မှ အသစ် ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ပဲ။ ဒီလို တခြားစီ
 ဆိုရင် ကလေးပေါက်စက တစ်ယောက်၊ အဖိုးကြီးက
 တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်လား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) အဖိုးကြီး
 ဘဝမှာ ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နဲ့နာမ်ဟာ ကလေးဘဝကတည်းက
 စပြီး မပြတ်မစဲ ဖြစ်ပျက်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်ဖြစ်စဉ် အတွင်းမှာ
 ဖြစ်ပျက်နေတာဖြစ်လို့ ဖြစ်စဉ် တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့
 ကလေးပေါက်စနဲ့ အဖိုးကြီးဟာ အချိန် အရွယ် ခြားနားပြီး
 ဖြစ်နေတဲ့ တစ်ယောက်တည်းသော လူလို့ ဆိုရပါတယ်။
 ကလေးဘဝကနေပြီး တဖြည်းဖြည်း ကြီးပြင်းလာတဲ့
 အဖိုးကြီးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

တရားပွဲအစက ဦးသန်းမောင်နဲ့ အခု ဒီမှာထိုင်နေတဲ့ ဦးသန်းမောင်ဟာ တစ်ယောက်စီပေါ့။ (မဟုတ်ပါဘုရား။ တစ်ယောက်တည်းပါပဲ ဘုရား။) တရားပွဲအစတုန်းက ဦးသန်းမောင်ရဲ့ ရုပ်နဲ့နာမ်က အဲဒီအချိန်မှာပဲ ချုပ်ခဲ့ ပျက်ခဲ့ပြီလေ။ အခု မရှိတော့ဘူး။ အခု ဒကာကြီးရဲ့ ရုပ်နာမ်က အခု အသစ်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ် ဆိုတော့ မတူ တော့ဘူး။ တခြားစီ ဖြစ်နေပြီ။ ဒီတော့ ဒကာကြီးကို ဦးသန်းမောင်လို့ အခု ခေါ်နိုင်ပါဦး မလား။ (ခေါ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား။) ဘာကြောင့်လဲ။ (ထိုင်စက ရုပ်နာမ်နဲ့ အခု ရုပ်နာမ်ဟာ ဖြစ်စဉ် တစ်ခုတည်းမို့ပါ ဘုရား။) ထိုင်စက ရုပ်နာမ်နဲ့ အခုဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ဟာ တစ်ခုတည်းသော ဖြစ်စဉ်အတွင်းမှာပဲ ဖြစ်ပျက်ကြတာ ဖြစ်လို့ ဝေါဟာရအနေနဲ့ ထိုင်စကလဲ ဦးသန်းမောင်၊ အခုလဲ ဦးသန်းမောင်ပဲ၊ တစ်ယောက်တည်းပဲလို့ ပြောကြရတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်လား။ (မှန်ပါဘုရား။)

မြစ်ရေအလျဉ် ဒီသဘာဝကို အနောက်တိုင်း ပညာရှင် တချို့လဲ သဘောပေါက် လက်ခံကြ တယ်။ ဟို ရှေးက ဂရိတ်ဒဿန ပညာရှင်ကြီး တယောက် က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ “မြစ်တစ်ခုထဲကို နှစ်ကြိမ် မဆင်းနိုင်ဘူး”တဲ့။ မြစ်ဆိုတာ စီးနေတဲ့ ရေပြင်ကြီးကို မြစ်ခေါ်တာ မဟုတ်လား။ (မှန်ပါဘုရား။) သူဆိုလိုတာက

သူလုပ်တာ ဘုန်းကြီးတို့ စိတ်ကိုပဲ ကြည့်ပါ။ ပဋိသန္ဓေ
 သူရ စိတ်ကလေးကစပြီး ဖြစ်လိုက်၊ ပျက်လိုက်၊
 ပျက်ပြီး ပြန်ဖြစ်လိုက်နဲ့ ဖြစ်ပျက်အစဉ်
 မရပ်မစဲဘဲ ဖြစ်ပျက်နေတယ်။ သူ့မှီရာ ရုပ်ခန္ဓာကြီး
 ပျက်စီးပုံကျသွားတော့လဲ ဒီစိတ်က ဖြစ်ပျက်အစဉ်
 ရုပ်မသွားဘဲ နောက်ရုပ်ခန္ဓာ တစ်ခုကို မှီပြီး ဖြစ်ပျက်
 အစဉ်အတိုင်း ဆက်လက် ဖြစ်ပျက်နေတာပဲ။ မှီရာ ရုပ်ခန္ဓာ
 ပျက်သွားတာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့သာ တစ်ဘဝ
 ပြီးသွားပြီ၊ သေသွားပြီလို့ ဆိုရတယ်။

စိတ်နာမ်အနေနဲ့ကတော့ ဟိုဘဝ ဒီဘဝ မကွဲပြားဘူး။
 ရုပ်ခန္ဓာ ပျက်စီးတဲ့အချိန်မှာလဲ မပျက်စီးမီက ဖြစ်ပျက်နေခဲ့တဲ့
 အစဉ်အတိုင်းပဲ သဘာဝအတိုင်း မှန်မှန် ဖြစ်ပျက်နေတာပဲ။
 ဒါကြောင့် စိတ်နာမ်အနေနဲ့ကတော့ ဘဝ အပိုင်းအခြား
 ရယ်လို့ မရှိဘူး။ သူ့မှီရာ ရုပ်ခန္ဓာ ပျက်စီးသွားတာကို
 အကြောင်းပြုပြီးတော့သာ ခုဘဝ နောက်ဘဝလို့ ပိုင်းခြား
 ခေါ်ဝေါ်ကြရတာပဲ။ ဒါကြောင့် နာမ်တရား အဆက်ဆက်ဟာ
 တစ်ခုတည်းသော ဖြစ်စဉ် အတွင်းမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာဖြစ်လို့
 ရုပ်ခန္ဓာ မပျက်မီက ရုပ်နာမ်အစုကို ခေါ်တဲ့ သတ္တဝါနဲ့
 ရုပ်ခန္ဓာ ပျက်ပြီးမှ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစုကို ခေါ်တဲ့
 သတ္တဝါဟာ နှစ်ဦးမကွဲ တစ်ဦးတည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့်
 သူပြုလုပ်တာကိုပဲ သူ ခံစားရတယ်လို့ ဆိုရတယ်။
 ပြုသူတခြား ခံစားသူ တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။
 ကမ္မဿကာ = သူလုပ်တာကို သူရတာပါပဲ။

ဘဝဆင်းရဲငြိမ်းရေး

ဘဝဆိုတာ ကဲ.. ဒီတော့ တမလွန်ဘဝ ရှိတယ်
ဆင်းရဲ ဆိုတာနဲ့ တမလွန်ဘဝ ဘယ်လို
ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အတော်အတန်
သဘောပေါက်လောက်ရောပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားကတော့
တမလွန်ဘဝ ချမ်းသာရေးအတွက် ဟောပြောညွှန်ပြတော်
မူသော်လဲ ဘဝဖြစ်ရင် ဆင်းရဲချည်းပဲဖြစ်လို့ ဘဝအဖြစ်ရပ်ပြီး
ဆင်းရဲငြိမ်းရေးကိုပဲ ပိုပြီး အလေးပေး ဟောကြားတော်
မူပါတယ်။

ဒကာကြီးတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်
ပေါင်းစပ်ပြီး ဘဝရယ်လို့ ဖြစ်လာရင် ဆင်းရဲနဲ့ချမ်းသာ
ဘယ်ဟာက များသလဲ။ (ဆင်းရဲက များပါတယ်ဘုရား။)
ဟုတ်ပါတယ်၊ ဆင်းရဲက အဆပေါင်းများစွာ ပိုပါတယ်။

ကိုယ်ဆင်းရဲဆိုလဲ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၊
ကိုယ်လက်နာကျင် ကိုက်ခဲခြင်း၊ ဖျားနာခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်၊
ခေါင်းမူး၊ ဇက်ကြောတက်၊ နောက်ကြောတက်၊ ထိမိ၊

ခိုက်မိ၊ ခုတ်မိ၊ ရိုက်မိ၊ ခြေကျိုး၊ လက်ကျိုးစတဲ့ ဆင်းရဲတွေ၊ ဆီးချို သွေးတိုး၊ နှလုံး၊ ကင်ဆာရောဂါစတဲ့ ကြောက်စရာ ရောဂါဆင်းရဲတွေ၊ နှလုံးတုန်၊ ရင်ခုန်စတဲ့ ဆင်းရဲတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် များလှပါတယ်။

စိတ်ဆင်းရဲဆိုလဲ စိုးရိမ်ရ၊ ပူဆွေးရ၊ ဝမ်းနည်းရ၊ ပူပန်ရ၊ ကြောင့်ကြရစတဲ့ ဆင်းရဲတွေ၊ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ မကျေနပ်ခြင်း၊ အခဲမကျေခြင်း၊ နှမြောတွန့်တိုခြင်း၊ မနာလိုခြင်း၊ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ် ကျခြင်း၊ စိတ်အားငယ်ခြင်း စတဲ့ဆင်းရဲတွေ၊ စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံလို့ ဖြစ်ရတဲ့ဆင်းရဲ၊ ချစ်ခင်သူတွေနဲ့ ခွဲခွာနေရတဲ့ ဆင်းရဲ၊ မချစ်ခင် မနှစ်သက်သူတွေနဲ့ အတူနေရတဲ့ ဆင်းရဲ၊ ဆက်ဆံချင်သူတွေနဲ့ မဆက်ဆံရ၊ မဆက်ဆံချင် သူတွေနဲ့ ဆက်ဆံနေရတဲ့ ဆင်းရဲတွေ၊ အလိုမကျတဲ့ ဆင်းရဲတွေ စသည်ဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲရတာတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင်ပါပဲ။

အဲဒီဆင်းရဲတွေနဲ့ စာလိုက်ရင် ဘဝမှာ ချမ်းသာ ပျော်ရွှင် အဆင်ပြေတယ် ဆိုတာက မဖြစ်စလောက်ကလေး ရှိတာပဲ။

ဘာနဲ့ တူသလဲဆိုရင် ကောင်းကင်တပြင်လုံး မိုးသားတိမ်လိပ်တွေဖုံးပြီး ညှို့မှိုင်း မဲမှောင်နေတဲ့အခါမှာ ဖျတ်ခနဲ လျှပ်စီးကလေးတစ်ချက် လက်လိုက်တာနဲ့ တူတယ်။

မဲမှောင်နေတာက ဒုက္ခထုထည်ကြီး၊ လျှပ်စီးကလေးတစ်ချက်
လက်လိုက်တာက ခဏတဖြုတ် ဖြစ်ပေါ်လိုက်တဲ့
ချမ်းသာကလေး။ ဒီတော့ ဘဝကို တကယ်နားလည်ရင်
ပျော်စရာ ဘဝကြီးလို့ ယူဆနိုင်ပါ့ မလား။ (ယူဆနိုင်စရာ
မရှိပါဘုရား။)

ပြီးတော့ အဲဒီ လက်ခနဲ အခိုက်အတံ့ ပေါ်လာတဲ့
မဖြစ်စလောက် ချမ်းသာကလေး ဆိုတာကလဲ ဆင်းရဲ
ဒုက္ခတွေ အကြားမှာ မကြာခင်ပဲ ပျောက်သွားတာပဲ။
ဒါကြောင့် အဲဒီ ချမ်းသာကလေးကို ချမ်းသာလို့တောင်
မဆိုရဘူး။ ဆင်းရဲအဖြစ် ချက်ချင်း ပြောင်းသွားတတ်လို့
ဝိပရိဏာမဒုက္ခ လို့ပဲ ခေါ်ကြရတယ်။

တခြား ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မှန်သမျှကိုတော့
အလွန် သိသာထင်ရှားတဲ့ ဆင်းရဲတွေဖြစ်လို့ ဒုက္ခဒုက္ခ
လို့ခေါ်ရတယ်။ ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့ရဲ့ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့
သဘောကိုတော့ သင်္ခါရဒုက္ခ လို့ ခေါ်ရတယ်။

ဘဝဆိုတာ ဖြစ်လာရင်တော့ အဲဒီ ဆင်းရဲသုံးမျိုးလုံး
တွေ နေကြရတာပဲ။ လောကမှာ ဘယ်သူမှ မဆင်းရဲ
ချင်ကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘဝကိုရရင် ဆင်းရဲကို ရှောင်လွှဲလို့
မရဘူး။ မဆင်းရဲချင်ပေတဲ့ ဆင်းရဲနေကြရတာပဲ။

ဆင်းရဲရှိလို့ သို့သော် ဆင်းရဲရှိရင် ချမ်းသာဆိုတာ
 ချမ်းသာရှိတယ် ရှိရမှာ မုချပဲ။ လောက သဘာဝက
 အစုံအစုံ ရှိတယ်။ အမှောင်ရှိလို့
 အလင်းရှိတယ်။ အဖြူရှိလို့ အမဲရှိတယ်။ အပူရှိလို့
 အအေးရှိတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ဆင်းရဲရှိတော့ ချမ်းသာ
 ရှိရမယ်။ ဆင်းရဲရှိရင် ဆင်းရဲငြိမ်းတဲ့သဘာဝ ရှိရမယ်။

ဆင်းရဲငြိမ်းသွားရင် ဆင်းရဲ ရှိပါဦးမလား။ (မရှိပါ
 ဘုရား။) ဆင်းရဲမရှိရင် ဘာရှိမလဲ။ (ချမ်းသာ ရှိမှာပါ
 ဘုရား။) အဲဒီ ဆင်းရဲငြိမ်းနေတဲ့ ချမ်းသာကို သန္တိသုခ
 လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တိုင်းကြီး
 ပြည်ကြီး ဘုံကြီး နန်းကြီးနဲ့ မဟုတ်ဘူး။ ဆင်းရဲငြိမ်းနေတဲ့
 သဘာဝပဲ။

ဒီတော့ ဘယ်အခါမှာ ဆင်းရဲငြိမ်းမလဲဆိုတော့
 ဘဝဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေ အဖြစ် မရပ်သမျှတော့ ဆင်းရဲမြဲ
 ဆင်းရဲနေကြမှာပဲ။ ရုပ်နာမ်တွေ အဖြစ်ရပ်သွားလို့ ဘဝ
 မဖြစ်တော့မှဘဲ ဆင်းရဲ လုံးဝငြိမ်းမယ်။ အဲဒီလို ဆင်းရဲ
 လုံးဝငြိမ်းသွားတာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်လဲ
 မရှိဘူး၊ နာမ်လဲမရှိဘူး။ ရုပ်ရှိရင် ရုပ်ဆင်းရဲ ရှိနေဦးမယ်။
 နာမ်ရှိရင်လဲ နာမ်ဆင်းရဲ ရှိနေဦးမယ်။ ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း
 ချုပ်ပြတ်ငြိမ်းမှ နိဗ္ဗာန်ကိုရမယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ	ပျော်စရာ	ဒီလိုဆိုတော့	နိဗ္ဗာန်ဟာ
ပျင်းစရာ	မဟုတ်	ပျော်စရာ	မကောင်းပေဘူး
လိုချင်စရာ	သက်သက်	လား။	(မကောင်းပါဘုရား။)
		ဟုတ်တာပေါ့။	ပျော်တတ်တဲ့

နာမ်တရား မရှိတော့ ပျော်လို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် ပျော်စရာ မကောင်းဘူး။ တကယ်လို့သာ နိဗ္ဗာန်ဟာ ပျော်စရာ ကောင်းတယ်ဆိုရင်တော့ ပျော်တတ်တဲ့ စိတ်နာမ် ရှိနေလို့ပဲ။ ဒီလိုဆိုရင် နာမ်ဆင်းရဲ ရှိနေဦးမှာပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုရင် ဆင်းရဲလုံးဝ မငြိမ်းတဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန် ဟုတ်ပါ့မလား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) ပြီးတော့ ပျော်တဲ့စိတ်က မြဲသလား။ (မမြဲပါဘုရား။) ပျော်စိတ် ပျက်သွားရင် ဘာဖြစ်မလဲ။ (ပျင်းလာမှာပါဘုရား။) ပျင်းရင် ချမ်းသာ ဟုတ်ပါ့မလား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ ပျင်းစရာကော ကောင်းသလား။ (မကောင်းပါဘုရား။) ဘာကြောင့်လဲ။ (ပျင်းတတ်တဲ့ နာမ်တရား မရှိလို့ပါဘုရား။) ပျင်းတတ်တဲ့ နာမ်တရား ရှိနေရင် ဆင်းရဲနေဦးမှာပေါ့။ ဘယ်ဆင်းရဲ ငြိမ်းပါ့မလဲ။

ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ပျော်စရာလဲမကောင်းဘူး။ ပျင်းစရာလဲ မကောင်းဘူးဆိုရင် လိုချင်စရာ ကောင်းပါ့ မလား။ (ကောင်းပါတယ်ဘုရား။) ဘာကြောင့်လဲ။ (ဆင်းရဲမရှိဘဲ ဆင်းရဲ ငြိမ်းနေလို့ပါဘုရား။) ဟုတ်တာပေါ့။ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ ပျော်နေရတာထက်တော့ မပျော်ရဘဲ ဆင်းရဲငြိမ်းနေတာက ပိုကောင်းတာပေါ့။

မဆင်းရဲချင်ရင် ဆင်းရဲတယ် ဆိုတာ ကိုယ်
ဆင်းရဲ၏အကြောင်းကိုပယ် ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ တွေပဲ၊
အဲဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်
ဆင်းရဲ တွေဟာ ဘဝဖြစ်လာရင် တွေ့ရတော့တာပဲ။ ဘဝ
အဖြစ်ရပ်သွားရင် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲအားလုံး လုံးဝ
ငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီဆင်းရဲ ငြိမ်းချင်ရင် ဘဝကို
ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ အကြောင်းတရားကို ပယ်သတ်ရမယ်။
အကျိုး မဖြစ်စေချင်ရင် အကြောင်းကို ပယ်သတ်ရမယ်။
မီးလောင်နေလို့ မီးခိုးတွေ တလူလူ ထွက်နေတယ်။
အဲဒီမီးခိုးကို မတွေ့ချင် မမြင်ချင်ရင် သူ့အကြောင်းဖြစ်တဲ့
မီးကို ငြိမ်းပစ်ရမယ်။

အဲဒီအတိုင်းပဲ ရုပ်ဘဝ နာမ်ဘဝ အဖြစ်ရပ်ချင်ရင်
ဘဝဖြစ်ပေါ်စေတဲ့အကြောင်း ဘဝတဏှာကို ပယ်ရမယ်။
အသက်ရှင်လိုခြင်း၊ ကောင်းတဲ့ ချမ်းသာတဲ့ ဘဝကို
ရလိုခြင်းဆိုတဲ့ ဘဝတဏှာဟာ ရှေ့မှာ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း
ဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်ရေးမှာ ပဓာန အကြောင်းပဲ။

အဖော်ပါရင်ဆင်းရဲ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု၊ ကုသိုလ်
အဖော်မပါရင်ချမ်းသာ ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ ဟာလဲ
ဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်ရေးမှာ
အကြောင်း တစ်ရပ်ပဲ။ သို့သော် ဘဝတဏှာ အဖော်ပါတဲ့
ကောင်းမှု မကောင်းမှုကသာ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။
ဘဝတဏှာ အဖော်မပါတဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကတော့

ဘဝသစ်ကို မဖြစ်ပေါ်စေဘူး။ ရဟန္တာတွေလဲ ကောင်းမှု အမျိုးမျိုး ပြုကြတာပဲ။ ဒါပေတဲ့ ရဟန္တာဟာ ဘဝတဏှာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ထားတဲ့ အတွက် ရဟန္တာပြုတဲ့ ကောင်းမှုမှာ ဘဝတဏှာ အပေါ် မပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဘဝသစ်ကို မဖြစ်စေဘူး။

ဘဝတဏှာကို မပယ်သတ်နိုင်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ မှာတော့ ကောင်းမှု ကုသိုလ်ပြုရင် ဒီဘဝမှာဖြစ်စေ၊ နောက်ဘဝတွေမှာဖြစ်စေ ကောင်းစားချမ်းသာလိုတဲ့ တဏှာက ပါတတ်တာပဲ။ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ခိုက်မှာ တဏှာလောဘ မပါပေတဲ့ ကုသိုလ်စိတ်ရဲ့ ရှေ့ကဖြစ်စေ၊ နောက်ကဖြစ်စေ တဏှာအပေါ်က ပါလာတတ်တာပဲ။

ကုသိုလ်ပြုရာမှာ ဒါနကုသိုလ် ပြုတယ်ဆိုကြပါစို့။ အပေါ်ပါတတ်တယ် ကံ ကံရဲ့အကျိုးကို မယုံကြည်တဲ့ သူများက လှူစရာလဲရှိ လှူချင်စိတ်လဲ ရှိလို့ လှူလိုက်တာပဲ။ ဆွမ်းကပ်ချင်တဲ့စိတ် ရှိလို့ ဆွမ်းကပ် လိုက်တာပဲ။ ခုဘဝအကျိုး နောက်ဘဝအကျိုး ဘာကိုမှ သူမလိုလား မတောင့်တဘူး။

တချို့ကျတော့ သူတပါးကို ပေးရကမ်းရတာ ကူညီရတာကို ပျော်တယ်။ လှူနေတန်းနေရတာကို ပျော်တယ်။ ဝါသနာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပေးကမ်း လှူဒါန်းတယ်။ အဲဒီအတွက် ဘာအကျိုးကိုမှ သူတို့ မမျှော်ကိုးဘူး။ ပေးချင်

ကမ်းချင်လို့ ပေးကမ်းလိုက်တာပဲ။ လှူချင်တန်းချင်လို့
လှူဒါန်းလိုက်တာပဲ။ သူတို့စိတ်ထဲ တခြား ဘာမှမရှိဘူး။

တချို့ကျတော့လဲ မရှိဆင်းရဲတဲ့ လူတွေကို
လူသားချင်း စာနာပြီး တတ်နိုင်သမျှ ဆင်းရဲ သက်သာ
စေလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ပေးကမ်းတယ်၊ ကူညီတယ်။ သူတို့ရဲ့
ဒီမွန်မြတ်တဲ့ အလုပ်ကြောင့် သူတို့အတွက် ဘာအကျိုးကိုမှ
သူတို့ မမျှော်ကိုးဘူး။ ကိုယ်ပေးလိုက်တာကို အဲဒီလူ
သုံးစွဲပြီး စားဝတ်နေရေး အတော်အတန် အဆင်ပြေသွား
တာကို တွေ့ရရင် ဝမ်းသာတယ်။ ကြည်နူးတယ်။

သို့သော် အဲဒီ ဒါနရှင်တွေဟာ ဒါနပြုခိုက်မှာ
ဘာကိုမှ လိုလားတောင့်တစိတ် မရှိဘဲ လှူလိုတဲ့ စေတနာ
သက်သက်နှင့် လှူလိုက်ပေတဲ့လဲ သူတို့မှာ ဒီဘဝမယ်
အစစ ပြည့်စုံချင်တဲ့စိတ်၊ နောက်ဘဝတွေမှာလဲ ပြည့်စုံတဲ့
ဘဝတွေကို ရလိုတဲ့စိတ်တွေ လူ့သဘာဝအတိုင်း ရှိနေတာပဲ။
ဒီတော့ အဲဒီ ဘဝတဏှာတွေကို သူတို့ ပေးကမ်း
လှူဒါန်းခဲ့စဉ်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ဒါနစေတနာတွေက ကူညီပြီး
ပြည့်စုံတဲ့ ဘဝကို ဖြစ်စေ ရစေတာပဲ။

ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ
ကတော့ ဆွမ်းကပ်သည်ဖြစ်စေ၊ သင်္ကန်းလှူသည်ဖြစ်စေ၊
ကျောင်းဆောက်လှူသည် ဖြစ်စေ၊ ဥပုသ်စောင့်၊ တရားနာ၊
ဘာဝနာပဲ ပွားသည်ဖြစ်စေ— ဘာကုသိုလ်ပဲလုပ်လုပ်

အဲဒီကုသိုလ်ကြောင့် ကောင်းကျိုးရချင်တယ်၊ ရချင်တဲ့ အတိုင်းလဲ ရဖို့ဆုတောင်းတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရဲ့ ဘဝတဏှာနဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေက ပြည့်စုံတဲ့ဘဝကို ဖြစ်စေ ရစေတယ် ဆိုတာကတော့ ပြောစရာ မလိုတော့ဘူး။

တချို့ကျတော့ ဘဝဆင်းရဲတွေကို ကိုယ်တွေ့ ထိထိ မိမိ တွေ့နေရတဲ့အတွက် ဘဝဖြစ်ရမှာ ငြီးငွေ့တယ်။ ကြောက်တယ်။ ဘဝတွေ နောက်ထပ် မဖြစ်ချင်တော့ဘူး။ ဘဝဆင်းရဲတွေမှ လွတ်ချင်တဲ့စိတ်ပဲ ရှိနေတယ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေ ပြုရင် ဘဝဆင်းရဲကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုပဲ ရည်မှန်းပြီး ပြုကြတယ်။ သို့သော်လဲ သူ့ဘယ်လောက်ပဲ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးလမ်း အကျင့်စခန်းတွေ ကျင့်နေပေတဲ့လဲ လွတ်မြောက်နိုင် လောက်အောင် ဉာဏ်အား မပြည့်သေးလို့ မလွတ်မြောက် နိုင်သေးဘူးဆိုရင် တရားကျင့်နိုင်လောက်အောင် ပြည့်စုံတဲ့ ဘဝကို ရလိုစိတ် သူ့မှာ ရှိနေတာပဲ။ ဒီတော့ သူဟာ ဘဝတဏှာ အားမကောင်းသော်လဲ ဘဝတစ်ဖန် ဖြစ်ရ ပြန်တာပဲ။

သမဏ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က ဒီဘဝမှာပဲ နတ်သား အပြီးသတ် ငြိမ်းရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ မအိပ်ဘဲ၊ ဆွမ်းမဘုဉ်းပေးဘဲ အပြတ် အားထုတ်တဲ့ ရဟန်းတော်ကလေးတစ်ပါး အားထုတ်ရင်း လေသင်ခုန်း

ဖြတ်ပြီး ပျံလွန်တော်မူတော့ နတ်ပြည်မှာ နတ်သား သွားဖြစ်ရတယ်။ သမဏနတ်သားလို့ ထင်ရှားတယ်။ ဘဝကို ငြီးငွေ့လို့ အပြတ်အားထုတ်သော်လဲ ဉာဏ်အား မပြည့် သေးတော့ အပြီးသတ် မပယ်သတ်ရသေးတဲ့ တဏှာ လမ်းညွှန်ရာမှာ ဘဝ သွားဖြစ်ရတာပဲ။

ဒီတော့ ဆိုလိုတာက ဘယ်လိုပဲ ကြီးစားကြီးစား ဘဝတဏှာ မကုန်သေးသမျှတော့ ဘဝအသစ် ဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲတွေ ထပ်ခါထပ်ခါ ရနေရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်တွယ်တာမှု တဏှာကို သမုဒယသစ္စာ = ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန် တရားလို့ မိန့်ကြားတော် မူခဲ့တာပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီ ဆင်းရဲတွေရဲ့ လက်သည်တဏှာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ် နိုင်မှပဲ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းမှာ သေချာတယ်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တဏှာကို မပယ်သတ်နိုင်သေးရင် တော့ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်တယ်။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံတွေ ဖြစ်မယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ တွေကြောင့် ဘဝသစ် (ဇာတိ) ဖြစ်မယ်။ ဘဝသစ်ဖြစ်ရင် အိုရမယ်၊ သေရမယ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးရမယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲရမယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲရမယ်၊ စိတ်နှလုံး ပြင်းထန်စွာ ပူလောင် ပင်ပန်း ရမယ်။ အဲဒီအတိုင်း ဆင်းရဲ အစုအပုံကြီး

ဖြစ်ပေါ်လာမယ်။ ဒါဟာ တဏှာကစပြီး ကြောင်းကျိုးဆက် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ။

တစုံတရာကို လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်တွယ်တာက တဏှာ။ အဲဒါကို မရမနေနိုင်အောင် စွဲစွဲလမ်းလမ်း လိုချင်တပ်မက်နေတာက ဥပါဒါန်။ မရမနေနိုင်အောင် စွဲလမ်းတပ်မက်နေတဲ့ အရာကို ရအောင် ကောင်းတာတွေ ရင်လဲလုပ်တယ်။ မကောင်းတာတွေရင်လဲ လုပ်တယ်။ အဲဒါက ကံ = ကမ္မဘဝ။ ကောင်းတဲ့အလုပ် (ကမ္မဘဝ) ကြောင့် ကောင်းတဲ့ ဘဝရတယ်။ မကောင်းတဲ့အလုပ် (ကမ္မဘဝ)ကြောင့် မကောင်းတဲ့ဘဝ ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝကို ရတယ်။ ကောင်းတဲ့ဘဝပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့ဘဝပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘဝသစ် ဖြစ်လာရင်တော့ အိုရ၊ နာရ၊ သေရ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးရ စတဲ့ ဆင်းရဲတွေကိုတော့ ဘယ်လိုမှ ရှောင် လွှဲလို့ မရဘူး။ မုချ တွေ့ရတော့တာပဲ။

တဏှာက ရှေ့နားမှာ ပြောခဲ့တဲ့ မာလဘာရီ ကောင်းရာပို့ နတ်သားရဲ့ နတ်သမီးဟာ သူ့နတ်သား ကို စွဲလမ်းတပ်မက်တဲ့ ဥပါဒါန်ကြောင့် သူ့နတ်သားရဲ့ နတ်သမီးဘဝကို ပြန်ရဖို့ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တွေ အများကြီး လုပ်တယ်။ ကမ္မဘဝခေါ်တဲ့ ကံတွေပေါ့။ အဲဒီကောင်းမှုကံတွေဟာ ဘဝတဏှာနဲ့ ပေါင်းမိတော့ နတ်သမီးဘဝ ပြန်ဖြစ်ရတယ်။ ဖြစ်၊ အို၊ နာ၊ သေစတဲ့ ဆင်းရဲအသစ်တွေ တွေ့ရပြန်တယ်။

တဏှာက ရှေးက နန္ဒဆိုတဲ့ နွားသတ်သမားတစ်ယောက်
 ဆိုးရာပို့ ဟာ အမဲသားပေါ်မှာ စွဲလမ်းတပ်မက်တဲ့
 ဥပါဒါန်ကြောင့် နွား အရှင်လတ်လတ်ရဲ့
 လျှာကိုဖြတ်ပြီး အမဲသားဟင်း ချက်စားတယ်။ ဥပါဒါန်
 ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ မကောင်းမှုကံ=ကမ္မဘဝပေါ့။ အဲဒီ အကုသိုလ်
 ကမ္မဘဝကြောင့် သူဟာ အဝီစိ ငရဲမှာ ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး
 ငရဲဆင်းရဲ ခံစားရတယ်။

အဲဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဘဝတဏှာကို မပယ်နိုင်သေး
 သမျှတော့ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ ကြောင်းကျိုးတွေ
 ဆက်ပြီး ဘဝသစ် ဖြစ်ရတာပဲ။ ဘဝသစ် ရပြီဆိုရင်တော့
 ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲစတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ဝိုင်းဝိုင်း
 လည်နေတော့မှာ သေချာပါတယ်။

ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းတရား သမုဒယသစ္စာ
 တဏှာကို ပယ်သတ်နိုင်မှပဲ ဆင်းရဲငြိမ်းမှာ သေချာတယ်။
 ဒီတော့ တဏှာကို ပယ်ချင်ရင် တဏှာရဲ့အကြောင်းကို
 ရှာပြီး ပယ်သတ်ရမယ်။ တဏှာဆိုတာ သိကြတဲ့အတိုင်းပဲ
 လိုချင်တာ၊ တပ်မက်တာ၊ နှစ်သက်တာ၊ တွယ်တာတာ၊
 ချစ်ခင်တာတွေပေါ့။ သက်ရှိဖြစ်တဲ့လူ၊ တိရစ္ဆာန်စတဲ့
 သတ္တဝါကိုရော သက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာဝတ္ထုတွေ
 ကိုပါ လိုချင်တယ်၊ တပ်မက်တယ်၊ နှစ်သက်တယ်၊
 တွယ်တာတယ်၊ ချစ်ခင်တယ်၊ ကြိုက်တယ်။ ဒါတွေ
 အားလုံးဟာ တဏှာတွေချည်းပဲ။ သမုဒယသစ္စာ ချည်းပဲ။

တဏှာ ဒီတော့ ဒီတဏှာ ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲ။
 ဘာကြောင့်ဖြစ် ရုပ်အစု၊ နာမ်အစုကို ခဏမစဲ ဖြစ်ပြီး
 ပျက်နေတဲ့ သဘာဝတရားအစုမျှပဲ
 လို့ အမှန်အတိုင်း မမြင်ဘဲ လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊
 ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်ဖြင့် အမြင်မှားနေလို့ပဲ။
 အဲဒီအမြင်မှားကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ လို့ခေါ်တယ်။
 ရုပ်နာမ်အစုကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါလို့ အယူမှားတော့
 အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က လိုချင်တာ တပ်မက်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။
 အဲဒီသတ္တဝါက ချစ်ခင်တာ၊ နှစ်သက်တာ၊ တွယ်တာတာတွေ
 ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်
 တွယ်တာတဲ့ တဏှာရဲ့ အကြောင်း တရားဟာ ရုပ်နာမ်အစုကို
 ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့ အမြင်မှားနေတဲ့
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိပဲ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ‘သက္ကာယ’ ဆိုတာ ‘ထင်ရှားရှိတဲ့
 အတ္တဒိဋ္ဌိ ရုပ်နာမ်အစု’ သို့မဟုတ် ‘တကယ်ရှိ
 အဟုတ်ရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်အစု’ လို့
 ဆိုလိုတယ်။ ဒီနေရာမှာ ‘ဒိဋ္ဌိ’ ဆိုတာ ‘အသိမှား အမြင်မှား’
 ပဲ။ ဒါကြောင့် ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ဆိုတာ ‘တကယ်ရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်
 အစုကို အသိအမြင် မှားနေခြင်း’လို့ အဓိပ္ပါယ် ရတယ်။
 ဘယ်လို အသိအမြင် မှားနေသလဲဆိုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊
 ယောက်ျား၊ မိန်းမ စသည်ဖြင့် အသိအမြင် မှားနေတယ်။

ဒါကြောင့် ‘တကယ်ရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်အစုကို (ရုပ်နာမ် အနေနဲ့ မသိမမြင်ဘဲ) ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမအနေနဲ့ အသိအမြင် မှားနေတာကို’ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ လို့ခေါ်တယ်။

ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ မမြဲတဲ့သဘောကို မသိမမြင်တော့ မြဲတယ်လို့ ထင်မှားပြီး အဲဒီရုပ်နာမ်ကိုပဲ မြဲနေတဲ့ အသက်၊ ဝိညာဉ်၊ အတ္တလို့ အသိအမြင် မှားနေတာက အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ မြဲနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါလို့ အသိအမြင် မှားနေတာက သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ ဒီစကားနှစ်လုံးဟာ သဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။ ဒါကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ လို့ တွဲသုံးလေ့ရှိကြတယ်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြောင့် အဲဒီလို ရုပ်နဲ့နာမ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ တဏှာဖြစ် သတ္တဝါ၊ ငါလို့ ထင်နေတော့ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က လိုချင်တာ တပ်မက်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီငါက စိတ်ဆိုးတာ၊ စိတ်ပျက်တာ၊ မာနတက်တာ၊ သူတပါးကို မနာလိုတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက် တွယ်တာတဲ့ တဏှာဖြစ်ပေါ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းဟာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါလို့ အသိမှား အမြင်မှားနေတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အတ္တဒိဋ္ဌိပဲ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အဲဒီ အသိမှားအမြင်မှား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 ဘာကြောင့်ဖြစ် အတ္တဒိဋ္ဌိ ဘာကြောင့် ဖြစ်သလဲ။
 ရုပ်နဲ့နာမ်ကို ရုပ်သဘာဝ နာမ်သဘာဝ
 မျှပဲလို့ အမှန်အတိုင်း မသိလို့၊ ဖြစ်ပြီးပျက်နေတဲ့ မမြဲတဲ့
 သဘာဝတွေပဲလို့ အမှန်အတိုင်း မသိလို့ ဖြစ်တာပဲ။
 မောဟ အဝိဇ္ဇာပေါ့။ အမှန်အတိုင်းမသိလို့ အသိမှားတယ်။
 အသိမှားလို့ လိုချင်တပ်မက်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။
 တစ်နည်းပြောရရင် အဝိဇ္ဇာကြောင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တယ်။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြောင့် တဏှာဖြစ်တယ်။ တဏှာကြောင့်
 ဆင်းရဲတယ်။

ရုပ်နာမ်သဘာဝကို အမှန်အတိုင်းသိလို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊
 သတ္တဝါ၊ ငါလို့ အသိမမှားရင် လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်
 တွယ်တာမှု မဖြစ်ဘူး။ လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်တွယ်တာမှု
 မဖြစ်ရင် ဆင်းရဲမဖြစ်ပေါ်ဘူး။ ဆင်းရဲ ငြိမ်းမယ်။ ဆင်းရဲ
 ငြိမ်းရင် ချမ်းသာမယ်။ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ပဲ။

အရှိအတိုင်း ဒါဖြင့် ရုပ်နာမ်သဘာဝကို အမှန်
 စောင့်ကြည့် အတိုင်း သိအောင် ဘာလုပ်ရမလဲ။
 ခန္ဓာကိုယ်ခေါ်တဲ့ ရုပ်နဲ့ စိတ်လို့ခေါ်တဲ့
 နာမ်ကို ဖြစ်ဆဲဖြစ်ခိုက်မှာ ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း သတိနဲ့
 စောင့်ရှုရမယ်။ ဆင်ခြင် စဉ်းစားတဲ့ဉာဏ်၊ ကြောင်းကျိုး
 စိစစ် ဝေဖန်တဲ့ဉာဏ် မပါစေရဘူး။ အရှိသဘာဝကို အရှိ

သဘာဝအတိုင်း သိမှ အမှန်သိ = သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပဲ။ အဲဒီလို အရှိသဘာဝအတိုင်း သိချင်ရင် အရှိအတိုင်း သတိနဲ့ စောင့်ရှု သိနေရမယ်။ အရှိအတိုင်းမရှုဘဲ ဆင်ခြင် စဉ်းစားဉာဏ် စိစစ်ဝေဖန်ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်ရင် အရှိသဘာဝ အတိုင်း မသိနိုင်ဘူး။ စဉ်းစားဉာဏ် ဝေဖန်ဉာဏ် အနိမ့် အမြင့်၊ အနုအရင့် အလိုက်ပဲ သိပုံ မြင်ပုံတွေ အမျိုးမျိုး ဖြစ်လာမယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် အမှန်အတိုင်း သိတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် မဆင်ခြင် မစဉ်းစား မဝေဖန်ဘဲ ဖြစ်နေတဲ့စိတ်၊ ဖြစ်နေတဲ့ရုပ်ကို ဖြစ်နေ ရှိနေတဲ့အတိုင်း သတိနဲ့ စောင့်ရှုနေရမယ်။ အရှိကို အရှိအတိုင်း ရှုသိနေရမယ်။ ဒါမှ အရှိသဘာဝအတိုင်း အမှန်အတိုင်း သိမယ်။ အဲဒါမှ အမှန်သိ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ပဲ။

ရုပ်နဲ့နာမ်ကို အရှိသဘာဝအတိုင်း သိတာက ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်။ အရိယသစ္စာလေးပါးကို အရှိ သဘာဝအတိုင်း သိတာက မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်နေရင်၊ စိစစ်ဝေဖန်နေရင်တော့ အခု ပြောခဲ့တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။

တစုံတရာကို အမှန်အတိုင်းသိချင်ရင် အဲဒီအရာကို သူ့အရှိအတိုင်း သေသေချာချာ စောင့်ကြည့်မှ အဲဒီ အရာဝတ္ထုရဲ့ အရှိသဘာဝကို အမှန်အတိုင်း သိတယ်။ ဥပမာ— ဒီနာရီ ဆိုကြပါစို့။ ဒီနာရီကို အမှန်အတိုင်း သိချင်ရင် သာမန်ကာလျှံကာ ခဏကလေး ကြည့်ရုံနဲ့

အမှန်အတိုင်း မသိနိုင်ဘူး။ ကိုယ်သိထားတဲ့ နာရီ ဗဟုသုတနဲ့ ကပ်ပြီး ကြည့်ရင်လဲ ကိုယ့်ဗဟုသုတ အလိုက်ပဲ သိမယ်။ အမှန်မသိဘူး။ နာရီကိုကိုင်ကြည့်၊ ထောင်ကြည့်၊ လှည့်ပတ်ကြည့်၊ လက်တံကြည့်၊ ဒိုင်ခွက်ကြည့် စသည်ဖြင့် သူ့ အရှိသဘောကလေးတွေကို သေသေချာချာ ကြည့်တော့မှ ဆီကိုပဲ၊ စိတ်ဇင်းပဲ၊ အဟောင်းပဲ၊ အသစ်ပဲ၊ တပတ်ရစ်ပဲ စသည်ဖြင့် သူ့အရှိသဘာဝကို အမှန်အတိုင်း သိမယ်။

ဝေဖန်ဉာဏ်က အဲဒီအတိုင်းပဲ ရုပ်အသီးသီး နာမ် အရှိသဘာဝကိုမသိ အသီးသီးမှာ သူတို့ရဲ့ သီးသန့် ပင်ကိုရင်းသဘော သဘာဝလက္ခဏာ ရှိတယ်။ ရုပ်အားလုံး နာမ်အားလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အများဆိုင် သဘော သာမညလက္ခဏာ ရှိတယ်။ အဲဒီ လက္ခဏာ နှစ်ခုဟာ ရုပ်နာမ်တို့မှာ ရှိတဲ့ အရှိသဘာဝ အမှန်သဘာဝ တွေပဲ။ အဲဒီ အရှိသဘာဝတွေကို အမှန်အတိုင်း သိချင်ရင် သတိဦးစီးတဲ့ စိတ်နဲ့ အရှိအတိုင်း စောင့်ကြည့်ရတယ်။ စောင့်ရှုရတယ်။ စိစစ်ဝေဖန် ဆင်ခြင်ဉာဏ်နဲ့ မကြည့်ရဘူး။ အဲဒီဉာဏ်တွေ သွင်းကြည့်ရင် အရှိသဘာဝအတိုင်း မသိဘူး။

ဥပမာ— ကိုယ့်အိမ်နဲ့ ကပ်နေတဲ့ အိမ်မှာ မသင်္ကာ ဖွယ်ရာ လူတစ်ယောက် လာနေတယ် ဆိုကြပါစို့။ သူနေပုံ ထိုင်ပုံ ဝတ်ပုံ စားပုံ ကြည့်ပုံ ရှုပုံ ကြည့်ရတာ လူကောင်းတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ အကဲ ခတ်မိတယ်။ ဒါပေတဲ့ အမှန်တော့

ရမယ်။ စိတ်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ သဘောတွေကို အရှိအတိုင်း သတိနဲ့ စောင့်ရှုရမယ်။ ဒီနေရာမှာ စိတ်နဲ့ စေတသိက် နှစ်ခုလုံးကို လောက ဝေါဟာရအရ စိတ်လို့ပဲ တပေါင်းတည်း သုံးနှုန်းလိုက်ပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်မှာ တွေ့ရတဲ့ လှုပ်တဲ့သဘောကို “လှုပ်တယ်” လို့ပဲ အရှိအတိုင်းရှု၊ ရွေ့နေတဲ့သဘောကို “ရွေ့တယ်” လို့ပဲ အရှိအတိုင်းရှု၊ လှုပ်တယ် ရွေ့တယ်ဆိုတာ တရားစကားလုံးနဲ့ဆိုရင် ဝါယောဓာတ်ပဲ။ လှုပ်သဘော ရွေ့သဘောကို သိနေတာဟာ ဝါယောရုပ်ကို သိနေတာပဲ။ ကြမ်းတမ်းတာတွေ့ရင် “ကြမ်းတမ်းတယ်”၊ နူးညံ့တာ တွေ့ရင် “နူးညံ့တယ်” စသည်ဖြင့်ရှု။ ပထဝီဓာတ်ကို သိနေတာပဲ။ သို့သော်လဲ ပထဝီဓာတ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ကပ်ပြီးသိမှသာ သိခြင်းကိစ္စပြီးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကြမ်းတမ်း သဘော၊ နူးညံ့သဘောမျှပဲလို့ သိနေရင် ပြီးတာပဲ။ ထို့အတူပဲ ယိုစီးတာ၊ သိပ်သည်းတာ၊ ပူးတွဲတာ၊ မျက်ရည်ကျတာ၊ ချွေးထွက်တာတွေလဲ ရှု၊ အာပေါဓာတ်ကို သိနေတာပဲ။ ပူတာ၊ အေးတာ၊ နွေးတာတွေလဲ ရှု၊ တေဇောဓာတ်ကို သိနေတာပဲ။

မြင်တာ၊ ကြားတာ၊ နံတာ၊ မွှေးတာ၊ စားတာ , သောက်တာ၊ ချိုတာ၊ ချဉ်တာ၊ ထိတာ စသည်တွေကိုလဲ “မြင်တယ်” “ကြားတယ်” စသည်ဖြင့် အရှိအတိုင်းရှု။

ကြံစည်တာ၊ စဉ်းစားတာ၊ တွေးတာ၊ စိတ်ကူးတာတွေကိုလဲ
“ကြံစည်တယ်” “စဉ်းစားတယ်” စသည်ဖြင့် စိတ်ထဲမှာ
ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း ရှု။

လိုချင်တာ၊ စိတ်ဆိုးတာ၊ စိတ်ပျက်တာ၊ ဝမ်းသာတာ၊
ဝမ်းနည်းတာ၊ ဆင်းရဲတာ၊ ချမ်းသာတာတွေ ကိုလဲ
“လိုချင်တယ်” “စိတ်ဆိုးတယ်” စသည်ဖြင့် စိတ်ထဲမှာ
ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အတိုင်း ရှု။

နာတာ၊ ကျဉ်တာ၊ ကိုက်ခဲတာ၊ ညောင်းညာတွေ
ကိုလဲ “နာတယ်” “ကျဉ်တယ်” စသည်ဖြင့် ခံစားနေရတဲ့
အတိုင်း ရှု။

ထိုင်တာ၊ ထတာ၊ ကွေးတာ၊ ဆန့်တာ၊ မြှောက်တာ၊
ချတာ စတဲ့ ကိုယ်အမူရာတွေကိုလဲ ပြုလုပ်တဲ့အတိုင်း ရှု။

လိုရင်းကတော့ ရုပ်ခန္ဓာမှာ ဖြစ်သမျှ ပြုလုပ်သမျှ
သဘောတွေကိုရော စိတ်မှာ ဖြစ်သမျှ သဘောတွေကိုပါ
ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း ပြုလုပ်တဲ့အတိုင်း သတိနဲ့ မလွတ်တမ်း
စောင့်ရှုဖို့ပါပဲ။

အဲဒီလို စောင့်ရှုဖန် များလာတော့ ရှုမှု သတိအား
ကောင်းလာတာနှင့်အမျှ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိလဲ
တဖြည်းဖြည်း အားကောင်းလာတယ်။ သမာဓိအား
ကောင်းလာတာနှင့်အမျှ အသိဉာဏ်က ထက်လာတော့
လက်ခြေ ပုံသဏ္ဍာန် မပါဘဲ လှုပ်ရှားရွေ့ရှားသဘော၊

ပူသဘော၊ အေးသဘောသက်သက်ကလေးတွေ သိလာ
တယ်။ ဒါဟာ အရှိသဘာဝကို သူ့အရှိအတိုင်း သိလာတာပဲ။
သဘာဝလက္ခဏာကို သိတဲ့ သဘောပေါ့။ အဲဒီလို
ရုပ်သဘာဝသက်သက်ကိုသာ သိလာတော့ အဲဒီရုပ်
သဘာဝကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါလို့ မစွဲတော့ဘူး။
မယူဆတော့ဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါဆိုတဲ့ အယူမှား
ကင်းသွားတယ်။ အဲဒီ အခိုက်အတန့်မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
အတ္တဒိဋ္ဌိ ပြုတ်သွားတယ်။ အနတ္တသဘောကို သိတာပေါ့။

လက္ခဏာရေး အဲဒီလောက်တင်မကဘဲ ဆက်ရှုလို့
သုံးပါးကိုထိုးထွင်းသိ သမာဓိ ပိုအားကောင်းလာတော့
အဲဒီ အရှုခံရုပ်နဲ့ ရှုသိတဲ့ စိတ်
ကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာ၊ ပျောက်သွားတာလေးတွေကို
ရှင်းရှင်းကလေး တွေ့လာရတယ်။ ဉာဏ် တော်တော်
ရင့်လာတော့ မြန်မြန် ဖြစ်ပြီး မြန်မြန် ပျောက်သွားတာ၊
ဖြုတ်ခနဲပေါ်လာပြီး ဖြုတ်ခနဲ ပျောက်သွားတာ ကလေးတွေကို
တွေ့လာ သိလာရတယ်။ ဒါလဲ ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့
မမြဲတဲ့သဘောကို အရှိသဘာဝအတိုင်း တွေ့သိနေရတာပဲ။
အနိစ္စကို သိတာပေါ့။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ် လို့ခေါ်တယ်။

ပေါ်ပေါ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတာတွေချည်း တွေ့နေ
သိနေရတော့ မကောင်းတဲ့ဟာတွေပဲ၊ နှစ်သက်စရာ
သာယာစရာ ဘာတစ်ခုမှ မရှိပါလား၊ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့

ဒီတော့ အခု ရှင်းပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ကြောင်းကျိုး နိယာမအရ တမလွန်ဘဝ ဖြစ်တယ်၊ ဘဝတွေ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်တယ် ဆိုတာလဲ သိရပြီ။ ဘဝဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းကိုလဲ သိရပြီ။ ဘဝတွေ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေသမျှ ဆင်းရဲတွေ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေတာမို့ ချမ်းသာဆိုတာ မရှိဘူး။ ဘဝ အဖြစ်ရပ်သွားမှ ဆင်းရဲငြိမ်းကာ ချမ်းသာရမည် ဆိုတာလဲ သိရပြီ။ ဘဝသစ် မဖြစ်ဘဲ ဆင်းရဲငြိမ်းအောင် ဖြစ်သမျှရုပ် ဖြစ်သမျှနာမ်ကို သတိဦးစီးတဲ့ စိတ်နဲ့ ဖြစ်နေ ရှိနေတဲ့အတိုင်း စောင့်ရှုတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားများရမည် ဆိုတာလဲ သိပြီ။

အဲဒီလို သိတဲ့အတိုင်း ရုပ်နဲ့နာမ်ကို သတိ ဦးစီးတဲ့ စိတ်နဲ့ စောင့်ရှု ပွားများ အားထုတ်ကြခြင်းအားဖြင့် ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ အရှိ သဘာဝတွေ ကို အရှိအတိုင်း အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်း သိမြင်တဲ့အတွက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အတ္တဒိဋ္ဌိ အသိမှား အမြင်မှားမှစပြီး တဏှာ ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဆင်းရဲကြောင်း ကိလေသာ တရားတွေကို အမြစ်ပြတ် ပယ်ရှားနိုင်ကြသဖြင့် ကိလေသာခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ ဘဝဇာတ် သိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊
ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

နောက်ဆက်တွဲ(က)

အနောက်တိုင်း အတွေးအမြင် လောကမှ
တမလွန်ဘဝ ယူဆပုံများ

ခရစ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း များစွာအကြာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော် မမူမီကပင် အနောက်တိုင်း အတွေးအမြင် (ဒဿနိက) ပညာရှင်လောက၌ တမလွန်ဘဝ အယူအဆ ခေတ်စားလာခဲ့ကြသည်။ ခေတ်စားလာသည်နှင့်အမျှ ငြင်းခုံမှုတွေလည်း များခဲ့ကြသည်။

ဤနေရာ၌ ထိုပညာရှင်တို့၏ တမလွန်ဘဝ ယူဆပုံ အချို့ကို Reincarnation in World Thought စာအုပ်မှ ထုတ်နှုတ်၍ သိသာရုံမျှ ဗဟုသုတအဖြစ် ဖော်ပြလိုပါသည်။

သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာမှတစ်ပါး အခြားအယူဝါဒများ၏ တမလွန်ဘဝ အယူအဆမှာ အတ္တ, အသက်, ဝိညာဉ်ပေါ်၌ အခြေခံကြကြောင်းကို သတိပြုရပါမည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ တမလွန်ဘဝ အယူအဆနှင့် လုံးဝ မတူကြောင်း သတိရှိဖို့ လိုပါသည်။

ပိုက်သဂိုရပ် (၅၈၂ - ၅၀၇ B.C.)^၁

ဂရိတ် ဒဿနိကဗေဒနှင့် သင်္ချာဗေဒ ပညာရှင်ကြီး
 ပိုက်သဂိုရပ်က သူသည် တချိန်က အယ်သာလီဒီး၊^၂ ဖြစ်ခဲ့ပြီး
 နောက်တစ်ဘဝ၌ ယူဖေါ်ဘတ်^၃ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထရွိုင်းမြို့ကို
 ရန်သူများ ဝိုင်းမိသောအခါ မင်လာအတ်^၄ ကြောင့် သူ
 ဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း ပြောလေ့ ရှိသည်။
 (P. ၁၉၀)

ဟေရာကလီတု (၅၄၀ - ၄၈၀ B.C.)^၅

ဂရိတ် ဒဿနိကပညာရှင် ဟေရာကလီတုက
 သေသူနှင့်ရှင်သူ၊ နိုးသူနှင့်အိပ်သူ၊ ငယ်သူနှင့်
 ကြီးသူ— ဤသူအားလုံးသည် အတူတူပင်
 ဖြစ်ကြ၏။ အကြောင်းမှာ နောက်ဆုံးလူက
 ပထမဆုံး လူ ဖြစ်ဖို့ရာ သွားလာ လှုပ်ရှားနေပြီး
 တဖန် ပထမဆုံးလူက နောက်ဆုံးလူ ဖြစ်လာ
 သောကြောင့်ပင် ဟု ဆိုသည်။
 (P. ၁၉၂)

၁။ Pythagoras ၂။ Aethalides ၃။ Euphorbus
 ၄။ Menelaus ၅။ Heraclitus

အင်ပီဒေါကလီ (၄၉၀ - ၄၃၀ B.C.)^၁

အင်ပီဒေါကလီသည်လည်း ဂရိတ် ဒဿနိကပညာရှင်
ပင် ဖြစ်သည်။ သူ့အဆိုက—

ကျွန်ုပ်သည် တချိန်က ယောက်ျားကလေးနှင့်
မိန်းကလေး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ချုံဖုတ်နှင့် ငှက်လည်း
ဖြစ်ခဲ့သည်။ လှိုင်းလုံးများထဲမှ ငါးလည်း
ဖြစ်ခဲ့သည်။ (P. ၁၉၃)

ပလေတို (၄၂၇ - ၃၄၇ B.C.)^၂

ပလေတိုသည် အထင်ရှားဆုံးသော ဂရိတ် ဒဿနိက
ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူက—

ဆေခြင်းသည် ရှင်ခြင်းမှ လာသကဲ့သို့
ရှင်ခြင်းသည်လည်း ဆေခြင်းမှ လာ၏။

သင် သွားရမည့် နေရာကို သင့်အား
သတ်မှတ်ပေးမည် မဟုတ်။ သင့်ဘာသာ
ရွေးချယ်ရမည်။

ဝိညာဉ် အသီးသီးသည် သူတို့၏ ဘဝကို
မည်သို့မည်ပုံ ရွေးချယ်ကြသည်ကို စောင့်ကြည့်

၁။ Empedocles

၂။ Plato

ရသည်မှာ အမှန်ပင် အံ့ဩဖွယ်ရာ မြင်ကွင်း
ဖြစ်ပေသည်။ ... သူတို့၏ ယခင်ဘဝ အတွေ့
အကြုံများက သူတို့၏ ဘဝရွေးချယ်မှုကို
များသောအားဖြင့် လမ်းညွှန်ပေးကြသည် ဟု
ဆို၏။ (P. ၂၀၀)

အရစ္စတိုတယ် (၃၈၄ - ၃၂၂ B.C.)^၁

ဂရိတ် ဒဿနိကပညာရှင် အရစ္စတိုတယ်ကလည်း
ဤသို့ ဆို၏။

ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခု၌ ဝင်ရောက်နေသော
ဝိညာဉ်သည် ယခင်ဘဝ၌ သူ ခံစား တွေ့သိခဲ့ရ
သည်တို့ကို သတိမရပေ။

သေခြင်းတရားက တခြားကမ္ဘာ တစ်ခု၌
သူ၏ ခန္ဓာအိမ်ထဲသို့ ပြန်ပို့ပေးလိုက်သော
ဝိညာဉ်သည်ကား ယခုဘဝ၌ သူတွေ့ကြုံ ခံစား
ရသည်တို့ကို သတိရပေသည်။ ခန္ဓာမဲ့ ဝိညာဉ်၏
ဘဝသည် ပုံမှန်ဘဝ ဖြစ်၏။ ထိုဝိညာဉ်သည်
ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ ခဏခေတ္တ နေသည့်အခါ
ဆင်းရဲအတိ ပြည့်နေ၏။ (P. ၂၀၂)

၁။ Aristotle

ဂျူးလီးယတ်ဆီဇာ (၁၀၀ - ၄၄ B.C.)^၁

ရောမစစ်သူကြီး ဂျူးလီးယတ်ဆီဇာက ကဲ့လ်ထ် လူမျိုးများ စစ်ပွဲတွင် အကြောက်အရှံ့ မရှိဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ တိုက်ခိုက်ကြခြင်း၏ အကြောင်းကို သူ၏ Gaullic War စာအုပ် (Book VI, 14)၌ ဤသို့ စိစစ် ဝေဖန်ထားသည်။

ဝိညာဉ်များသည် ပျက်စီးမသွားဘဲ သေပြီးနောက် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုမှ တခြား ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည် ဆိုသော ဤ အယူအဆကို သူတို့၏ အရေးပါသော အယူဝါဒများအနက် တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် သင်ကြားပေးကြသည်။ (P. ၂၀၇)

ပလိုတိုနပ် (၂၀၅ - ၂၇၀ A.D.)^၂

ဂရိတ် ဒဿနိကပညာရှင် ပလိုတိုနပ်က ဘဝ သံသရာကို ဇာတ်စင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ထားသည်။

လူတိုင်း သေသွားခြင်းသည် ပြဇာတ်ထဲ၌ (ဇာတ်လမ်းအရ) ဇာတ်ဆောင်များအနက်က တစ်ယောက် သေသွား ခြင်းထက် ဘာမျှ မပိုပေ။

၁။ Julius Caesar

၂။ Plotinus

ဇာတ်ဆောင်သည် မိတ်ကပ် ပြောင်းလိမ်း၍
အခန်းပြောင်း ကခြင်းသာဖြစ်သည်။ သူတကယ်
မသေပေ။ သေခြင်းဆိုသည်မှာ ဇာတ်ဆောင်များ
အဝတ် လဲသကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုသို့
ပြောင်းသွားခြင်း သာ ဖြစ်မှု... သက်ရှိ သတ္တဝါ
တစ်ဦးမှ တခြား သက်ရှိ သတ္တဝါ တစ်ဦးအဖြစ်သို့
ပြောင်းသွားခြင်း၌ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ဘာမျှ
မရှိချေ။ (P. ၂၁၆)

ဂျော်ဒါနို ဘရူနို (၁၅၄၈ - ၁၆၀၀ A.D.)^၁

ဂျော်ဒါနို ဘရူနိုသည် အီတလီအမျိုးသား ဒဿနိက
ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်သည်။ ဗရင်ဂျီဘာသာနှင့် ဆန့်ကျင်သော
အယူရှိသူများကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နာမည်တပ်၍ တရားစစ်ဆေးသော
ရုံး၌ ၁၅၉၂ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဘရူနိုကို ရုံးတင်
စစ်ဆေးခဲ့ကြသည်။ စွပ်စွဲသူများက “သဘာဝတရားက
ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းပေးလိုက်သော ဝိညာဉ်များသည် တိရစ္ဆာန်
တစ်ကောင်မှ အခြား တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သို့ ကူးပြောင်း
ကြသည်” ဆိုသော မိစ္ဆာအယူနှင့် “ကမ္ဘာကြီး ရေလွှမ်းမိုး၍
ပျက်စီးသွားသောအခါ ဝိညာဉ်များ (လူအဖြစ်) ပြန်လည်
မွေးဖွားကြသည်” ဆိုသော မိစ္ဆာအယူများကို ဘရူနိုက
သူ့တပည့်များအား သင်ကြားပေးသည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။

၁။ Giordano Bruno

ထို စွပ်စွဲချက်များကို ဘရူနီက ဤသို့ ထုချေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဝိညာဉ်များ မသေကြေ
မပျက်စီးဟု ရှေးကလည်း ယူဆခဲ့သည်။
ယခုလည်း ယူဆသည်။ ဗရင်ဂျီဘာသာဝင်
တစ်ယောက် အနေဖြင့် ပြောရလျှင် ဝိညာဉ်
များသည် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုမှ အခြား ခန္ဓာကိုယ်
တစ်ခုသို့ မကူးပြောင်းဘဲ ကောင်းကင် ဘုံနန်းနှင့်
ငရဲကြီး ငရဲလေး စခန်းများသို့ မြန်းကြသည်။

သို့သော် ကျွန်ုပ် နက်နက်နဲနဲ ဆင်ခြင်
စဉ်းစားပြီးနောက် ဒဿနိက ပညာရှင်
တစ်ယောက် အနေဖြင့် ပြောရလျှင် ဝိညာဉ်များ
ကို ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ကင်းလျက် မတွေ့ရပေ။
သို့သော် ဝိညာဉ်များသည် ခန္ဓာကိုယ်လည်း
မဟုတ်ကြပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဝိညာဉ်သည် ခန္ဓာကိုယ်
တစ်ခုမဟုတ် အခြားတစ်ခု အတွင်း၌ ရှိမည်
ဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုမှ အခြား
ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းသည်။ ဤအချက်
မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထား
မပြနိုင်ဦးတော့ ပိုက်သဂိုရပ်၏ အယူအဆနှင့်
အညီ အနည်းဆုံး ဖြစ်နိုင်ဖွယ်တော့ ရှိပေသည်။

(P. ၂၄၂)

ဇော်လံတဲယား (၁၆၉၄ - ၁၇၇၈ A.D.)^၁

ဇော်လံတဲယားသည် ထင်ရှား ကျော်ကြားသော
ပြင်သစ် စာရေးဆရာနှင့် ဒဿနိကပညာရှင်ကြီး ဖြစ်သည်။
သူ့အယူအဆမှာ-

ဘဝများစွာ ဖြစ်ခြင်းသည် တစ်ဘဝ
ဖြစ်ခြင်းထက် ပို၍ အံ့အားသင့်စရာ မဟုတ်ပေ။
(P. ၂၅၇)

ဖရက်ဒရစ်သဂရိတ် (၁၇၁၂ - ၁၇၈၆)^၂

ဖရက်ဒရစ်သဂရိတ်သည် ပရပ်ရှား ဘုရင်ကြီး
ဖြစ်သည်။ သူ ကွယ်လွန်ခါနီး၌ ဤသို့ ပြောခဲ့၏။

ငါ့ဘဝ မကြာမီ အဆုံးသတ်တော့မည်ဟု
ငါသိသည်။ သဘာဝတရား၌ တည်ရှိသမျှ
မည်သည့် အရာမျှ အပြီးသတ် မပျက်စီးနိုင် ဟု
ငါ ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါ၏ ပိုမို
မြင့်မြတ်သော အစိတ်အပိုင်း (ဝိညာဉ်)သည်
ဆက်လက်၍ အသက်ရှင် တည်နေလိမ့်မည်
ဖြစ်ကြောင်း ငါ သေချာစွာ သိသည်။ ငါသည်

၁။ Voltaire

၂။ Frederic The Great

အနာဂတ်ဘဝ၌ ဘုရင်တပါး မဖြစ်နိုင်ဦးတော့
တက်ကြွသော ဘဝကိုမူ ရပေလိမ့်မည်။

(P. ၂၆၀)

ဂါတား (၁၇၄၉ - ၁၈၃၂)°

ဂါတားသည် ကျော်ကြားသည့် ဂျာမန် ကဗျာ
ဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ သူက သူ့မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ထံ
ရေးသော စာတစ်စောင်တွင် ဤသို့ ဖော်ပြထားသည်။

လူများသည် မကောင်းသော တွေ့ကြုံ
ခံစားမှုတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်ပြီးလျှင် ဆေးကြော
သန့်စင်ပြီးသူအဖြစ်ဖြင့် ပြန်လည် လူဖြစ်
လာသည်ဆိုလျှင် သေသင့်လှပေသည်။ (P. ၂၆၇)

ဤနေရာ၌ ငါ ယခု ရှိနေသကဲ့သို့ ရှေးကလဲ
ဤနေရာ၌ အကြိမ်တစ်ထောင်မက ငါ နေခဲ့
ဘူးပြီ။ နောင်ခါလဲ အကြိမ် တစ်ထောင်မက
ပြန်ရောက်ရဦးမည် ဟု ငါမျှော်လင့်သည်။

(P. ၂၆၉)

ဖစ်ချတေ (၁၇၆၂ - ၁၈၁၄)^၁

ဖစ်ချတေသည် ဂျာမန် အတွေးအမြင် ပညာရှင် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူက ဤသို့ ဆို၏။

သဘာဝတရားသည် ငါ့ကို ဆေးစေသော ကြောင့် သူသည် ငါ့ကို အသစ်ဖြစ်အောင် အလျင်အမြန် ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ၎င်းမှာ ငါ၏ ပို၍ မြင့်မားသော ဘဝသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆေးမျိုးဖြစ်သော သတ္တဝါများက ‘ဆေးခြင်း’ ဟုခေါ်သော ထိုအရာသည် ဒုတိယအကြိမ် အသက် ရှင်လာခြင်း၏ သိသာ မြင်သာသော အသွင်သဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်။ (P. ၂၇၂)

ပေါရစ်ချတာ (၁၇၆၃ - ၁၈၂၅)^၂

ရစ်ချတာသည် ထင်ရှားသော ဂျာမန် စာရေးဆရာ ဖြစ်သည်။ သူ့ အယူအဆမှာ—

ဝိညာဉ်ကို သူ အလိုရှိသလောက် အကြိမ် များစွာ (လူ့ဘဝကို) ပြန်လာပါစေ။ ကမ္ဘာ မြေကြီးသည် အမြဲ သစ်နေသော လက်ဆောင်များ၊ ရာစုနှစ် အသစ်များ၊ နိုင်ငံသစ်များ၊ စိတ်သစ်များ၊

၁။ J. G. Fichte

၂။ Jean Paul Richter

တွေ့ရှိချက် အသစ်များနှင့် မျှော်လင့်ချက် အသစ်များကို ပေးအပ်နိုင်လောက်အောင် အလျှံပယ် ကြွယ်ဝနေပါသည်။ (P. ၂၇၂)

ရူပင်ဟောဝါး (၁၇၈၈ - ၁၈၆၀)°

ရူပင်ဟောဝါးသည် ဂျာမန် ဒဿနိကပညာရှင်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူ့ အယူအဆမှာ—

အသစ် မွေးဖွားလာတိုင်းသော သတ္တဝါများ သည် ဘဝသစ်၌ လန်းဆန်း ပျော်ရွှင်ကြသည်။ ဘဝသစ်ကို အခမဲ့ လက်ဆောင်အဖြစ် သဘောကျ နှစ်ခြိုက်ကြသည်။ သို့သော် မည်သည့် အရာကိုမျှ အခမဲ့ မရနိုင်၊ ဘဝသစ်ကို ရလာသောအခါ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း၊ သေခြင်းတို့ကို တန်ဖိုး အဖြစ် ပေးကြရသည်။ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း၊ သေခြင်းတို့တွင် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော ဖျက်ဆီးမရသည့် မျိုးစေ့ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ (P. ၂၈၁)

၁။ Schopenhauer

တောမတ်စ် ကာလိုင်း (၁၇၉၅ - ၁၈၈၁)^၁

စကော့လူမျိုး တောမတ်ကာလိုင်းက ဤသို့
ယူဆသည်။

သေခြင်းနှင့် မွေးဖွားခြင်းတို့သည် အသစ်
ဖြစ်သော တိုးတက်မှုအတွက် လူသားတို့ကို
အိပ်ဖို့ရာနှင့် လန်းလန်း ဆန်းဆန်း ထဖို့ရာ
နှိုးဆော်သော ညနေခင်းနှင့် နံနက်ခင်း ဝတ်ပြု
ခေါင်းလောင်းများပင် ဖြစ်သည်။ (P. ၂၈၆)

ဂျော့ဆင်း (၁၈၀၃ - ၁၈၇၆)^၂

ဂျော့ဆင်းသည် ထင်ရှားသော ပြင်သစ် စာရေးဆရာ
တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူက—

ငါသည် ငြိမ်သက် သန်မာ၍ လွတ်လပ်သူ
အဖြစ် ပြန်လည် မွေးဖွားလာလျှင် ရာစု နှစ်ပေါင်း
များစွာပတ်လုံး ဖြတ်သန်း လာခဲ့ရသော
အတိတ်ဘဝများ၌ ခံစားခဲ့ရသည့် ဒုက္ခဒဏ်ချက်
တို့ကို မေ့ပျောက်နိုင်တန်ရာ၏။ (P. ၂၉၂)

၁။ Thomas Carlyle ၂။ George Sand

အိမာဆင် (၁၈၀၃ - ၁၈၈၂)°

အိမာဆင်သည် အမေရိကန်လူမျိုး ဒဿနိကပညာရှင် ဖြစ်သည်။ သူ့ အယူအဆမှာ-

အရာအားလုံးသည် ဆက်လက်၍ အသက် ရှင်နေကြသည်။ မသေကြေ မပျက်စီးပေ၊ မြင်ကွင်းမှ ခဏခေတ္တ အနားယူကြပြီးလျှင် တဖန် ပြန်လာကြသည်။ ဤသည်မှာ လောက၏ လျှို့ဝှက်ချက် ဖြစ်သည်။ မည်သူမျှ မသေကြ။ လူတို့သည် သေဟန်ဆောင်၍ အသုဘ အခမ်း အနားတွေ အတုလုပ်ကြသည်။ သူတို့သည် ထိုနေရာ၌ပင် ထူးဆန်းသော အသွင်သစ်ဖြင့် ကျန်းမာ သန်စွမ်းလျက်ပင် ပြတင်းပေါက်မှ ရပ်လျက် ကြည့်နေ ကြသည်။ (P. ၂၉၇)

လီယိုတော်လ်စတိုင်း (၁၈၂၈ - ၁၉၁၀)ª

လီယိုတော်လ်စတိုင်းသည် ကမ္ဘာကျော် ရုရှား စာရေးဆရာနှင့် ဒဿနိကပညာရှင်ကြီး ဖြစ်သည်။ သူ့ အယူက တိကျလှသည်။

ရှေ့ဘဝ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်များက ယခုဘဝသို့ လမ်းညွှန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။
(P. ၃၂၇)

၁။Ralph Waldo Emerson ၂။ Count Leo Tolstoy

ဖီးလ်ဒင်းဟော (၁၈၅၉ - ၁၉၁၇)^၁

ဖီးလ်ဒင်းဟောသည် ဗြိတိသျှ အမှုထမ်း စာရေးဆရာ တစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာတို့ ကောင်းကောင်း သိကြသည်။ သူက ဤသို့ဆို၏။

မေတ္တာတရားသည် ခန္ဓာကိုယ်နှင့်အတူ ပျက်စီးမသွားပေ။ မေတ္တာသည် တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ ဖြတ်သန်းလျက် အမြဲတစေ ရှင်သန်လျက် ရှိပေသည်။ (P. ၃၄၃)

ဟင်နရီဖို့ဒ် (၁၈၆၃ - ၁၉၄၇)^၂

အမေရိကန် စက်မှုပညာရှင် ဟင်နရီဖို့ဒ်က တမလွန်ဘဝနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ယူဆသည်။

ကျွန်ုပ် တမလွန်ဘဝ အယူအဆကို တွေ့သိ လိုက်ရတဲ့ အခါမှာ စကြဝဠာ တစ်ခုလုံးနှင့်ဆိုင်တဲ့ စိမ့်ကိန်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရသလိုပါပဲ။ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အတွေးအခေါ်တွေကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ အချိန်တွေ ရှိသေးတယ်လို့ ကျွန်ုပ်သိမြင် လာတယ်။ အချိန် ကန့်သတ်ချက်ဆိုတာ မရှိ

၁။ H. Fielding Hall

၂။ Henry Ford

တော့ဘူး။ ကျွန်ုပ်ဟာ နာရီလက်တံရဲ့ ကျေးကျွန်
မဟုတ်တော့ဘူး။ ပင်ထွက်ဉာဏ် ထက်တယ်
ဆိုတာ အတွေ့အကြုံပါပဲ။ တချို့က ဒီ
ပင်ထွက်ဉာဏ် ထက်တာကို ပါရမီလို့ ဖြစ်စေ၊
ဗီဇလို့ဖြစ်စေ ထင်ကြပုံရတယ်။ အမှန်တော့
ဒါဟာ ဘဝပေါင်း များစွာမှာ စုဆောင်းလာတဲ့
ရှည်လျား များပြားလှတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကြောင့်
ရတဲ့ အကျိုးတရားပါ။ တစ်ချို့က တခြား
လူတွေထက် ပိုအသက်ကြီးတော့ ပိုပြီး
သိနားလည် ကြတယ်။ (P. ၃၄၉)

ဝင်စတန် ချာချီ (၁၈၇၄ - ၁၉၆၅)°

ဝင်စတန်ချာချီကို နောက်ဘဝကို ယုံသလား ဟု
မေးသောအခါ ခဏမျှ စဉ်းစားနေပြီးမှ “မယုံဘူး” ဟု
ပြောသည်။ ပြီးမှ “အမှန်တော့ ကျွန်ုပ် မှားကောင်း
မှားလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုပ်ဟာ တရုပ်ကူလီ တစ်ယောက်အဖြစ်
လူ ပြန်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆနိုင်စရာ ရှိတယ်”
ဟု ဆက်၍ ပြောသည်။ (P. ၃၅၉)

၁။ Winston Churchill

တောမတ်ဟတ်စ်လေး(၁၈၂၅ - ၁၈၉၅)^၁

ဗြိတိသျှ သိပ္ပံပညာရှင် တောမတ်ဟတ်စ်လေးက ဤသို့ဆိုသည်။

တမလွန်ဘဝ အယူအဆသည် ဗြဟ္မဏဝါဒ အတွေးအခေါ်၌ အခြေခံသည် ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒ အတွေးအခေါ်၌ အခြေခံသည်ဖြစ်စေ ယင်း အယူအဆ၌ စကြဝဠာနှင့် လူသား ဆက်သွယ်ပုံကို ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ ရှင်းပြထားခြင်းကို တွေ့ရသည်။ ဤ ရှင်းပြချက်၏ ချီးမွမ်းဖွယ် ကောင်းပုံမှာ တခြားအရာများ ချီးမွမ်းဖွယ် ကောင်းပုံထက် မလျော့နည်းပေ။ ယင်း အယူအဆကို ရေးကြီး သုတ်ပြာ စဉ်းစားတတ်သူများသာလျှင် မွေးရာပါ စွဲယူထားသည့် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ငြင်းပယ်ကောင်း ငြင်းပယ် ပေလိမ့်မည်။ ထိုသူများမှတစ်ပါး တခြား မည်သူ ကမျှ ငြင်းပယ်မည် မဟုတ်ပေ။ ဤ တမလွန်ဘဝ အယူအဆသည် ဆင့်ကဲ တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတရား ကဲ့သို့ပင် အမှန်တကယ် ရှိသော လောက၌ အခြေခံထားခြင်း ဖြစ်သည်။(P. ၃၈၉)

၁။ Thomas Huxley

ဂျူလီယန် ဟတ်စ်လေး (၁၈၈၇ - ?)^၁

တမလွန်ဘဝနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျူလီယန်ဟတ်စ်လေး
က ဤသို့ မြင်သည်။

လူ သေသောအခါ အမြဲ ရှင်နေသော
အသက်ဝိညာဉ်သည် တနည်းနည်းဖြင့် ထွက်ခွာ
သွားသည်ဆိုသော အချက်ကို ဆန့်ကျင်သော
အရာ ဘာမျှ မရှိပေ။...ဝိညာဉ်သည် ခန္ဓာကိုယ်ထဲ
၌ တနည်းနည်းဖြင့် ပြန်မဖြစ်လျှင် ၎င်းသည်
မည်သည့်အခါမျှ စဉ်းစား ကြံတွေးတတ်မည်
မဟုတ်ပေ။ မည်သည့်အခါမျှ ခံစားတတ်မည်
မဟုတ်ပေ။ (P. ၄၂၁)

၁။ Sir Julian Huxley

နောက်ဆက်တွဲ(ခ)

ဒသမအကြိမ် ဓမ္မစရီး

၁၉၉၂ - ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဆောင်းရာသီ
 ယိုးဒယား၊ နယူးဇီလန်၊ သြစတြေးလျ၊ ဟဝိုင်ယီ၊
 ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ၊
 [ကပ္ပိယ ဦးဋ္ဌးဝင်း]

၁၉၉၂-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ

ထိုင်းနိုင်ငံ

၁၁ ရက် မြန်မာပြည်မှထွက်
 ၁၂-၂၃ ရက် ဗန်ကောက်၊ ထိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ ကလျာဏယုဝ
 အသင်း တရားစခန်း
 [ဦးဇေန အကူကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာအဖြစ် လိုက်ပါသည်။]

နယူးဇီလန်

၂၄-၂၆	ရက်	ဝယ်လင်တန်မြို့၊ နယူးဇီလန်
၂၇-ဒီဇင်ဘာ	၆ ရက်	အိုတာကီ တရားစခန်း၊ နယူးဇီလန်
၇-၁၀	ရက်	ဝယ်လင်တန်မြို့၊ တရားပွဲများ
၁၁-၁၂	ရက်	ရိုတိုရုံ အပန်းဖြေမြို့

၁၃-၂၀ ရက်

အောက်ကလန်မြို့၊ ရှင်ပြုပွဲနှင့်
တရားပွဲများ

၂၁-၂၇ ရက်

ဩစတြေးလျ
ဆစ်ဒနီ၊ မြန်မာမိသားစု တရားပွဲ၊
ဘရီးရ

၂၈- ဇွေဝါရီ ၇ ရက်

ဆစ်ဒနီအနီး ကုရန်ဂျောင်
တရားစခန်း

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇွေဝါရီလ

၈-၃၀ ရက်

အမေရိက၊ ဟာဝိုင်ယီပြည်နယ်
ဟိုနိုလူလူမြို့၊ ရှင်ပြုပွဲနှင့်
တရားပွဲများ

၃၁ ရက်

ဂျပန်

၁၉၉၃-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊

ဂျပန်

၁ ရက်

ကမာကုရ၊ ယိုကိုဆုက ဆွေးနွေးပွဲ

၂ ရက်

ကျိုတို

၃ ရက်

နာရ

၄ ရက်

အိုဆာကာ၊ ပိုအိုင်လင်း (Port
Island)၊ ကိုဘေး

၅-၇ ရက်

တိုကျို၊ မြန်မာမိသားစု တရားပွဲ

တောင်ကိုရီးယား

- ၈ ရက် ဆိုးမြို့၊ ကုရယုန်ဆာကျောင်း
- ၉ ရက် ကျုံဂျူမြို့နယ်၊ ပို့ဂျူဆာကျောင်း၊
ဒေါင်ဌာဆာကျောင်း
- ၁၀ ရက် ဗုလ်ကုဆာဆင်းတုတော်
- ၁၁ ရက် ထုန်ဒေါဆာကျောင်း
- ၁၂ ရက် ဆိုးမြို့၊ မြန်မာသံရုံး မိသားစု
တရားပွဲ
- ၁၃ ရက် ဆိုးမြို့၊ ချိုဂဲဆာကျောင်း တရားပွဲ
- ၁၄ ရက် ဆိုးမြို့၊ ကုရယုန်ဆာကျောင်း
တရားပွဲ
- ၁၅ ရက် ဆိုးမြို့၊ ဗုံဝင်ဆာကျောင်း တရားပွဲ၊
ဓမ္မရိပ်သာ တရားပွဲ
- ၁၇ ရက် ဆိုးမြို့မှ ညနေ ၆:၂၀ နာရီ
စင်္ကာပူသို့ထွက်၊ စင်္ကာပူအချိန်
ည ၁၁:၄၀နာရီမှာ စင်္ကာပူသို့ရောက်

စင်ကာပူ

- ၁၇ - ၁၈ ရက် မြန်မာကျောင်း၊ ရှင်ပြု ရဟန်းပြုပွဲ၊
တရားပွဲ
- ၁၉ ရက် ရှင်ပြုတရားပွဲ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မမဏ္ဍလ
အသင်း တရားပွဲ
- ၂၀ ရက် မြန်မာမိသားစုများ တရားပွဲ

- ၂၁ - ၂၂ ရက် မြန်မာကျောင်း၊ စံတိုဇာကျွန်း
- ၂၃ ရက် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာမိသားစုများ
တရားပွဲ
- ၂၄ ရက် မြန်မာကျောင်း၊ နိုင်ငံခြားသားများ
အတွက် တရားပွဲ
- ၂၅ ရက် ရန်ကုန်ပြန်

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇွေရာသီ
 ကောဒသမအကြိမ် ဓမ္မခရီး
 အင်္ဂလန်၊ ဟော်လန်၊ ဗယ်လ်ဂျီယမ်၊ ဂျာမနီ၊
 ဆွစ်ဇာလန်၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိက၊ ကနေဒါ၊
 [ကပ္ပိယ ဦးဋ္ဌေးဝင်း]

၁၉၉၃ ခုနှစ် မေလ

- ၈ မြန်မာပြည်မှထွက်
- ၉ - ၁၀ ဗန်ကောက်မြို့၊ ထိုင်းနိုင်ငံ
- ၁၁ - ၁၂ လန်ဒန်မြို့၊ မြန်မာကျောင်း၊ အင်္ဂလန်
- ၁၃ - ၂၃ ဝိုင်ယာဟောက်(စ်) တရားစခန်း၊ အင်္ဂလန်
- ၂၄ - ဇွန်လ ၅ အော်ဆင်ဒရက် တရားစခန်း၊ ဟော်လန်

၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇွန်လ

	၆	ဘရပ်ဆဲမြို့တရားပွဲ၊ ဗယ်လဂျီယမ်
၇ - ၈		ဘာလင်မြို့၊ ဂျာမနီ
	၉	ဘွန်းမြို့၊ ဂျာမနီ
၁၀ - ၁၁		ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မရိပ်သာ တရားပွဲ၊ ဂျာမနီ
၁၂ - ၁၃		နရင်ဘတ်မြို့၊ ဂျာမနီ
၁၄ - ၁၅		ဇူးရစ်မြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်
၁၆ - ၁၇		ဂျီနီဗာမြို့ တရားပွဲ၊ ဆွစ်ဇာလန်
၁၈ - ၁၉		အဲလ်ပိစ် တောင်တန်းများ၊ ပြင်သစ်
	၂၀	လီယွန်မြို့၊ ပြင်သစ်
၂၁ - ဇူလိုင် ၄		ပဲရစ်မြို့၊ သကျမုနိတရားစခန်း၊ ပြင်သစ်

၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ

	၆	မြန်မာကျောင်း၊ လန်ဒန်မြို့၊ အင်္ဂလန်
	၇	ဂူဗားဟင်ပိတန်မြို့၊ လစ်ဗားမြို့၊ အင်္ဂလန်
	၈	ဗာမင်ဟမ်မြို့၊ အောက်စ်ပို့မြို့၊ အင်္ဂလန်
၉ - ၁၆		မြန်မာကျောင်းတရားစခန်း၊ လန်ဒန်၊
၁၇ - ၂၄		နယူးယောက်မြို့ တရားပွဲများ၊ အမေရိက
၂၅ - ၃၀		ဝါရှင်တန်မြို့ တရားပွဲများ၊ အမေရိက
	၃၁	ချီကာဂိုမြို့၊ အမေရိက

- ၅ ရက် ပါသ်မြို့၊ ဓမ္မာရုံဖွင့်ပွဲ
- ၆ - ၁၅ ရက် ပါသ်မြို့၊ တရားစခန်း
- ၁၆ ရက် ဗောဓိဉာဏာရာမကျောင်း
- ၁၇ ရက် နော်လာမားရားကျောင်း ၁ ရက်
တရားစခန်း
- ၁၈ - ၁၉ ရက် ပါသ်မြို့၊ မြန်မာကျောင်း
- ၁၉ ရက် အသံလွှင့်ရုံမှ တရားချီးမြှင့်ခြင်း
- ၂၂ ရက် မဲလ်ဘုန်းမြို့၊ ရောက်
- ၂၂ - ၂၄ ရက် မဲလ်ဘုန်း တရားစခန်း
- ၂၅ ရက် ဆစ်ဒနီ မြန်မာကျောင်း တရားပွဲ
- ၂၇ ရက် ဆစ်ဒနီဦးနား
- ၂၈ - ၉၄ ဇွန်ဝါရီ ၅ ဝပ်ဗုဒ္ဓဓမ္မ တရားစခန်း

၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်ဝါရီလ

- ၅ ရက် မိဘေးကြောင့် တရားစခန်းမှ ဆစ်ဒနီ
သို့ပြန်
- ၆ ရက် ဆစ်ဒနီ
- ၇ - ၁၄ ရက် ဗလူးမောင်းတိန်း မြန်မာကျောင်း
တရားစခန်း
- ၁၅ - ၁၆ ရက် ဗိဗိယာနာအိမ်
- ၁၇ - ၂၃ ရက် ဆစ်ဒနီမြို့၊ မြန်မာကျောင်း
(အသံလွှင့်တရား)
- ၂၄ ရက် ကင်ဘာရာကြွ

၁၉၄

- ၂၅ - ၂၆ ရက် စနိုးမောင်းတိန်း
- ၂၇ ရက် ကင်ဘာရာမြို့ လာအိုကျောင်း တရားပွဲ
- ၂၈ - ၂၉ ရက် ဆစ်ဒနီ မြန်မာကျောင်းဦးနား

၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

နယူးဇီလန်

- ၃၀ ရက် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ ဝယ်လင်တန်မြို့
- ၃၁ - ဖေဖော်ဝါရီ ၉ ဝယ်လင်တန် တရားစခန်း
- ၁၀ - ၁၁ ရက် ဝယ်လင်တန်ဦးနား
- ၁၂ - ၁၃ ရက် ခရိုက်ချတ်
- ၁၄ ရက် အောက်ကလန်မှာနား
- ၁၅ ရက် ဝမ်ဂရေးနှင့် နယူးဇီလန် မြောက်စွန်း
- ၁၆ ရက် အောက်ကလန်မှ ဗန်ကောက်သို့
(မွန်းလွဲ ၂ နာရီ)

ထိုင်းနိုင်ငံ

- ၁၇ - ၁၈ ရက် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်ဦးနား
- ၁၉ - မတ် ၅ ရက် ၁၅ ရက် တရားစခန်း၊ ဗန်ကောက်
- (ဖေဖော်ဝါရီ) ၂၇ ရက် အယုဒ္ဓယ၊ နခံပထမ်၊ ဗုဒ္ဓမွန်ထွန်
- ဘုရားဖူး
- ၆ ရက် ဧန်ဘူရီကြွ

၇ ရက်	ဗန်ကောက်မှာနား
၈ ရက်	မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်

မှတ်ချက် ။ ။ ဗန်ကောက် တရားစခန်း၌ ဗိမာန်
ဆရာတော်နှင့် ဦးသောဘိတတို့
ကူညီကြသည်။

ဆယ့်သုံးကြိမ်မြောက် ဓမ္မစရီး

၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇွေရာသီ

တောင်ကိုရီးယား၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အင်္ဂလန်

[ကပ္ပိယ ဦးဋ္ဌေးဝင်း]

၁၉၉၄ ခုနှစ် မေလ

၂၄ ရက်	မြန်မာပြည်မှထွက်
၂၅ ရက်	ဆိုးမြို့ရောက်
၂၆ - ၂၇ ရက်	ဆိုးမြို့၌နား

၁၉၉၄ ခုနှစ် ဇွန်လ

မေ ၂၈ - ဇွန် ၆ ရက်	ဆိုးမြို့ တရားစခန်း
၇ - ၈ ရက်	ဆိုးမြို့၌နား

၁၉၆

- ၉ - ၁၃ ရက် အမေရိကန်ပြည် လော့စ်အိန်ဂျလီ
တရားစခန်း:
- ၁၄ - ၂၃ ရက် ချီကာဂို တရားစခန်း:
- ၂၄ - ၂၉ ရက် ရှမ်းပိန်းတက္ကသိုလ် / ဖလော်ရီဒါ
တရားပွဲ
- ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ
- ဇွန် ၃၀ - ဇူလိုင် ၁၀ နယူးယောက်၊ ဝါရှင်တန် တရားပွဲ
- ၁၁ - ၁၄ ရက် လန်ဒန် တရားပွဲ
- ၁၅ - ၁၆ ရက် ဗန်ကောက်
- ၁၇ ရက် မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်

ဆယ့်လေးကြိမ်မြောက် ဓမ္မစရီး

၁၉၉၄ - ၉၅ ခုနှစ်၊ ဆောင်းရာသီ

ထိုင်း၊ စင်္ကာပူ၊ မလေးရှား

[ကပ္ပိယ ဦးဋ္ဌေးဝင်း]

- ၁၉၉၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ
- ၁၀ ရက် မြန်မာပြည်မှထွက်
- ၁၁ - ၁၂ ရက် ဗန်ကောက်၌နား
- ၁၃ - ၂၂ ရက် ဗန်ကောက် တရားစခန်း
- ၂၃ - ၃၀ ရက် ဇင်းမယ်၊ လန်းပမ်းနှင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်း

၁၉၉၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ

- ၁ - ၂ ရက် စင်္ကာပူ မြန်မာကျောင်း
- ၃ - ၁၇ ရက် စင်္ကာပူတရားစခန်း
- ၁၈ ရက် စင်္ကာပူဌ်နား
- ၁၉ - ၂၀ ရက် မလေးရှား

၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ

- ဒီဇင်ဘာ ၂၁ - ဇန်နဝါရီ ၄ ကွာလာလံပူ တရားစခန်း
- ၅ - ၆ ရက် ကွာလာလံပူဌ်နား
- ၇ - ၉ ရက် စင်္ကာပူ
- ၁၀ ရက် မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်

ကံနှင့် တမလွန်ဘဝ တရားတော်

တရားနာခြင်း၏ အကျိုး ၅ ပါး

မကြားဘူးငြား၊ တရားများ၊ နာကြားရပေသည်။
ကြားဘူးပြီးတာ၊ ထပ်လို့နာ၊ သေချာရှင်းပေသည်။
ယုံမှားကင်းကွာ၊ ယူဖြောင့်စွာ၊ စိတ်မှာကြည်လင်သည်။
တရားနာက၊ ကျိုးငါးဝ၊ မုချ ရပေသည်။

အတ္တ ၆ မျိုး

သယံဝသီ၊ နိဝါသီ၊ သာမိ အဓိဋ္ဌာယက။
ကာရကနှင့်၊ ဝေဒဆင့်၊ စွဲလင့် ခြောက်အတ္တ။

သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ

ခန္ဓာကြွေကျ၊ သေကြေရလျှင်၊ အတ္တမသေ၊ မပျက်လေပဲ၊
ထွေထွေဘဝ၊ ကူးဆက်ရ၊ သဿတ ယူမှားတည်း။
ခန္ဓာကြွေကျ၊ သေကြေရလျှင်၊ အတ္တပျက်ကြေ၊ မဆက်လေ၊
ဥဇ္ဈေ ယူမှားတည်း။

အန္တရာဘဝဒိဋ္ဌိ

ခန္ဓာကြွေကျ၊ သေကြေရလျှင်၊ အတ္တမသေ၊ မပျက်လေပဲ၊
အခြေမလှ၊ ကြားဘဝ၌၊ ခဏခိုကာ၊ အခြေသာမှ၊
ထိုက်ရာဘဝ၊ ကူးပြောင်းရ၊ အန္တရာဘဝ အယူတည်း။

အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သဘာဝကား၊ ခဏဖြစ်လျက်၊ ခဏပျက်၍၊
နှိပ်စက်တတ်စွာ၊ နှစ်မပါဘူး၊ လိုရာမကျ၊ စိုးမရမို့၊ အတ္တမပါ၊
သူငါမဟုတ်၊ နာမ်နှင့်ရုပ်မျှ၊ သဘာဝဟု၊ ကျနထင်ထင်၊
ဉာဏ်၌မြင်သော်၊ လေးအင် အပါယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၊ မုချ
လွတ်တော့သည်။

သဿတဒိဋ္ဌိ လွတ်ပုံ

ရှုစရာ ရှုတာ၊ နှစ်ခုသာ၊ မှန်စွာ ရှိလေသည်။
နှစ်ခုအပြင်၊ သက်ဝိညာဉ်၊ မှန်ပင်မရှိပြီ။
ထို့ကြောင့်သေလျှင်၊ သက်ဝိညာဉ်၊ နောက်တွင် မဆက်ပြီ။
ယင်းသို့မှန်သိ၊ ဆက်ဒိဋ္ဌိ၊ ကင်း၏ မြတ်ယောဂီ။
ထို့ကြောင့်သေလျှင်၊ သက်ဝိညာဉ်၊ ဤတွင် မပြတ်ပြီ။
ယင်းသို့မှန်သိ၊ ပြတ်ဒိဋ္ဌိ၊ ကင်း၏ မြတ်ယောဂီ။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိလွတ်ပုံ

အဟောင်းရုပ်နာမ်၊ ချုပ်ပျက်ပြန်၊ တဖန်အသစ် ဖြစ်ပေါ်သည်။
ခုဘဝရုပ်နာမ်၊ ချုပ်ပျက်ပြန်၊ တဖန်အသစ် ဖြစ်ပြန်သည်။
ဟောင်းချုပ်သစ်ဖြစ်၊ ကြောင်းကျိုးစစ်၊ ဉာဏ်လှစ်နိုင်ရမည်။
အဝိဇ္ဇတဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံအကြောင်းတလီ။
အကြောင်းရှိက၊ ကျိုးဖြစ်ရ၊ လောကတံထွာ ရှိလေသည်။
ကြောင်းကျိုးမကင်း၊ ဘဝချင်း၊ အလျင်းမပြတ် မှတ်ရမည်။
ယင်းသို့မှန်သိ၊ ပြတ်ဒိဋ္ဌိ၊ ကင်း၏ မြတ်ယောဂီ။

သတိပဋ္ဌာန်တရား ဆောင်ပုဒ်များ

သတိပဋ္ဌာန် လမင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ သာသနာ့ဝေဟင်၊
 သတိပဋ္ဌာန် လမင်း၊ ထိန်လင်းကြည်လင်၊
 ရောင်ခြင်အေးမြ၊ ဖြာကျနေစဉ်၊
 နိုးသူများ၊ ရှုပွားအပူစင်။
 ကာမဂုဏ်မှောင်တိုက်၊ အိပ်ငိုက်သူတွေ၊
 လင်ရေး၊ မယားရေး၊ ရှုပ်ထွေးလိမ်ပွေ၊
 သားရေး၊ သမီးရေး၊ ပူဆွေးဗျာပွေ၊
 လရောင်နှင့်၊ တွေ့ခွင့်မကြုံပေ။
 အပူမီး၊ ထိန်ညှိးတောက်လောင်နေ။

သတိပဋ္ဌာန်၏အကျိုး ၇ ပါး

ကိလေညစ်ကြေး၊ ကင်းဝေးစေရန်၊
 စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ ငိုကြွေးကင်းရန်၊
 ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲ၊ ချုပ်စဲဘို့ရန်၊
 မဂ်နိဗ္ဗာန်၊ အမြန် ဆိုက်ရောက်ရန်၊
 တလမ်းထဲ၊ ပွားမြဲ သတိပဋ္ဌာန်။

သတိပဋ္ဌာန်ရှုပုံ

ထိုင်ပုံ

ဘာဝနာကို၊ အားထုတ်လို့၊ ဒီလို ပြုပါလေ။
 တောတောင်အရိပ်၊ သစ်ပင်ရိပ်၊ တိတ်ဆိတ်ရာမှာနေ။
 တင်ပျဉ်ခွေကာ၊ ခါးဖြောင့်ကာ၊ ငြိမ်စွာ ထိုင်ပါလေ။
 မလှုပ်မရှား၊ ကျောက်ရုပ်လား၊ ခေါင်းထား တည့်မတ်စေ။
 မျက်စိမှိတ်လျက်၊ လက်နှစ်ဖက်၊ ရင်ခွင်ထက်မှာ ထားပါလေ။

ရှုပုံ

ရှုစရာ၌၊ စိတ်ကိုစိုက်၊ ဦးတိုက်ထားပါလေ။
 ဖောင်းတာပိန်တာ၊ အစဖြာ၊ ပေါ်ရာ ရှုပါလေ။
 စိတ်ပြေး စိတ်လွင့် မထိန်းနှင့်၊ အသင့် ရှုပါလေ။
 ကြံစည် စဉ်းစား၊ တွေးစိတ်များ၊ မမှား ရှုပါလေ။
 နာတာ ကျင်တာ၊ ညောင်းညာတာ၊ သေချာ ရှုပါလေ။
 ထုံကျဉ် ကိုက်ခဲ၊ ယားယံလဲ၊ စွဲမြဲရှုပါလေ။
 ပြောင်းချင် ပြင်ချင်၊ မပြုပြင်၊ ပြင်ချင်စိတ်ကို ရှုပါလေ။
 ဝမ်းနည်း ဝမ်းသာ၊ ခံစားတာ၊ သေချာ ရှုပါလေ။
 ဆင်းရဲ ချမ်းသာ၊ ခံစားတာ၊ သေချာ ရှုပါလေ။
 မြင် ကြား နံ စား၊ တွေ့သိများ၊ မမှားရှုပါလေ။
 ခြောက်ခွါရ၌၊ ဖြစ်ပေါ်ခိုက်၊ စူးစိုက် ရှုပါလေ။
 စူးစိုက်ရှုလျှင်၊ အမှန်မြင်၊ ပြေးဝင် နိဗ္ဗာန်ပြေ(ပြည်)။

စကြို

ဘယ်လှမ်း ညာလှမ်း၊ ဖြည်းဖြည်းလှမ်း၊ ခြေလှမ်း စိပ်ပါစေ။
 ဟို ဒီ မကြည့်၊ ရှေ့တည့်တည့်၊ ရှုကြည့် အမြဲပေ။
 မျက်လွှာကိုချ၊ လေးတောင်မျှ၊ ကြည့်ရ အမှန်ပေ။
 ကြွတာ လှမ်းတာ၊ ချလိုက်တာ၊ သေချာ ရှုပါလေ။
 မကြွခင် ကြွချင်၊ စိတ်အစဉ်၊ သိလျှင် ရှုပါလေ။
 မလှမ်းခင် လှမ်းချင်၊ စိတ်အစဉ်၊ သိလျှင် ရှုပါလေ။
 မချခင် ချချင်၊ စိတ်အစဉ်၊ သိလျှင် ရှုပါလေ။
 စကြိုလျှောက်စဉ်၊ စိတ်လွင့်လျှင်၊ စိတ်ပင် ရှုပါလေ။

သမ္မဇည

လက်ခြေ ကွေးလျှင်၊ မြောက်ချလျှင်၊ ဆန့်လျှင် ရှုပါလေ။
 ကွေးချင် ဆန့်ချင်၊ မြောက်ချချင်၊ ပြုချင်စိတ်လဲ ရှုပါလေ။
 ရှေ့ကြည့် နောက်ကြည့်၊ ဘေးကိုကြည့်၊ ကြည့်မိလျှင်လဲ
 ရှုပါလေ။
 ကြည့်လိုမြင်လဲ၊ မြင်တယ်ပဲ၊ စွဲမြဲ ရှုပါလေ။
 မျက်နှာသစ်ရာ၊ ရေချိုးရာ၊ စားသောက်ရာလဲ ရှုပါလေ။
 ပေါ့ လေး စွန့်ရာ၊ လျှော်ဖွပ်ရာ၊ ထိုင်ထရာလဲ ရှုပါလေ။
 အိပ်ရာပြင်လျှင်၊ အိပ်နိုးလျှင်၊ ထလျှင် ရှုပါလေ။
 ဖြေးဖြေးလှုပ်ရှား၊ ဖြေးဖြေးသွား၊ ရှုပွား အမြဲပေ။
 လူမမာနှင့်၊ တူစွာကျင့်၊ ရှုခွင့်သာလှပေ။
 အသေးစိတ်မူရာ၊ အဖြာဖြာ၊ သေချာ ရှုသင့်ပေ။
 ရှေ့နောက် ရှုမှတ်၊ မှတ်ခြင်းစပ်၊ ရလတ် မဂ်ဖိုလ်ပေ။

ကောင်းမှု

ဘဝပေါင်းစု၊ သောင်းအထုတွင်၊ ကောင်းပြု
 ကောင်းပြော၊ ကောင်းသဘောနှင့်၊
 ကောင်းသောနှလုံး၊ တဖြောင့်သုံး၍၊
 သက်လုံးစင်ဖြူ၊ ထိုသည့်သူကား၊ “ငါမူ
 ကောင်းမှု၊ အစုစုကို၊ ဆည်းပြုခဲ့မိ၊
 ရတော်ဘိ”ဟု၊ မိမိပြုမှု၊ သန့်စင်ဖြူ၍၊
 ပြစ်မြူမနော၊ ဤသဘောကို၊ တွေးတော
 မိတိုင်း၊ ပီတိ လှိုင်းဖြင့်၊ ယှက်သိုင်း
 ရစ်လည်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်လျက်၊ ဤသည်
 ဘဝ၊ နောင်ဘဝနှင့်၊ ဘဝဆက်ဆက်၊
 သံသာစက်တွင်၊ စိတ်လက်ကြည်သာ၊
 ရုပ်လန်းဖြာ၍၊ ချမ်းသာကောင်းကျိုး၊
 ဒီရေတိုးသို့၊ ဖွံ့ဖြိုးကြီးကျယ်၊ ပွင့်လမ်း
 ကြွယ်သည်၊ ထက်ဝယ်နတ်ထံ စံဖို့တည်း။

မကောင်းမှု

ဘဝစုစု၊ သံသာထုတွင်၊ အပြုအပြော၊
 သဘောမဖြူ၊ ထိုသည့်သူကား၊ “ငါမူ
 မကောင်း၊ မှုအပေါင်းကို၊ ရင့်ငြောင်း
 ကြာရှည်၊ ပြုမိသည်မှာ၊ မှားခဲ့စွာ”ဟု၊
 ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပြု၊ ပြစ်သောင်ထု၏၊
 ညစ်ကျူဖြစ်တုံ၊ အိုးမလုံက၊ အဆုံးပွင့်ရာ၊
 ဆိုပမာသို့၊ မသာနှလုံး၊ မရွှင်ပြုံးနိုင်၊
 သောကလှိုင်လျက်၊ သည်းဆိုင်ကြွမှု၊
 ညှိုးခွေလျှော်၊ စိတ်ကမလန်း၊ ရုပ်ညှိုး
 နွမ်းလျက်၊ ပင်ပန်းရိရှား၊ အောက်လမ်း
 သွားသည်၊ လေးပါးအပါယ်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်
 တည်း။

ဓမ္မကြေးမုံ

သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ကြေးမုံပြင်ဝယ်၊
သင့်သွင်ရူပ၊ လှမလှကို၊ နေ့ညမရွေး၊
ကြည့်စစ်ဆေး၍၊ ယင်ချေး မဲ့ပြောက်၊
ဝက်ခြံပေါက်နှင့်၊ ညှင်းပြောက် တင်းတိတ်၊
ဖုအကျိတ်ကို၊ ဆေးသိပ်ပယ်ရှား၊
ပမာလားသို့၊ မြတ်ဖျားဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်
ပြသည်၊ ဓမ္မကြည်လည်၊ ကြေးမုံပြင်ဝယ်၊
သင့်သွင်မန၊ စိတ်အလှကို၊ နေ့ညမရွေး၊
တင်စစ်ဆေးလော့၊ ညစ်ကြေး ကိလေ၊
တွေ့ခဲ့ပေသော်၊ ခြောက်ထွေနည်းဖြင့်၊
ပျောက်စေလွင့်မှ၊ မလင့်မကြာ၊ သင့်
ခန္ဓာသည်၊ ချမ်းသာဖုံးလိမ့် မှန်စွာတည်း။

ဓမ္မကြေးမုံတွင် တင်၍ စစ်ဆေးပါ

သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ကြေးမုံပြင်ဝယ်၊ သင့်သွင်ရူပ၊ လှမလှကို၊
နေ့ညမရွေး၊ ကြည့်စစ်ဆေး၍၊ ယင် ချေးမဲ့ပြောက်၊ ဝက်ခြံ
ပေါက်နှင့်၊ ညှင်းပြောက် တင်းတိတ်၊ ဖုအကျိတ်ကို၊
ဆေးသိပ်ပယ်ရှား၊ ပမာလားသို့၊ မြတ်ဖျားဗုဒ္ဓ၊ ဟောညွှန်
ပြသည့်၊ ဓမ္မကြည်လည်၊ ကြေးမုံပြင်ဝယ်၊ သင့်သွင်မန၊
စိတ်အလှကို၊ နေ့ညမရွေး၊ တင်စစ်ဆေးလော့၊ ညစ်ကြေး
ကီလေ၊ တွေ့ခဲ့ပေသော်၊ ခြောက်ထွေနည်းဖြင့်၊ ပျောက်စေ
လွင့်မှ၊ မလင့်မကြာ၊ သင့်ခန္ဓာသည်၊ ချမ်းသာဖုံးလိမ့်
မှန်စွာတည်း။